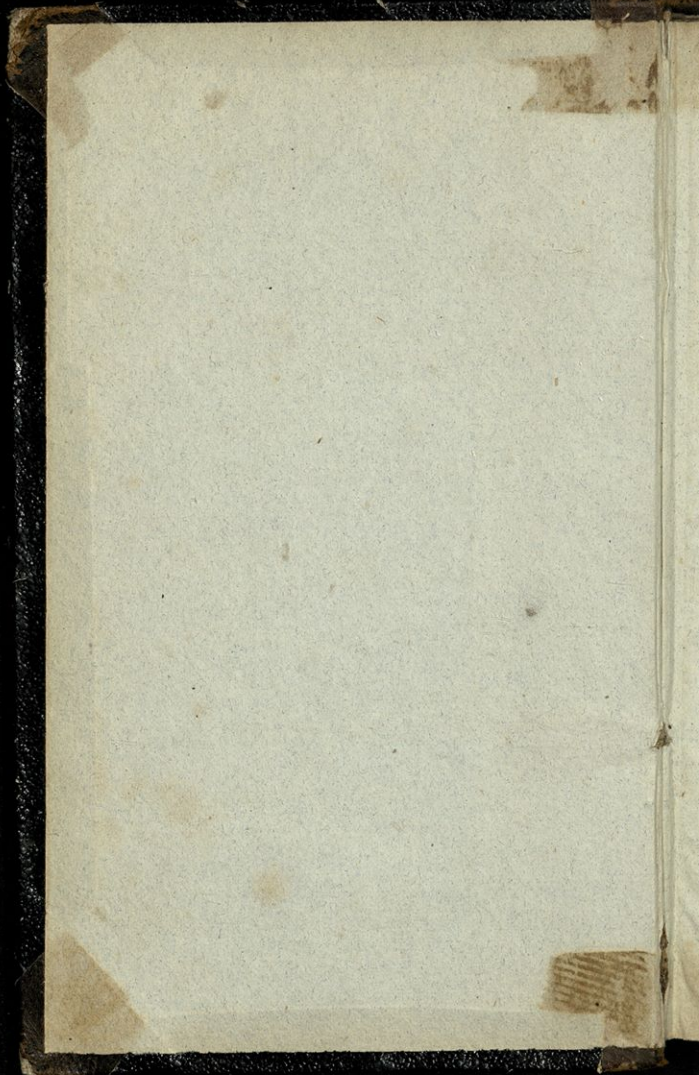
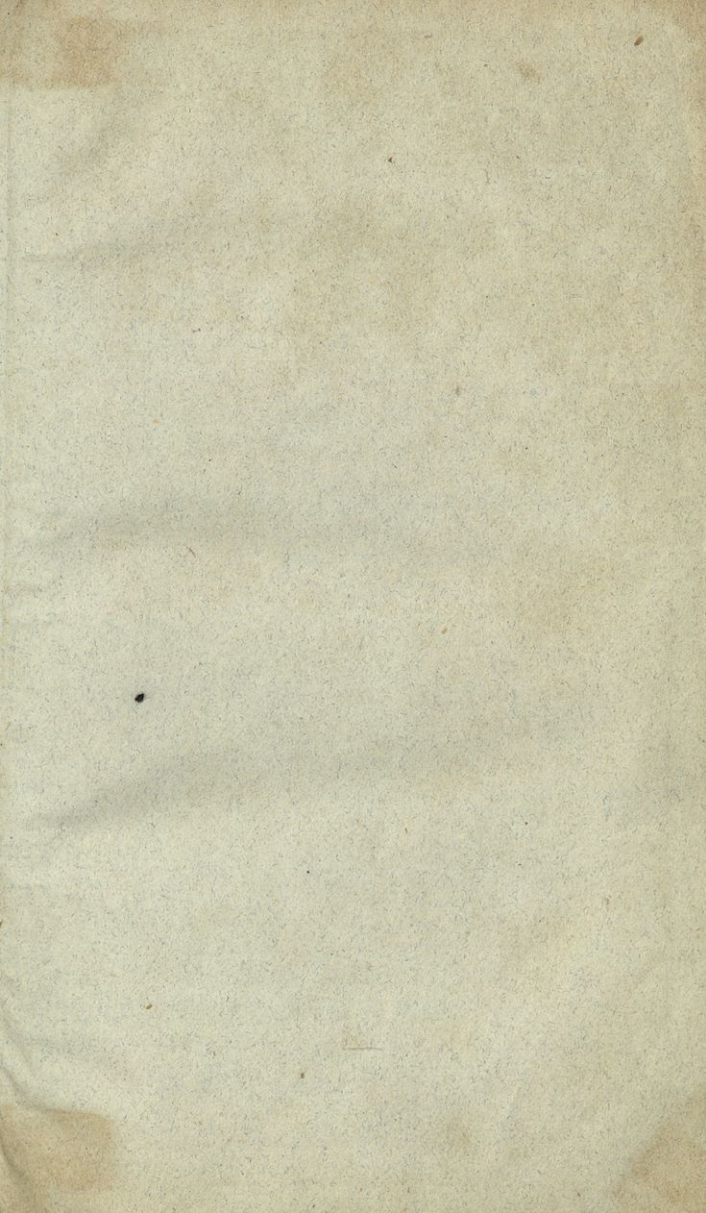
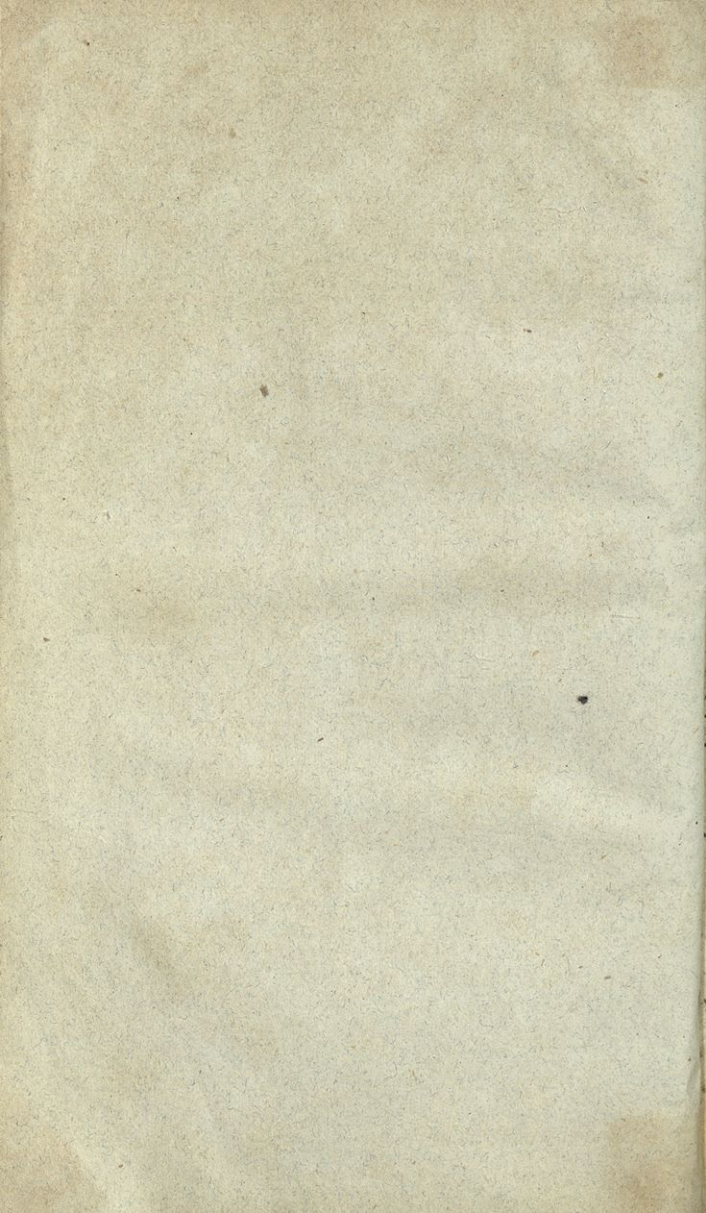

69002

Don. mo. e. p. m. o. n. a. l. i. a.
O. e. f. f. i. c. i. o. s. e. r. v. i. t. a. t. i.

O vsih deviz Deviza,
Bod' moja pomozhnica!

Kerhanfko DEVISHTO.

Potrébni nauki, isgledi ino
m o l i t v e

sa
shénfko mladóft.

,S p i f a l i

mladi duhovni v' Zelovshki duhovshnizi.

Z h e t e r t i n a t i f .

V' ZELOVZI 1844.

N a t i f n i l J a n e s L e o n .

*O kako lep je zhist rod, ki se zhednosti sveti,
sakaj njegov spomin je vezhen, ker per
Bogú in per ljudéh hvalo ima!*

Takó govoriyo bukvé modrósti boshje v' 4. 1.

*

*Zhuyte ino molite, de ne pridete v' skushnjaro-
Duh je szér voljen, meso pa slabo.*

Takó opominja Jesus na oljski gori v' svoji
smertni bridkosti, per s. Matevshi v' 26, 41.

*

*To je volja boshja, vashe posvezhenje. de se
sdershite nezhistiga djanja. de vas vsaki vé
svoje teló ohraniti, v' svetosti ino zhasti,
ne po gnánji poshelenja, kako nevérniki,
kteri Boga ne posnajo.*

Tako pishe s. Pavl Tefalonizhanam v' I. listi
v' 4. 3 — 5.

N a g ó v o r.

Shalostno je gledati skerbno obdelan vert, kedar je huda slana mlade roshe omorila, in shlahno zvetje sadunósniga drevja mersel (èver¹⁾) osmodil. — Priden vertnár sa svojim' rôshzam' shaljuje, ino kmet milo sdihoje, ker sadja ne bo.

Zél svét je boshji vert, zvetezhe drevesa v' njem so mladi fantje ino deklize. Sveta zhistost je njihov zvet, ino shlahna rosha je nedolshnost njihoviga serza. — Alj kdo bi ne jokál, viditi toljko nedólshnosti sapeljane, toljko fantov ino dekliz nefrezhnih. Sapelivost jim je serze omorila, nezhistost lépoto devishstva odvsele. Veliko jih je shé sapeljanih, dósti jih pa na pol pota stoji. Ne bo shláhniga sadja, ne pridnih ljudi, ako poshtenih fantov ino dekliz ne bo. — Najde se jih fhe, hvala Bogu, zhistih mladenzhov, ino nedolshnih deviz, sveštih prijátelov ino prijatliz Jesufovih. O de bi se sapeljati ne dali, de bi óstali nedolshni! Kdor zhasno frezho ino vezhno isveljzhanje ljubi, naj brani, kar more, de nam sapelivost ljube mladine pomorila ne bo. Kakor velika povodnja se nezhistost zhres vse stane rasliva; ako mladosti pred nezhistim potopam ne ovárjemo, bojo tudi frezhni zhasi se s' njoj potopili.

Prizhejozhe bukvize kerfhánskiga devishstva, zhe ravno male, naj enokoljko pomagajo saj de-

¹⁾ Krivez, mersel veter.

rězh potok sovrašne nezhišlosti sajesiti, ki mladenzham zhašno in vezhno srezho jemlje. Le nekoliko kratkih naukov je sa deklize mlade, pa sa dobre, poshtene dušhe dovolj, ki vbogajo rade. Terdovratnih se tudi dolga pridga ne prime.

Ljube deklize! sdaj je sšhe vašhiga shivlenja veselja spomlad ali vigrad. Sdaj so dnevi (dni) vašhe srezhe, ako lepo, zhišlo ino poshteno shivite, Hitro bo prišhlo vrozhe poletje, po tēm hladna jesen teshavne starosti; sadnizh pa tiha sima vašhe smerti. Truplo bo v' hladni semli pozhivalo, dušha pa vsihvalo, kar si bote od svojih mladih lět saflushile. Kar sdaj sējete, bote enkrat shele. Mišlite na svojiga, Stvarnika v' dneih svoje mladosti, preden lēta pridejo, od katerih porezhetē, de vam ne dopādejo. 1)

Sovrašnikov svoje zbišlosti imate veliko, pa prijātēlov tudi. Te bukvize naj vam jih kāshejo. Rade jih berite, premišhlujte sapisane nauke, pa tudi shivlenje boshjih, Svetniz, vašhij ljubij prijatliz v' nebesih, pregledujte. Molite, in profite Boga sa milost ino pomōzh, hoditi po njih svetih stopinjah, ino se s' njimi veseliti tam, kjer vsmlilen Jesus tudi sa vaš krono vėzhniga plāzhila perprāvlēno ima; ki bodi hvalen vekoma!

I. S h l a h n o s t deviškiga štana.

☉zhe nebeshki je dal zhloveku lepo angelsko oblazhilo nedólshnosti, kedar je vstvaril mosha ino sheno. Pervi starishi so nam oblazhilo nedólshnosti sgubili; spet ga nam je Jesus sadobil, kér naš je na svetim krishi odreshil. „Sveta mati katolska zérkuv nam ga v' njegovim imeni per svetim kersti podá, ino rézhe: „Oblezi belo oblazhilo nedolshnosti, katero neomadeshvano pred sodni sedesh Gospoda nashiga Jesusa Kristusa pernesi, de bosh imela vezhno shivljenje.

To kerstno oblazhilo nedólshnosti poméni fizer zhistost od vsákiga greha, alj posebno sapopade zhistost od gerdih grehov nezhistosti ali preshestvanja, ki jih shesta sapoved boshja prepoveduje, ino se she imenovati po besedah sv. Pavla med nami ne smejo. 1)

Trojno je dushno oblazhilo zhistosti: pervo deviškko, drugo sakonshko ino trétje vdovsko; nar lepshi je vender med vsm angelsko oblazhilo devishtva. 2) Prijela si ga, kershanshka dékliza! per svetim kersti, kér je tebe Bog sveti

1) Efes. 5, 3. 2) S. Hironim,

Duh posvetil, de si postala otrok boshji, sestra Jesufova, svete matere katolske zérkve drushi-za, ino nadobniza ali jerbiza kraljestva vebéshkiga. Le v' oblazhili zhistiga devishtva Bogu nar bolj dopadesh.

„Svet je tudi sakonski stan, Jesus sam ga je posvetil; pa veliko lepshi ino imenitnejši je stan devishki pred Bogam ino pred ljudmi, ako se v' njem popólnama zhisto shivi.

Savòlj kraljestva nebéshkiga, pravi Jesus, so eni sklenili po devishko shiveti. 1) Ravno tak svetuje sv. Pavl, rekózh: Savòlj deviz nimam od Gospoda vkase, vender vam svetujem, de vam je boljshi tako biti. Zhe se deviza omoshi, ne greshti, kér je to perpusheno. Boljshi je omoshiti se, kakor od hudih shelj premagani biti. Vender shelim, de bi bres skerbi sakonskih bile. Deviza misli na to, kar je Gospódoviga, de bi na telefí ino v' duhi sveta bila. Katera je pa vdána, tudi misli, kar je tega sveta, kako bi moshu dopadla. 2) „Svet je sakon, to de nishej od svetiga devishtva; popólnama zhistost pred Bogam nar vezh veljá.

Kakor se svéti na jasnim nebi svetla deniza med svésdami, tako se svéti na semlji med deklizami zhistá deviza, ki svesto varje nedólshnost svojiga serza. Lepa juterna sarja ljubesnivo hribe ino doline poliva, kér nam vesél dan osnanuje: blago lize devishke nedólshnosti napove.

1) Mat. 19. 12. 2) I. Korint. 7, 25 - 34.

duje veselo zhasno ino vezhno shivljenje. Nedólshnost dúsho Bogu nar blishnej stori: ino kdor zhistost ljubi, po prijatel nebéshtkiga kralja. 1)

Le Marijo prezhisto devizo si je vsmilen Jesus sa svojo mater isvolil, ino le svetiga Joshefa, Marijniga zhistiga shénina, si je sa svojiga varha isbrál. Med vsmim' svojim' vuzhenzami je svetiga Janesa nar bolj ljubil, kér je devishhtkiga stanu bil. Le zhiste dúshe so na semlji Jesusove neveste, ino bojo njegove tovarshize v' nebesih, ki bojo njega, nedolshno Jagne, spremljáje novo sveto pésem péle, katére noben drugi snal ne bo. 2)

Telo zhiste devize je posvezhen tempel boshji, v' katerim sv. Duh prebiva, 3) ino nedolshno njeno serze je isvolen Jesusov tron. Zhiste devize so drushize angelov, ino zvet kersthanške zérkve. 4)

Veseli se, zhistá dúsha! svojiga devishtva, ono je prvi dar neskonzhne ljubeshni ino mílosti boshje; naj pa tudi bo tvoja nar perva skerb, tajísto zhisto ohrániti.

Srezhna si dekliza, Jesusova nevesta, Marijna hzhér ino tovarshiza angelov, dokler nedolshno shivish; ako pa svojo srezho enkrat napravish, zél svét ti je vezh poverniti ne more. Velika je vrednost zhiste nedólshnosti; ona vezh veljá, kakor vse slato ino srebro zeliga sveta. Ni noben shlahen kamen toljko vreden, kolj-

1) Pripovešt. 22, 11. 2) Skrivn. rasod. 14, 3.

3) 1. Kor. 3, 16. 4) S. Ziprijan.

kor zhišto deviško serze; velika je pa tudi nevarnost tajisto sgrubiti. Velik saklad imamo, pravi sv. Pavl, pa v' slabih perstnih posodah. 1) Kakor se óse ino muhe le nar shlahnej sadja lótiijo, tako tudi sovrashniki deviške nedolshnosti, de bi jo sapeljali, ino ji vseli nar shlahnej blago. O kako potrebno je, dekliza mlada! de sovráshnike svoje dobro sposnásh, ino se jih skerbnó varjesh; sakaj, nar vezhi nefrezha je ta, zhe kdo sovráshnike svoje sa prijatle imá, se jih ne sogiba, temuzh jim v'roke gre, ino jih zlo jishe. Taka se rada nar pogoje nespámetnim divizam godi.

Vsmilen Jesus opominja svoje vuzhenze ino vuzhenke, naj se posebno tistih goljufnih prerokov várjejo, ki pridejo v' prijasnim ovzhjim oblazhili, se nedolshne ino ljubesnive déljajo, snotraj pa so sgrablivi volki. 2) Ravno taki so, ljuba dekliza! sovrashniki ino sovrashnize tvojiga devishtva. Satorej poglej, ino premisli:

II. D e v é t

nar hujih sovráshnikov ino sovrashniz deviškiga štana.

1. Perva sovráshniza devishtva je posvetna ljubésen, ki mlado serze v' posvetne re-

1) II. Kor. 4, 7. 2) Mat. 7, 14.

zhi sakople, de na Boga ino nebesa posabi. Ti si posvetna, ako te dobro jesti ino piti bolj veseli, kakor pa Bogu svešto flushiti; — zhe rajshi poslušash nesramne marne, kakor pa boshjo besedo; — zhe se raji pogovarjash od prasnih rezhi, kakor od kerfhánskiga nauka; — rajshi pójesh klafarske, kakor pa svete péf-me. — Ti si posvetna, kedar jishesh mosht-vam 1) dopasti, se tako nositi ino sadershati, de bi sa teboj glédali; kako bi Bogu dopadla, pa tebe malo skerbi. Ti si posvetna, zhe svojo juterno in vezherno molitvo opushash, angelskiga zheshenja ne molish, flushbo boshjo mudish, ob nedeljah ino prásnikih rajshi pohajash, kakor bi v' zérkvo hodila. Zhe ti po shegi posvetnih ljudi shivish, svét ljubish; Bogu ino pregréshnimu svétu pa dopasti ne moresh. Kdor ni s' menój, pravi Jesuf, je soper mene. 2) Dekliza! posvetna ljubésn te bo oslepila; sapelivim ljudém bosh dopadla, Bogu se pa samérla. Svét, tvoj sovrashnik, bo tebe vjél ino pogubil. Svét ino vse njegovo poshelenje prejde; le kdor voljo boshjo stori, ostane vékomaj. 3) Varúj se take posvetne ljubeshni, ona je sovráshniza boshja.

2. Druga sovráshniza devishstva je lenoba ali vtraglivošt, ki dusho ino truplo mori. Kakor stojezha voda sagnije, ino bo gerda mlaka, tako tudi devishko serze slabi, ako de.

1) Moshkimu spolu. 2) Luk. 11. 23.

3) 1. Jan. 2, 27.

kliza sa duſho ino telo pridno ne déla. V' lushi ſe veliko gerdobe ſaredi, ſhe vezh hudiga v' ſerzu léniga ali védliga zhloveka, ſakaj: Lenoba je mati vſe hudobije. Zhe ſe dékliza v' ſvojih mladih létih kerſhanskiga nauka rada ne vuzhiſh, rajſhi poſtopaſh, kakor bi pridno v' zérkuv hodila, ſe pregrehi vbraniſa ne boſh; ſakaj do takih ima ſkuſhnjava poſebno oblaſt. Hude, nezhiſte miſli bojo kakor muhe po leti tvojo glavo obdajale, neſpodobne ſhelje kakor zhervi tvoje ſerze nalasile, ino tvojo nedolſhnoſt vmorile. Neprené hama kaj delaj, naj te ſkuſhnjava prasnovati ne najde; ne bo te lahko vjela, zhe bres dóbriga dela ne boſh. 1)

Rija ſneda ſheleſo, lenoba zhloveku glavo ino ſerze; vſe dobro per njem vmira, in poſvarjenje ſe ga ne prime vezh. — Zhe na deli rada poſtajaſh, ſe v' zérkvi oſiraſh, ſe po kozhah (kajſhah) pomikaſh ino ſluſhbe bojiſh; zhe te v' mladosti potreben nauk ne veſeli, boſh ſlat zhaſ ſvoje ſrezhe ſamudila. Kdor ſe navadi od mladih nog ſanikarno ſhiveti, bo tudi v' ſvoji lénoſti vmerl. Lenuha glad vmori, kér nozhe delati njegova roka. 2) Boljſhi je potrebnih naukov v' mladosti vuzhiti ſe, kakor ſe na ſvoje blago ſanaſhati. Dober nauk ſtori zhloveka prijetniga. 3)

Vſe drugo lahko ſgubiſh, le to, kar ſnaſh ino dobriga véſh, tebi nihzher vſeti ne more.

1) Sv. Hironim. 2) Prip. 21, 15. 3) Prip. 13, 15.

Ne rezi, tega ali uniga meni snati potreba ni; saj ne včsh, kamo she pridesh. Shaloſtno je sa goſpodinjo, zhe kruha prav ſpezhi ne sna, ne bolniku dobre juhe (shupe) narediti, ne ſvojim domazhim ſdrave kuhe napraviti. Zela hiſha je nefrezhna, naj ſi ſhe toliko premoſhenja ima, zhe ſaſtopne goſpodinje nima. Kako bo pa ſhena snala, zheſar ſe je dekliza navuzhiti ſa-mudila? — Slaba je pa tudi ſa dekle, ki malo ſaſtopi; le teſhko ſe bo ſhivela; ſakaj kdor ſe v' mladosti ne vuzhi, in priden biti nozhe, mo-ra na ſtarost kruha proſiti. — Satorej, dekliza! bodi pridna, ſkerbi ſa duſho ino telo; le tako ti dobro bo. V' lenobi ſagnilo bi tvoje truplo, ino bi ſe pogubila tvoja duſha. Bog te je v-ſvaril ſa délati, kakor ptize ſa létati ino ſa plá-vati ribe.

3. Tretja ſovráſhniza devíſhtva je nezhé-merna obleka ali noſhinja, v' kateri dek-le poſvetnim ljudém dopaſti ſheli. — De ſvoje truplo pred mraſam ino vrozhinoj ohraniſh, ſvojo ſramoto pokrijeſh, ino ſe ob ſvetih dnéh po ſvojim ſtanu ſpodobno oblezheſh, le ſa to daja tebi potrebno oblazhilo dober Bog. Zhe ſvoje oblazhilo na drugo obrazhaſh, greſhiſh.

Gisdavo, oſhabno ali prevſetno oblazhilo je nedolſhnim duſham naſtava peklénſkiga ſov-ráſhnika. Dekliza, ki ſe preſhtimano ali ne-ſramno oblazhi, napravlja duſhi ſmerten ſtrup, ino bruſi mezh, ki nedolſhno ſerze prebóde: 1)

1) S Krisoſtom.

ábotnim jíshe dopasti, sapelivzam pa svoje serze na prodaj nosi. O koliko dekliz nosi zeno svójiga predaniga devíshuva, ali pa vkrádeniga blaga na svojim trupli! — Alj bosh ti svoje truplo bogato lepotila, bo tvoja dusha obóshala. Sapelivzi bojo sa tebjó lásili, ino tvoj angel varh bo tebe sapustil. Podobna bosh zvetézhi roshi, na katero metuli sédajo, pa zherve saredijo. Lepota róshizi obleti, ino nobén nje vezh ne pogleda. — Dekleta, ki se pogosto ogledújejo, rade posabijo, de per Bogu samo lepota serzá veljá. Zhedneji ko je serze, lepfhi tudi lize; gerfhi je dusha, gerfhi tudi obrás. Gisdavo (ofertno) dekle dusho pogublja, pa tudi svoje premoshenje sapravlja; kra-de fama sebi in drugim.

Ljudjé trojno dazjo ali daronjo imajo: pervo plazhújejo lenobi ali vtraglivošti, drugo sapravliví gisdosti ali oferti, ino tretjo, ki med njimi nar-manjsfhi je, svoji gosposki. Nove shkodlive shege so sa deshelo nove vjime (nevurje), ino vezh shkode pomalim naredijo, kakor bi tozha pobila. ,Shtimanje je dober kup, ali perprava je draga. ,Svoje dni so shénfke eno prashno krilo ali sukno sa zelo shivljenje iméle, sdaj si jih vezh na leto omíflijo, vender rastergane hódijo, — Ne misli, moja hzhér! de si vezh vredna, ako shtazunarjam veliko skupiti dasf; oni bojo bogati, vbosh-na pa ti.

Zhe bosh v'svojih mladih letah shido ino shamet nosila, lahko de bosh na svoje stare dni

bosa hódila. Nar lepfhi tenzhiza je, katero sama napredesh; nar drashji rokavzi, ki jih sama naredish. Bog ne gleda na lepoto telefa, ampak na zhednost serza. Sa to opominja sv. Peter: Vafha lepota ne bodi vunajna, v' pletenih lasih, v' slati noshi, ali v' shlahnimo oblazhili, temuzh snotrajna, de ste krótke in pohlevne v' duhi; le to ima pred Bogame vrednost. (1) Hozhesh dekliza frezhna biti, le pametno po svojim stani se nosi; napzhna ali prevsetna nosha je saméra boshja.

4. Shterta sovráshniza je slaba tovarshija, ki lepo sadershanje kasi. Kakor se smola tvoje roke prime, tako se prime gerdo sadershanje tvojiga serza, ako s' rasvujsdanim tovarshami ino tovarshizami obhojo imash. Med fante v' ves hoditi, nespodobne marne poslúshati, s' nesramnim² rezhmi kratek zhas délati, je sa nedólshnost nevarnej, kakor ogenj v' streho nositi. Nesramni pogovori so derva nezhištiga ognja, ino nespodobni pogledi so shive iskre nezhištosti, ki zhisto serze sashgejo. Pléparze ali klafarske péfme so goljufno pétje, po katerim peklenfki ptizhár nedólshne dúfhe na svoje limanze lovi. Kdor po navadi klafa, lahko smertno grefhi, in kdor poslusha, sam svojo dúfho mori. Dékle, katero rasbersdan gobez ima, je hujshi, kakor istekla svér: koder hodi, s' svojim jesikam ljudi pohujsha.

1) 1. Peter 3, 3 — 4.

Sato je vézh skos jesik pogublenih, kakor skos mezh pomorjenih. 1)

Nevarna je slaba obhoja s' malopridnimi fántami ino doklizami she o belim dnevi ali dnu: ponozhno vesovanje, voglarja, samotno pogovárjanje, nesramno ségnanje, vse tako je kuga devishkimu stanu. Kdor bolj temo ljubi, ko luzh, pokashe, de so njegove dela hudobne, 2) Ponozhne ptize rópajo, ino ponozhvavzi nedolshnost morijo. Tudi Judesh je svojiga Gospoda po nozhi isdál.

Po boshjih potih, séjmi, po zérkvanji ali f'-hodih, tudi v' domazho zérkuv s' moshkim spolom v' nevarni tovarshiji hoditi, se pravi po shroki zesti pogublenja létati. Po redkim hodi na boshji pot; ako le hozhesht jiti, s' bogabojezhimi tovarshizami hodi; malopridnih se sogibaj, pijánshine ino drúge posvetne dobre volje se varúj, de si boshji pot v' pogublenja pot ne obernesht. — Kedar ob nedeljah ino prásnikih v' zérkvo, ali v' sholo ne gresh, ino imasht lep pisan zhasht, objishti bolnike, ali beri kake svete bukve, in bodi raj sama; sakaj sveta samotna je prijátliza boshja.

5. Peta sovráshniza devishstva je rasvujsdana dobra volja v' neposhtenih krajih, bres pámetniga sadershanja. Taberne ali kerzhne so deklizam sploh nevarne. Dékle, katero se ob nedeljah ino prásnikih po ofhterijah potika, se hudobiji v' flushbo ponuja. Nespodobno sa-

1) Sirah. 28, 22. — 2) Jan. 3, 18 — 20.

dershanje ob nedeljah ino svetih dneih je dvakrat vezhi greh, kér se namesto Bogu le hudimu flushi; sa to se tudi nar vezh ljudi ob nedeljah pogubi. — Ako bosh dekliza v' taberno pit hodila, hitro bosh svojo nedolshnost sapila. V' vini je nezhistost. 1) Shganje, rosolj ino vse druge slazhize so deklizam smer ten strup. Taka pijazha slo milo tezhe po gerli, sadnizh pa pikne kakor gad, ino rani ko strupna kazha. 2) Gerd, deni gerfhiga, je pijánz; — alj sédemkrat gerfhi je pijanka: ona she svojiga framú ne po krije, 3) ino kako bi zhistá deviza ostala?

6. Shesti sovrashnik je nevárn plés, ki je malokdaj bres gréha. Ajdi so plesali, kedar so svoje malike zhestili; sa to sv. Pavl kristjane pred plésam svári, rekózh: „Nikár ne vle zite jarma s' nevérnimi; kako bo luzh kerfhanstva s' temo nevérstva sklénjena? Sa tega del se is med njih podajte, ino lozhite se v' svojim sadershanji. 4) Poboshnost tebe na ples ne spravlja, nedolshnost tebe na raj ne spremlja; le sapelivost te vle zhe, ino skrivna flada te plésat' vuzhi.

Plesarija je morishe devishke zhistosti; angel nedólshnosti se joka, peklenški sapelivez pa svojo radošt ali veselje imá. Veliko jih sdra vih ino nedolshnih plesati sazhne, malo malokdo

1) Efes. 5, 18. 2) Prip. 23, 31. —

3) Sirah 26, 11. 4) II. Korint. 6, 14 - 17.

bres dufhne ali telefne fhkode plesati nehá: Navadni pléf fpravlja truplo pod semljo, duſho pa v' pekel. Naj bi vſi od ſmerti vſtali, ki jih je ſapeliv pléf mladih pomoril ino pogubil, od ſtrahu bi nobén pameten ne pléſal vezh. Nedolſhnoſt na pleſi vmira, ino vmerje vezhdel po poti domú. Pleſavki ſa plazhilo je bila ſvétimu Janesu kerſtniku glava vſékana: pleſavzu ſa plazhilo ſapeljana dékliza ſvojo devifhtvo da.

Poshteno dekle ne ſmé nikolj na pléf, raſen v' prizho ſvojih ſtáriſhov, ali poſhtenih predpoſtávenih na kaki domazhi dobri volji. Ako hozheſh pa popólnoma devíza oſtati, pleſala nikdar ne boſh. Blagor ji, frezhna je, ki plesati ne ſna. Veſeli ſe dekliza v' ſvoji mladofiti, naj bo veſelo v' mladih letih tvoje ſerze, alj védi, de bo tebe Bog ſavólj vſiga tega na ſodbo poſtávil. 1) Jiſhi ſatorej ſvoje veſelje v' tem, kar Bogu dopade; le on bo enkrat tvoj ſodnik, ne ſapeliv ſvét.

7. Sédma ſovráſhniza tvoja, dekliza! je gerda nepokórfhina ſtáriſham in drugim pravizhnim predpoſtávenim. Ni greha, de bi ga Bog bolj oſtro tepel, kakor nehvaſeshno ſadershanje otrók do ſvojih ſtáriſhov. Vſaka hzhér, ki ozheta ino mater ne ſluſha, bres njih dopuſhjenja v' tovarſhije ſahaja, ino bres njihoviga védenja ſnanje dela, ſebi globoko jamo nefrezhe kople, ino ne bo dolgo, de bo

1) Pridgar 11, 9.

v' njo padla. Kdor svojiga ozheta gerdo pogleduje, ino svojo mater sanizhuje, je vreden, naj mu vranel ali krokarji ozhi isklújejo, ino jih mladi orli sa potokam poshró. 1)

Dobri materi pridna hzhér vse zhisto povéj, kakor svojimu spovedniku, ino kar stvarze pred njimi ne sakrivaj; vse gladko jim rasodéni she popréd, ko tebe popráshajo. Ozha ino mati so tvoji vidjozhi angeli varhi; ino hudobna fi, zhe svojimu ozhu shaloft, ino materi svoji teshavo narejash: tvoja luzh bo v' fre-di teme vgasnila. 2)

Zhe fi pa v' flushbi, ali nizh vezh starishov nimash, ino Bog tebi poshtene predpostavlene da, Boga sahvali, ino jih lepo vbogaj: ko svojiga ozheta ino mater jih sposhtuj, zhe hozhesh frezhna biti. — Dekla, ki po nozhi is pod domazhe strehe hodi, posno domu pride, ino se gospodarju ali gospodinji posvariti ne da, nikolj se ji prida godilo ne bo. Kdor ne vboga, je bres Boga.

8. Deklizhov osma sovráshniza je nesramno sapelivo snanje, ali nezhisto shti-manje móshkiga spola; ono v' frezhen sakon brani, ino deklizam veliko nesrezhe perpravlja. Goljufne so sapelivzov oblube: dobro obétajo (obézhajo), pa hudo dajo: zhe jim verjamesh, se strashno goljsh. Ako tebi sladko obeta, de te bo vsél, ne sanashaj se, zhe le odlaga, tebe na v' greh napeljuje: kako bo

1) Pripov. 30, 17.

2) Pripov. 20, 20.

on tebi svést, kér se Boga ne boji. Dolgo snanje slab sakon pernese, alj pa nobániga. Po poti pregrehe, se prava frezha ne najde, ino kdor frezho sakonsko pred porokuj sapravlja, nje po poroki imel ne bo.

Dekliza, ki pred sakonam rasvujsdano shivi, bo teshko poshtena ino frezhna sakonska shena. Alj bo ona dobra gospodinja sa svoje domazhe fkerbela, alj bo fkerbna mati svoje otroke lepo redila, alj bo svesto vdana svojimu moshu, ki ni v' deklifhkim stani sa svoje poshtenje fkerbela, ni bila svesta svojimu Bogu?

Ne fkerbi dekliza sa svoj kruh, tudi sa streho ne, ako poshteno shivish; tvoj Gospód Jesuf Kristuf je bogat dovòlj, pa tudi dober, tebe ofkerbeti, ako le njemu svesto flushish, ino njega zhisto ljubish. — Ne verjami sladkarju, ki persega, de tebe ljubi, pa nespodobno s' teboj dalati hozhe; naj bi tebe v' resnizi ljubil, varval bi tvojo nedolshnost. Pregreshna ljubésn ni ljubésn, temuzh nar hujfhi sovrashtvo. — Ne jemli darov, ki ti jih moshtvo daja, dokler v' poshtenih ino ozhitnih sárokih nista; ne ponuja jih sahtonj. Nedolshnost tvoja pa ni na prodaj; tvoja zhistost nima zene, ino ni doplázhati.

Zhe v' kako nevarno sofesko pridefh, v' kateri sakonski bres svestobe shivijo, mladenzhi dekliz v' miri ne pustijo: o ne mudi se, beshi prejko morefh is take vefi, kakor bi sa te bó gorelo; taka vef je shiva, Sodoma sa zhisto devifhko serze. — Ne daj po nozhi k' sebi ho-

diti; tema je sovrásh devizam, katere varno ne zhújejo. „Se po nozhi sapelivzam glafiti; jim odpírati, ino se s' njimi pezhati, se pravi dufhne tolovaje ali rávbarje pod streho púfhati. Vřaka nozh ima svojo mozh. Kdor sam per sebi misli: kdo me vidi? krog mene je temno, sidovi ali řtene me sakrivajo; on gleda le na zhloveshke ozhi, ino ne pomisli, de so boshje ozhi neisre-zhenokrat řvetleji ko sonze, ki vidijo vse, kar zhlovek řtori. 1) Ne poslušhaj sapelivza, ki pravi, de přřřhestvati ali nezhistost délati ni gréh. Zhlovek, ki to govori, je najémnik tiste peklenřke kazhe, katera je v' raji Evo sapeljala, ino je tudi prizhala, de ni gréh. Hudi duh je ozhe lashí, ino lashnivzi so vsi, ki tak govorijo. O ne verjami jim, de ne bosh tudi ti sapeljana Eva, nesrezná réva.

9. Deveta sovrashniza devishkiga řtana, řmertna glava vřih drugih, je nezhistost ali přřřhestvanje. — Ni jih řhe vořřka toljko pobila, tudi ne kuga vgonobila, koljkor je nezhistost sapeljanih duřh pomorila. V' pervih zhařih kersřhanřta je peklenřki sovrashnik kristjane s' mezham ino s' ognjam po malikvavzhíh přeganjal, sdaj pa řveto zérkuv po sapelivzih řkos nezhistost přeganja; ino to se mu bolj lehko vidi. 2)

Dékliza, ki je bila v' devishřvi med řvo-

1) ,Sirah 23, 25 — 29. 2) ,S. Avgušřtin. (1

jim' tovarshizami, kar je svetla lilija med róshami, je v' nezhičnosti kakor od zherva sneden zvet, ki obleti. Nezhičnost serze zhednosti vse sapustijo; sakaj: Zhičnost je vsih drugih zhednosti svet pas: ako pa nimash pasa, bošh vse svoje oblazhilo samasala ino poblátila. 1)

Devishko serze je Bogu posvezhen altár; na njemu se molitve ino druge dobre dela Bogu darújejo. Zhe pa serze zhičnost ni, je tudi molitva, ino vse, kar nezhičnosti stori, pred Bogam gnusoba. Kakor nesvesta ovzhiza svojiga pastirja sapustivshi v' strošno pushavo sa derezhim volkam gre, ravno tako sapeljana nezhičnosti sa svojim sapelivzam hodi. Svojo vest oglušhi, vuzhenikov ne poslušha, stárishev ne porajta, Boga posabi, na stráshno smert ino dolgo vezhnost ne misli. Esav je sa sklédizo kúhane lezhe veliko pravizo svojiga pervorojenstva predál, nezhičnosti da veliko vezhi frezho svojiga devishstva, tudi nebéshkiga kraljestva, sa nesramno, kratko ino zhervivo veselje. Oh, kolika sguba!

Truplo nezhičnosti flabi, lepo rudezho liže blede, smert se ji na zheli posná, ino v' kratkim bo ona grosovitna poshást, katere se vse sogiba. Nezhičnosti bo kakor blato na zesti pomandrana. 2)

Sapelivzi so nezhičnosti le tak dolgo svești, dokler je zvetja kaj, naj vboga sapeljana ob

1) S. Hironim. 2) ,Sirah. 8., 10.

poshtenje pride, v' drug stan stopi, alj svoje sdravje sgubi, she ne poglédajo vezh sa njoj. Kakor so Judjé Ishkarjota lepo imeli, mu dnarjev ponújali, de jim je nedolshniga Jesusu predál, ravno tak déljajo sapelivzi s' devishtvam. Kedar se je pa v' grosovitni shálosti nefrezhen Judesh k' njim obernil, de bi se njega vsmilili, mu she nobeden ni lepe besede dal. Kaj je nam sa to, so djali, le sam glej. 1)

Taka je všim sapeljanim deklizam, ki predájo svojo nedolshnost. Judesh je obyupál, ino se na verbo obefil, nezhistniz veliko pa na rabelskim koli vmerje, v' vodo poskaka, si savdá, se pomori, veliko v' nesnanih bolesnih shivih sgniye, ino nefrezhno konzhá: le malo se jih poboljšha ino resnizhno pokoro stori. Kdor v' nezhistosti shivi, bo hitro zhervam shivesh, ino njegova dusha isbrišana is bukov shivlenja. 2)

O preljuba dekliza, katére devishki zvet she ni nezhistosti kushen véter omamil, beshi pred sapelivostjoj, kakor pred pisanoj kazhoj. Ni gnoja tako gerdiga, ni tako zhernih faj, ne smertniga strupa tak hudiga, ko je nezhisto djanje: le sgublénimu gréshniku dopade, ki je na dushi slép. Varvati se je she lahko, alj odváditi se nezhistosti je teshko ino gorjéj. Vrezha nezhistá shelja, gorezhimu ognju enaka, ne bo vgásnila, dokler vse poshgano ne bo.

1) Mat. 27, 4. 2) Sirah. 19, 3.

Ako si pa nefrezhna dekliza v' strašno povodnjo nezhičnosti padla, primi se hitro sadne deske alj dile: prave refnizhne pokore, de se na vezhno ne potopish. Ne odlágaj od dones na jutre, se hitro ozhičiti po pervim grehi: hiti tern isdreti, ki rani kervavo tvoje serze.

Zhe hitro nezhičiga djanja ino nevárniga snanja ne sapuštish, naglo bosh prishla shivimu Bogu v' roke. Sa nezhičnosti del je nefkonzhno pravizhen Bog ves prvi svét potopil, ino je ze le mesta poshgál. Vse pregrehe on ojštro shtrafuje, alj nezhičnost tepe do bele kosti. Savolj nezhičnih pregréh pravi sv. Pavl, pridejo shibe boshje zhres nevérne ljudi. ¹⁾ Tudi tebe vse to hudo zhaka, zhe poboljšhanje svoje samudish. Vrozhe solse refnizhe pokore bojo tvoje nezhično serze omile, ino sadobile tebi sopet boshje prijasnost. De si deviza ravno vezh ne bosh, saj spokorniza bodi, kakor je Magdalena bila. Zhe ravno vezh nevesta Jesufova biti ne moresh, saj njegova svesta dekla bodi, ino vesel se; saj je tudi spokornizam on v' nebefih lep velizhaften sedesh perpravil.

1) Efes. 5, 5 — 6. (2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 216

III. D e f e t

prijatlov ino prijaznih, deviškihga stanu.

Ne boj se, zhišta duša, ako je ravno sovráshnikov tvojih veliko, ki te ob nedolshnosti ino ljubésh boshjo správljajo; she vezh je prijátelov ino prijaznih tvojih, ki tebi pomagajo vse sovráshnike svoje srezhno premágati.

1. Perva prijázlna devíshstva je boshja beseda, zhe jo svesto poslušash ino v' svojim serzi ohranish. Kakor je Kristuf s' besedo svetiga písmá skúshnjavza savernil, rekózh: Písano je, ne skúshaj Gospoda svojiga Boga, ¹⁾ bojo tudi tebe hude misli sapustile, ako se spomnish, kako sv. písmo pred hudim svari. Beseda boshja je mogozhno oroshje, vse skúshnjave premágati. Kdor moje besede poslušha, ino tajiste ohrani, govori Jesus, je podoben modrimu moshu, ki svojo hišo na terdo skalo sida. ²⁾ Kakor take hiše vetri ne poderó, tudi povodnja ne odnese, ravno tako skúshnjava devize ne bo premogla, ki svoje shivljenje po nauki Jesusovim svesto ravná.

2. Druga prijázlna devíshkihga stana je gorezha molituv v' veselju ino v' shálosti, v' skúshnjavah in teshavah. Sveta

¹⁾ Mat. 3, 7 ²⁾ Mat 7, 24.

zhístoſt je boſhji dar, ino nihzher sderſhen ali zhíſt biti ne more, ako mu Bog ne dá. 1) Prava ſerzhna molítuv pa zhístoſt iſproſi, ino jo ovarje. Zhe ſi veſela, hvali Boga, ino on bo tvoje veſelje poſlajſhal; alj ſi ſháloſtna, poklekni, povſdigni ſvoje roke, potoší ſvojimu Jeſufu, kar tvoje ſerze teſhi, on bo tebi ſhaloſt polajſhal. Ako te hu-de ſkuſhnjave obhájajo, ino ſe jim brániti ne moreſh, ſazhni molíti, ino od tebe béſhale bojo. Alj ſi v' nevárnóſti ſtráſhniga greha, ino nimafh druge pomozhi, le ſamo sdihlej ſhíve molítve poſhli h' Bogu, rekózh: Pomagaj Goſpod, de ſe ne potopim! 2) ino vſa peklenſka mozh te premogla ne bo. — Tudi Jeſuf je molil na oljſki gori v' ſvoji ſmertni bridkoſti, ino je molítuv vſim ſvojim vuzhenzam ino vuzhenkam ſa pomozhnizo iſrozhil, rekózh: Zhujte ino molíte, de v' ſkuſhnjavo ne pridete, ſakaj duh je ſzer volen, alj ſlabo meſo. 3)

3. Tretji prijatel tvoj, dekliza mlada, je ſvet poſt, ſkerben ozhe potrebne ſderſhnoſti od prepovédanih, ſhkodlivih rezhi, ino moder vuzhenik ſdrave mere per jédi in pijazhi. Varjte ſe, opominja Jeſuf, de ſvojih ſerz ne preobloſhite ſ'jedmi ino pijazhoj. 4) Ne rasvadi ſe, dekliza! preveliko jeſti ino piti, ſakaj to perpravlja bolezhine; poſhreſhnoſt jih je ſhe

1) Modr. 8, 21. 2) Mat. 14, 16. 3) Mat. 26, 41.

4) Luk. 21, 34.

veliko pomorila: kdor pa vse po méri vshiva, bo doshivel starih lét. 1) Kakor oblaki sonze sakrivajo, tako prenasiten trebuh dusho temni. Modra smérnost (smafa) ohrani zhedno dusho ino telo. Predober shivesh v' mladih dneh rad nefrezhno starost pernese; vsaka rasvada je sa zhloveka huda noviza, ali nova dazja, ki si jo sam naklada. Ni frezhen, kdor veliko gléshta ali ima, ampak frezhen je, ki maliga potrebuje. Varuj se kradlive sladkarije ali pojédizhnosti: ismikati ino pojédati, kar najdesh, ino kjér moresh; to shkoduje sdravju ino poshtenju. Kar zhlovek sprosi, bres strahu nosi, ino tudi savshije; kar se skrivshi sgodi, ni k' pridu.

,Sveta mati katolska zerkuv sapoveduje post, de bi kristjane lepo smérno ino tresno shiveti vádila. Vsaka poshtena kershanska dusha jo lepo vboga; ino to ji bo v' isvelizhanje. Po nepokórfhini ino nesdershnosti so nam prvi starishi isvelizhanje sgubili, skos post ino pokórfhino mormo mi isvelizhanje svoje jískati. — Kedar te hude skushnjave obhájajo, te greschno truplo v' hudo napeljuje ino fili, postí se, ino svoje telo s' postam strahúj, de bo dushi pokorno. Post pregreho mori, konzha hudobije, pomaga v' isvelizhanje, je korenina milosti boshje, ino je dnó ali fundament drage zhistosti. 2) Zhe se pa hozhesh prav postiti, naj se postijo tudi

1) ,Sir. 37, 34 — 34. 2) ,S. Ambrosh.

tvoje ozhi, de opustijo glédati nevarnih rezhi; naj se posti tvoj jesik, de prasnih ali pohujshljivih marnov ne govori, ino tudi tvoje vufhesa, de nespodobnih marnov ne poslúshajo. 1) Post je všim, Svetnikam v' nebesa pomagal, on bo tudi tvoje zhištosti svešt ino mogozhen varh.

4. „Shterta prijátliza devishstva je ljuba ponishnost v' noshi, v' govorjenji, ino v' všim deklisfhkim sadershanji. Ne bodi visokih misel savolj svojih oblazhil, 2) ino ne bodi prevsetna, zhe te ljudjé shtimajo. Vse, kar dóbriga ali zhédniga imash, je boshji dar; Bogu pa le ponishno serze dopade. Vsi prevsetni so Bogu sovrásh, ponishnim pa je slo prijasen. 3)

Ne jishi hvale ljudi; ona beshi zhloveka, ki se prevezh goni sa njo. Naj te drugi hváljo, sama sebe nikolj ne hvali. Vezh ko hváljena bosh, she bolj ponishnih misel bodi, ino Bogu hvalo dajaj. — Zhres druge se nikolj ne povsdigúj, sakaj: Napuh je greha sazhetik, ino kdor mu je vdán, napravi veliko gnusobe, Bogu ino ljudém je sovrash, ino v' prizho obuj dela krivizo. 4) Ptize, ki visoko létajo, nisko obsedijo; shti-mané ali prevsétne glave se spotéknejo ino pádejo. Napuh je omotiza devishstva; prevsetnosti rado spodleti.

1) ,S. Bernard. 2) ,Sir. 11, 4. 3) I. Petra 5, 5.

4) ,Sir. 10, 15.

Pridna ino pohlevna bodi, poshteno ino tiho se nosi; naj te posvetni ljudje le malo posnajo, toljko vezh bo te Bog posnal. Kakor modra vijóliza le v' skrivnim ino mirnim kraji rada zveti, alj ves kraj s' shlahnim duham napolni, shivi ti lepo tiho, polna svetih zhednost ino dobrih del. Neúmneshi te bojo v' miri pufili, le modri te bojo najdlji; ino ravno to bo tvoja frezha. Visoke smreke viharji podé-
rajo, shtimane deklize pa sapelivzi v' nefrezho správljajo. V' mirni niskoti vijólize zhedno zvetijo, v' ponishnosti pa devishko serze. Vu-
zhi se od mene, pravi vsmilen Jesus, kako sim krotek ino ponishniga serza, ino bosh mir svoji dushi najdla. 1)

Ne porajtaj na druge, ako se ravno visoko nosijo; ne bodi shaloštna, zhe ravno mnogokrat sanizhovana bosh. Veter tudi prah v' oblake sanese, dokler shlahen kamen v' prahu na semlji nesnán leshí. Hitro desh povishan prah v' blato spremení, shlahen kamen pa lepo svetlo omije ino pokashe njegovo zeno ljudém. Takó se tudi na svétu godi. Kdor sam sebe povishuje, bo ponishan, kdor se ponishuje, bo povishan. 2)

5. Peta priyatliza devishstva je framoshli-
vost, katero je Bog nedólshnosti sa várhinjo dal. Ona je snotrajni boshji glaf, ki tebe opominja, kedar se v' pregreshni nevarnosti snajdesh. Tvoje serze sveti strah sprehaja, ino

1) Mat. 11, 29. 2) Luk. 14, 11.

rudezhiza tvoje liza spreleti. „Sramoshljivo dekle ne moré neframnih mornov poslúshati: ne govoriti, ne glédati nezhištih ino nespodobnih rezhi. „Sramoshлива dekliza se pohlevno nosi, vselej poshteno oblezhena med ljudí gré, svoje ozhi varje, ino beshi is kraja, kjer bi se kaj nefrámniga naj she tak skrivno godilo. Nespodóbnimu nagovoru se ne posmeji, ino nefrámniga gerdeshá nikdar lepo ne pogléda.

„Sramoshlivošt je rahel zvet devíshkiga štána; neframna preshérnost pa je per deklizah, kar je smrad per roshah. — Ako bolnik svojih bolezhin she vezh ne zhuti, je bliso bliso smerti; ino zhe tebe fram vezh ni, o tak she vmira tvoje devíshstvo. Le v' serzi nedolshnost, framoshlivošt na lizi, ino pa sadershanje poshteno daja devizi pravo vrednóšt.

6. „Shešta prijátliza tvoja naj bo modra varnost pred všim, kar v' nezhišt gréh napeljuje. Jesus naš opominja varvati se, zhuti ino moliti; 1) ino sv. Peter pravi: „Bodite tresni, in zhujte, sakaj hudizh, vašh sopernik, okolj hodi, kakor rujo vézh lev, ino jishe, kogar bi posherl. Terdno mu soper stojte.“ 2) Kar on sam ne samore, nam jishe po svojih pomagavzih ino pomagavkah shkódvati, ako se svesto ne várjemo. Varji se nespodobniga premíshlovanja, ino hude misli hitro odpravi. Malo jiskro lahko vgašesh, zhe na njo plunesh, dokler se

1) Mark, 13, 33. 2) 1. Petr. 5, 8 — 9.

vezhi ogenj ne vshgè; ravno tak hitro pluni tudi vsak hudoben shinj ali pomislik is svojiga serza, de se poshelenje vnelo ne bo. Kdor rad nespodobne rezhi premisluje, se sam v sanke saplèta, in kedar pride skušnjava, vjiti ne more vezh.

Ne gledaj nespodobnih krajov, ne svojiga ne drugiga spola, tudi ne neframnih podob. Nevarni pogledi so ojstre pushize, ki nedolshno serze prebódejo. Sa to govori brumen Job: „S' mojimi ozhmi fim saveso naredil, de bi na drug spol zelo ne mislil, sakaj kaki del bo imel Bog v' meni, ino kaki delesh Vfigamogozhni. 1) Várna bodi v' poslušhanji. Kakor svinje lep vert rasrijejo, ravno tako neframne besede nedolshno serze; sa to ga je potreba dobro ograditi. Zhe poslušavzov ne bo, bo tudi klafanje potihnilo, „Ne govori mi tega!“ rezi nefrámneshu, ki gerde besede ponuja, pa tudi sama ne sini, kar se she imenovati ne smé. Tudi beseda vbije zhloveka skos pohújshanje; ino enkrat homo od vsake prasne besede odgovor dajali. 2) Gorjej pa tajistim, ki pohújshanje delajo; boljshi, de bi se jim mliniski (malenski) kamen sa vrat obesil, ino se v' dnó morja potopili; 3) oni so vbijavzi nedolshnih dush.

Varuj se nevárniga djanja; ne daj se sa roke prijemati, de se nezhist ogenj, kakor

1) Job 31, 1 - 2. 2) Mat. 12, 36. 3) Mat. 13, 6.

kushna bolésn, tebe ne prime. Po nozhi se fkerbno sapiraj, ino ne pezhaj se s' nobenim, naj ima gosposko ali kmétovsko sukno. ,Sla-ma se ne bo sama od sebe vshgala, ako luzhi bliso ne pernefesh. — S' moshkim spolam no-réti, se metati, ni bres greha; ino nevarno je tebi sprémeljati takih, katerih prav ne posnásh. Serzhna bodi, zhe se te hozhe kdo lotiti, ino le s' hudim vstavi se mu, zhe vbéshati ne moresh. Pokrishaj se, saklizhi v' pomózh Je-susa ino Marijo, svojiga angela varha, pa tudi ljudi. Ne bo ti hudoben zhlovek vseti samogel, kar je tebi ljubshi kakor shivljenje, ako sama nozhesh. Bog je s' tebój, kdo bi te prema-gal, zhe se le maliga varjesh. Alj sovrashnik nedólshnosti tvoje je svit; on le en las od te-be pogérje, ino zhe mu ga dash, splete pomalim is njega mozho verv ali fhtrik, 1) ino tvojo dusho vlovi. Kdor ne-varnost ljubi, bo v' nevárnosti pokon-zhán. 2)

Ako je hisha sa tebe nevarna, sogibaj se nje; sapusti flushbo in she tolik dobizhek, de le svojo zhistost ovarjesh. To se pravi po besédah Jesusovih: is dréti oko, in odfé-kati roko, zhe te pohujsha. 3) Kaj po-maga zhloveku, naj si ves svét perdo-bi, svojo dusho pa pogubi. 4)

7. Sedmi nar bolj prijatel tvoj je vsmi-len Jesus; le s' njim se skleni, vsa njegova

1) ,S. Avgufhtin. 2) ,Sirah 3, 27. 3) Mat. 5, 29 — 30. 4) Mat. 10, 26.

bodi, ino tudi on bo ves tvoj. Prishel je tvoj Isvelizhar is svetih nebés na to révno semljo po tebe, de bi te v' vezhno veselje vsél. On tvoj dober Pastir te jishe ino klizhe, kedar se smótish, ino na nevárn pot pogublenja sajdesh; nese te spet na svojih lastnih ramah med svoje frezhne ovzhize nasáj. On, ljubesnivi shenin tvoje dushe, se tebi v' presvetim reshnim Telefi vshivljati daja, napolni serze tvoje she na tém svéti s' zhistim veseljam in s' sadovoljnim shivlenjam: v' Ozhetovi hishi pa tebi perpravlja, kakor skerben brat svoji sestri, zhaštiten sedesh vézhniga isvelizhanja. Kjú najdesh tólkiga prijatla, de bi tebe svestejshi ljúbil? — Alj bo mati posabila svoje déte, pravi on, jes tebe nikolj posabil ne bom. 1) „Moja hzhér, tak vsmilen Jesus tebe vabi, daj meni svoje serze! Alj more prijatelj bolj prijatla ljubiti, kakor de svoje shivlenje sa njega da? 2) Tudi jes sim sa tebe vmerl de bi ti vezhno shivela. Vse sim jes tebi dal, alj bosh ti mene sapustila, ino svoje serze rajshi sapelivimu svetu, kakor pa meni dala?“ — Oh ljuba sestra! bodi Jesusu svésta; le per njemu frezhna bosh. Ako se tebi hudo godi, le k' njemu se nar prej oberni, sakaj on sam pravi: Pridite k' meni vfi, ki terpite, ino ste oblósheni, ino jes val bom poshivil. 3) Zhe tebe hude skushnjave obdájajo, le is serza k' njemu isdihni, no vse hudo te bo sapustilo, sakaj Jesus prema-

1) Isaia 49, 15. 2) Filip. 4, 13. 3) Rim. 8, 35 - 39.

gávz pekla ino smerti je varh ino vájvoda tvoj. Ako se v' strafhni greshni perlóshnosti snajdesh, njega saklizhi na pomózh, ino vse vidne kakor nevidne sovráshnike premágala bosh, ter veselo s' sv. Pavlam porezhesh: „Vse sam orem v' tem, ki mene možno stori. Kdo me bo lozhil ljubeshniJesufove? nadloga, ali bridkóšt? Ali lákota? ali golota? nevarno preganjanje ali mezh? — Terdno vém, de me ne bo smert ne shivljenje, — ne sedajno, ne prihodne, ne sila, ne visokóšt, ne globozhina, ne druga stvar samogla lozhiti od ljubeshni boshje, ki je v' Kristufu Jesufu mojim Gospodu.“¹⁾

8. Osma prijátliza tvoja je Marija prezhista deviza, ljubeshniva mati nedolshnih dush. Ona je deviza bila, deviza rodila, ino je deviza ostala, vsm deklizam nar lepsi isgléd. — V' mladih letih tebi kashe, kako naj tiho ino bogabojezho shivish. Dalezh od vsi-ga posvetniga shuma je svojim starisham v' vsm pokorna bila. „Svét nje posnal ni, in vender jo je Bog sa frezhno mater svojiga „Sina isvolil. „Sramoshliva ino zhista deviza móshkiga spola posnala ni, ino se je zelo angela prestráfhila, kedar ji je zhefhénje pernefil.

Vsa ljubeshniva je bila Marija do svoje shlahte; shla je svojo she perlétno teto Elisa-

¹⁾ Luk. 12, 27 - 28.

beto objískat, ino ji je tri mešze lepo strégla. — V' tovarshiji bila je boshja hvala njeno veselje; ostala je le per poshtenih ino bogabojezhilh judéh.

Svojimu moshu, svetimu Joshefu, je bila Marija svésta tovarshiza v' shalošti ino v' veselji. Vša pokorna je s' njim v' Betlehem k' popilvanju shla, ino je v' dalno Egiptovsko deshelo pred Heródesham béshala; pa tudi k' flushbi boshji je s' njim pridno hodila. Bila je skerbná gospodinja sa svojo hišho, pa tudi vsmilena sofeda, ino je svojiga boshjiga, Sina v' Kani na Galilejskim naprofila, de je svatam s' zhúdesham pomagal, ino jim vodo v' vino premenil. — Boshji volji vdanai je bila v' frezhi ino nefrezhi; ponishna dekla Gospódova tudi pod krisham svojiga lástniga, Sina.

Srezhno je bilo Marijno telo, ki je nosilo Jesufa: frezhne perfi, ki so njega dojile; frezhna si pa tudi ti, ako po naukih Jesusovih shivish, ¹⁾ ino Marijne zhednosti posnémash. — Rada, rada na Marijo misli, ino premishlúj, kako je ona shivela, ino svešto Bogu flushila. Ne posabi, koliko je ona terpela, de tudi ti rada voljno terpish. — Zhesti njo, kralizo nebés ino semlje; hodi ob njénih svetih godih k' spóvedino k' svetimu obhajilu; moli posebno ob sabotnih vezhérih litanijo Matere boshje s' lépimi mo

1) Luk. 11, 27 — 28.

litvami, tudi svet roshenkranz, kedar vtegnesh; pa tudi sjutra ino svezher se ji perporozhaj. Nikolj she flishati bilo ni, de bi kdo sapushen bil, ki je prav Marijo zhestil, njene zhednosti posnemal, ino se njeni priproshni perporozhal. 1) Ljubi jo serzhno, ino bodi Marijna dobra hzhér, tudi ona bo tvoja skerbna mati.

9. Deveti prijatelj tvoj je svet angel varh, ktériga je tebi Ozhe nebeshki satovarska dal, de tebe spromlja ino visha od sibeke do pokopalisha. 2) On ti daja dobre misli, te pred hudim svári, ino k' dóbrimu opominja. On nosi tvoje molitve pred nebeshki tron milosti boshje, stoji pred oblizham Ozheta nebeshkiga, ino sa tebe prosi. On vidi vse tvoje nar skrivnejshi dela, vse povsodi per tebi je, ino bo tebe enkrat na sodbi toshil, ako se greha varvala ne bosh. On se pa tudi veseli, kedar se resnizhno poboljšash.

Ne posabi satorej, ljuba dekliza, svojiga angela varha; sakaj: Bog je svojimu angelu vkasal, de bo tebe po vsih tvojih potih varval. 3) Vedno bodi zhistih misel, poshténiga govorjenja ino sadershanja; rada boshjo hvalo prepévaj, tak bosh ljuba tovarshiza angelov. Zhesti svojiga svetiga varha, perporozhaj se njemu sjutra ino svezher, ino ga klizhi v' teshavah ali v' hudih skushnjavah na pomózh. Nebeshki vajvodarji, vuzhi

1) ,S. Bernard. 2) ,S. Hironim. 3) Psalm 90, 11.

sv. Bernard, samórejo, hozhejo, ino ti tudi pomágajo, ako jih na pomózh poklizhefh. Le fama se v' hudo ne podáj. — Poglej, pravi gospod Bog, jes hozhem svojiga angela poslati, ki pojde pred tebo; on bo tebe na poti varval, ino te perpeljal v' tajisti kraj, katériga sim tebi perpravil. ,Spofhtui ga, ino glej, de njega ne sanizhujefh. Kedar bosh grefhila, on tebi ne bo persanesil, v' njemu je moje ime. 1)

10. Defeti perjatli ino perjátlice tvoje so vfi boshji svetniki ino svetnize v' nebesih. Veselijo se per Ozhetu, sa tebe prósijo, ino tebikakor bratje ino sestre roke podájajo, ter shelijo, de bi frezhno sa njimi prishla v' nebeshko drushino vézhniga veselja.

,Spofhtúj nebeshke prijatle ino prijatelze svoje, posnemaj njihove svete zhednosti, ino se perporozhi vsaki dan svetniku ali svetnizi, ktere god sveta zérkuv obhaja. Posebno pa v' zhasli iméj svojo sveto Patrono, katére ime si per sv. kersti sa to prijela, da bi shivela po njenim svetim isgledi. Sa vsako nedeljo najdesfh v' prizhejozhnih bukvizah shivlenje ene svetnize s' kratkim popisano. Prebéri vsako nedelo, kedar kolj vtegnefh ali morefh, ene svetnize shivlenje, sapomni ali samérkaj si njéne posebne zhednosti, se po tistih ravnaj, ino se njéni priproshni perporozhaj. Tak bosh svoje posebne pomozhnize v' nebesih imela, ino

1) II. Mojs. bukve 23, 20 — 21.

lehko po pravim poti k' nebesam hodila; dokler enkrat na frezhno sadno uro tvoje prijatelje po tebe pridejo, ino te v' vezhno veselje ponešó. Amen.

IV. Dve ino pétdefet

boshjih svetniz,

devíshkiga štana posebnih prijatliz.

1. ,S v. A g a t a.

Isgléd, kako se skušhnjava premaga.

,Sv. Agata, ali Ajta, je imela v' ,Sizilji na Lashkim shlahne ino bogate štarishe. Bila je sáliga liza, pa she léps'higa, nedólshniga serza. Deshelski poglavár Kvinzijan jo je posheljel, jo vkasal prijeti, ino nesramni babi Afrodisi dati, naj bi jo s' svojim' rasvujsdanim hzhérami sapeljala, ino ob nedolshnost perprávila. — *Kako nevarna je telesna lepota déklizam, ki se greha škerbno ne várjejo, ino se s' malopridnim shénstvami prijasnijo! Sapelivzov je poln ves svét, pa nar hujshi so hudobne shenske.*

Kedar je sv. Agata vidila, de jo bojo v' hudo gnali, je pokleknila, ino Jesufa lepo profila

rekózh: Moj Gospod Jesuf Kristuf, ti gospodár vsih stvarí, saj vidísh serze moje, ino vésh, kaj shelim: le samo tvoja naj bom. Ti si moj pastir, jes pa tvoja ovzhiza, ovarji me nevsmilesha, ino pomagaj, de hudobo premagam.“ — *Tako bi naj vsaka deviza v' hudi priloshnosti sdihvala, gotovo bi vsako skušnjava premágala.*

Zel mélenz dni je morla sv. Agata nesramno nagovárjanje preshérnih shenstuv terpeti, alj Jesuf ji je pomagal stanovitnej ostati. Afrodisa je oblastniku povédala, de s' njoj nizh ne opravi. Vkashe jo pred se pergnati, ino ji rezhe: „Alj te ni fram, shlahna hzhér, po Jésusa moliti?“ Ona mu serzhna odgovori: „Mene ni fram moliti Jesusa praviga Boga; le tebe naj bo fram, ki molísh ne framne malike.“ — Na to jo sapové s' pestmi biti, ino v' jezho sapreti. — *Tudi nas ne smé biti fram, Jesusu svesto slushiti, ako nas ravno hudobni ljudjé sanizhujejo, sakaj: „Kdor se bo mene v' prizho ljudi framoval, pravi Jesus, ga tudi jes enkrat pred svojim Ozhetam posnul ne bom.“*

Drug dan jo je vkasal oblastnik spet perpeljati, se ji grosi, ino ji shuga, 1) jo strashno martrati ino vmoriti, zhe svoje vére ne sataji. Alj serzhno mu ona pové: Jesuf je moje shivljenje ino isvelizhanje.“ — Na to

1) Proti.

jo vkashe na tesávnizo raspeti, ino s' sherezhim shelesam shgati; ona je pa sa vse to Boga hvalila. Grosovitnesh vef serdit ji sapové perfi odrésati. V' sveti framoti njemu Agata ojštro rezhe: „Grosovitni kervotog! 1) kaj tebi tudi perfi niso vezh svete, s katerim te je tvoja mati dojila? — *Takó se nezhistá lubésn v' nar huje sovraštlvo premeni. O kóljko dekliz je she od nesramnih moštuv pomorjenih!* —

Tisto nozh se je vfa jezha ofvetlila, ino zhestitliv mosh, sam sv. Peter, se ji perkáshe, ino jo osdravi. Zelo nozh je po tem premolila, ino hvalila Boga. — Osleplen oblastnik se sazhudi, kedar vfo sdravo pred nja perpeljajo; alj spet jo vkashe iflezhi ino po ojštrih zhrepinjah, po glashovni ino shivim vogli obrázhati. Na to se je semlja tako strashno tresti jela, de se je nekaj sida ali mira poderlo, ino je dva oblastnikova svetvavza vbilo. Hitro maternizo spet v' jezho saprejo. Sdaj je sv. Agata serzhno shelela skoraj k' Jesusu priti, ino je sazhele moliti, rekózh: Moj Gospód ino stvarnik, ki si me is mladih lét zhisto ohranil, meni mozh dal, vse bolezhine preterpeti, ino ne ljubiti tega sveta; oh vsemi mojo dusho gor, de se lozhim révne semlje, ino grém tvoje vsmilenje vshivljat.“ — To je ismolila, ino sladko v' Gospodi vmerla. —

1) Kervavez.

„Srežhna deviza, ki vse skušnjave tako serzhno premaga, in svojo zhištof tak lepo ohrani; oh kako vesela lahko tudi ona svēt sapusti!“

Nedolshnost je tvoja nar gorshi lepota,
In zhištof je tvoje nar shlahnej
blagó;

Ohrani jo, dekliza, skerbnó, de smota
Polvetna tajiste ti vsela ne bo.

2. ,S v. A n a.

Isglèd frezhne matere.

„Sv. Ana je bila imenitne shlahte kralja Dávida, v' obljubljeni desheli rojena. Vbosh-na, pa bogabojezhá je bila, rada je brala ino premishlovala boshje rezhi, sa to jo je tudi Bog posebno ljubil, ino frezhno storil.

V' svojih létah se je omoshila, ino je s' fvetim Joahimam v' sakoni lepo poshteno shi-vela. Bog njima ni dal bogastva, tudi ne veliko polvetnih dobrót, alj vezhi frezho je nji-ma odlozhil: dobriga otroka, njuno nar lep-shi veselje. — *Kaj pomaga sakonskim she tolj-ko premoshenja, ako jim malopridni otrozi ve-liko shálofti napravljajo, ino shivlenje kraj-shajo? Pametni otrozi so starishov nar vezhi bogastvo.*

Isvoljen zhas je bliso perhajal; de bi pri-shel Isvélizhar fvetá. „Sv. Ana je porodila, she

perlétna, Marijo, isvoljeno mater boshjiga, Sina, ki je bila juterna sarja révnimu svétu. Skerbno je ljubesnivo devizo redila, jo je vuzhila Boga prav sposnati, ino njému svesto flushiti. To je pa tudi nar lepshi dota ali erbshina, katero matere svojim otrokam sapustijo. Bogabojezhazhzer ino modra shenka se s' slatam ino frebram ne plazhate.

V lepi saštópnosti ino v' hishnim miru je sv. Ana s' bogoljubnim mosham vse svoje dni preshivela: prijasna svoji sofeski, dobra vbógim, ino svesta je bila svojimu Bogu. Ona pokashe nam, kako tudi sakonski lahko frezhno shivijo, ako le svesto dopólnijo dolshnosti svojiga stanú. Vmerla je sv. Ana polna savupanja boshjiga, ino nam sapustila blago hzhér, kralizo nebés ino semlje. Po zélím svéti sdaj njeno ime flovi; naj jo ves shenski rod zhešti ino posnema nje svet isgléd.

Dobra mati

Perva frezha so otrók;

Jih sposhtvati

Sapovedal je sam Bog.

3. ,S v. A n a s t a s j a.

Isgléd vsmilene shene.

V' Rimi je bila sv. Anastasja rojena, ino od svoje shlahne matere v' kerfhanfski veri do-

bro podvuzhena. Po volji svojiga ozheta je Publija, malikvavza vsela, ki je bil szer shlahniga rodu, pa slo slábiga sadershanja. — *Kako hudo delajo starishi, ako svoje sine ino hzhé-re v' sakon perfilijo, ino le na imenitne, bogate prilike ali stane gledajo. Le svetvati, ne pa filiti k' sakonu je starishov pravizhna dolshnóst.* — Rasvujsdan mosh je Anastasji vse premoshenje napravil, ino njegovo gerdo shivljenje jo je slo v' serze bolelo. Sa to je pa pridno molila, ino objiskovala kristjane, ki so bili po jezah saperti. — *Tako je molituv vsake nefreshne sakonske shene nar bolji prijatliza, ino dobre dela so njeni svesti prijateli.*

Hudoben Publijus ji tudi ni pustil Bogu svesto flushiti. Satoshi jo per nevéni gosposki, de so njo v' jezho vergli. Prijatla ni imela, de bi jo objiskal; sa to je svojimu duhovnimu oskerbniku svetimu Krisogonu pisala, ki je bil tudi sapert, se mu je v' molituv perporozhila, ga je sa svet ino potolashen nauk profila. Duhovnik jo pisaje lepo podvuzhi, ino potolashi, de bo vsmilen Bog tudi njeno proshnjo vflishal, naj le voljno poterpi. — *Blagor dusi, ki dobriga spovednika ima, ino jih lepo vboga; angelj varh so ji oni na semlji.*

Pergodi se, de ji Publijus njeni mosh na poti vmerje. Po tem je Anastasja spet is jezhe réfhena bila; alj kakor vdova je le sa nebefskerbela, kershanfskim jetnikom pomagala, ki so jih savólj kershanfske vére nevsmileno ter-

pínzhili. 1) Kedar je grosoviten zesar Dioklezjan vkasal svetiga mahnika Krisogona is Rima v' Akvilejo gnati, ga je tudi ona sprémila, ino mu do smerti svesto stregla. — *Dobre shenke si nar vezh nebes saflushijo, kedar lepo bolnikam postréshejo, ino merlizhe zhedno ofkerbijo.*

Po Krisogonovi zhestitlivi smerti je Anastásija tudi drugim muzhenikam 2) ravno takó svesto flushila. Kjér je bila nar vezhi fila, tam je nar hitrej perstopila. Sa to so jo pa nevétni malikvavzi sgrabili, ino Ilirskimu poglavarja obsódití dali. Stanovitna je bila sv. Anastásja véri Kristusovi, in sa to v' ogenj ver-shena. — Sdaj se per svojim' Gospodu veselí v' nebesih, ino njeno sveto ime slovi po vsej ker-fhanski zérkvi; kakor se tudi v' litanijah pred vsm drugim bere.

Kdor rad bolnikam streshe,
Si venz 3) nebeshki veshe.

4. ,S v. A r m e l a.

Isglèd poboshne déklize.

Poboshna Armela je imela kmétishke, to de brumne starishe, ino je v' svojih mladih létah ovze pasla. Na pasli je imela lep pisan zhaš moliti ino premishlovati boshje rezhi.

1) Martrali. 2) Marternikam. 3) Krenz, kitiza.

Enkrat je na polji bridko martro krisha ogledvala, ino je rekla: „Kako sa ljubo tebe Jesuf imá, ki se je sa tebe krishati dal!“ Na te besede se je njena dusha neisrežene ljubeshni k' Jesufu vnela. Pogosto je isdihvala sama s' seboj: „O moj Bog, kako si ti ljubeshniv, ker moje serze od tvoje ljubeshni toljko gori, naj te ravno le malo she posnám!“

Svoje devishtvo je vedno ohranila; svojih sadnih trideset lét je eniga shláhnika gospodnila, ¹⁾ ino shivela v' mestu, pa tudi na desheli poshteno ino bogabojezho. Vse svoje posle ali dela je is gole Jesufove ljubeshni pokravljal; sa to je shlo vse ji lepó od rok.

Kakor hitro se je prebudila, je pomolila rekózh: „O moj Bog ino moje vse! ti si moj ino tvoja sim jes; tebi se vsa isrozhim. Pridno je sa delo segla, mislila pa tudi na Bogá; ino sa to ji je vsako delo lahko hodilo. — Kedar je v' jutro sgodaj sakúрила ali sanetila, ino is male jiskre velik ogenj naredila, je djala sama per sebi: „O moj Bog, naj bi ljudjé le to hotli, kar ti hozhesh, kako hitro bi se tudi v' njihovim serzi shiv ogenj tvoje ljubeshni vnel.“ — Kedar je koklo vglédala, se je svojiga Isvelizharja spomnila, ki se tudi skerbno koklo imenuje, ino je rekla: „Pod peruti tvoje ljubeshni se hozhem skriti, de

¹⁾ Sa gospodinjo flushila.

skrita vša sovrašniku frezhno vjidem.“ — Zhe je ob nedelih njo kdo na dobro voljo vabil, se je lepo sahvalila, v'jispizo ali zhumnato shla, ino je djala: „O ti moja ljubésn! kako bi se bres tebe veselila? Ti si moja nar flajfhi radoft. 1) Od konja možno vdárjena je hudo sbolela, ino terpela velike bolezhine. Veselo je vse is ljubesni do Jesufa prestala, ino frezhno vmerla. Njéna posledna beseda je bila prekladko ime Jesuf.

„Srezhen lahko vsaki stan,

Ako bole prav dershán.

Morefh si pa persadéti,

Ako hozhefh prav shiveti!

5. S v. B a r b a r a.

Isgléd shive sposnave boshje.

Ozhe sv. Barbare je bil v' Nikomedji, v' velikim mesti najútrovim, mogozhen ino imeniten mestlán, 2) pa tudi serdit sovrashnik svete Jesusove vére. De bi se Barbara, njegova verla 3) hzhér s' kristjánami ne sesnanila, jo je v' neki turn saperl, v' samoti prebivat. — Alj povsodi lahko Boga sposnamo ino najdemo, zhe le sami hózhemo. — Barbara je slato sonze po dnevi, svetlo luno, svesde po nozhi, ino toljko

1) Veselje. 2) Purgar. 3) Lepa.

lepih stvari premišlovala, je molila stvarnika vseh reží, ino je serzhno shelela njega prav sposnati. Bog jo je vflifhal, ino kedar je enkrat nevérn ozhe od doma shel, je bila v' keršhanski véri poduzhena ino kerfhena. — *Kako lepo priloshnost pa sdaj kristjani imajo, Boga prav sposnávali! Ne le sonze, mésenz in svesde nam ga nozh ino den osnanjújejo, temuzh vsako nedelo ino sapovedan prasník nas on sam v' hishi boshji po naméstitnikih svojih vuzhi. Gorjéj nam, ako ga svesto ne poslušamo.*

Kedar je she odrastla, je hotel sv. Barbaro ozhe omoshiti. Ona je pa obljubila Jesusu svesta ostati, ino je ozhetu lepo pohlevno povédala, de je kristjana, ino moli právi-ga edino trójniga Boga. Ta beseda je hudóbniga ozheta toljko rasferdila, de jo hozhe per prizhi vmoriti. — *Dolshni so biti starisham otrozi pokorni; alj zhe jim kaj sapovedujejo, kar je soper boshje sapóvedi, jih vbogati ne sméjo; sakaj vezh se je bati Bogá, ko ljudi.*

Sdivján ozhe shene svojo lastno lzhér pred nevérniga sodnika, ter jo satoshi, de je stristjana. ,Sodnik jo s' lepim napravlja, naj malike moli. Ali Barbara je serzhno odgovorila, de raj vmerje. Sa to jo vkashe s' volovskimi shilami ali bikovizami pretépati, vso rasmefariti, ino po tém v' jezho sapreti. Po nozhi se ji Jesus sam perkashe, jo osdravi ino poterdi. — *Srezhne dushe, ki svojimu Go-*

spodu svešto flushijo. Naj sapusti mati svojiga otroka, Jesus svoje flushavnize posabil ne bo.

Drugi den njo spet pred sodnika pershenó. Sopet jo v' malikvanje nagovarja; kedar pa nizh ne opravi, jo sapové nevsmileno biti, ji perfi odtergati, jo sa laše po mesti vlázhati, ino s' sherezhim shelesam njene rane shgati. Ona je pa le v' nebo gládala, ino molila: „Tvoja roka, o Gospód! me ne sapusti, faj s' tebój vse premorem, bres tebe pa nizh.“ —

Sadnizh jo obsodi, de bo ob glavo djana. Ino glej! nezhlóveshki ozhe sam svoji hzhéri glavo odseka. Ta hudobija je pa tudi v' nebo vpila. Po poti k' dómu je grosovitniga ozhe-ta šrela vbila. — *Tako vse, kar je is Boga rojeno, svét premaga, vuzhi sv. Janes. Naša véra je premagavka sveta.*

V bogaj rada svojo mamo,
Slushaj svoj'ga ateja;
Le takrát ne vbogaj samo,
Kér rasshalijo Bogá.

6. *S v. B r i g i t a.*

Isgléd poshtene sakonske shene.

Na ,Shvédovskim je bila sv. Brigita rojena. Imela je bogabojezhe ino imenitne štarishe, ki so bili kraljéviga rodú. V' tretjim leti svoje štárosti je she le pregovorila, pa tako gladko

ino modro, de so se vsi sazhúdili. Kedar so ji mati vmerli, jo teta lepo v' strahi boshjim isredijo. — V' svojim desetim leti je slishala enkrat od bridkiga terplenja Jesufoviga tako lepo prédgvati, de je od te dobe krishaniga Jesufa védno pred ozhmi imela. — *Blagor dušam, ki besedo boshjo svesto poslušajo; podobne so pridnim buzhelizam ali zhebelizam v' vigredi ali v' spomladi, ki vsako jutro škerbno letijo sterd po rôshizah brat. Zhe si le en sam nauk per vsaki predigi v' serze vlísnejo, skoraj bo Jesus v' njihovem serzi prebival.*

Prihodno nozh po prédigi je Brigita Jesufa vidila, kako je krishan ves v' kervi ino v' bolezhinah bil. Bárala ga je, kdo je njega tako strashno ranil? ino je odgovor prijela, de tajisti, ki njegovih sapoved ne dershijo, ino tako slabo povrazhújejo toljko njegovo ljubésn. — *Nashi gréhi tudi ponovljajo po duhovsko Jesufove rane, ino hudobni sapelivzi ga na krish perbijajo, kedar nedolshne dušhe morijo.*

Nar pogoje (nar vezhkrat) ino nar rajshi je fv. Brigita Kristusovo terplenje tudi per svojim delu premishlovala, ino se je premishlovala, vselej milo rasjokala — *To premishlovanje terplenja Jesufoviga naj bo deklizam nar lepshi ogledalo ali shpegel. Kedar te posvetno veselje moti, poglej, kaj je tvoj Isvelizhar sa tebe terpel, ino ne sapravljaj drage zene negaviga saflushenja. Kedar teshko delash, ali kako drugo teshavo imash, spomni se Jesufa,*

Kako voljno je on terpel sa tebe. Is svetiga krisha nas Jesus nar lepshi vuzhi prav po ker-shansko shiveti.

Ko je she odrašla, so jo ozhe imenitni-mu knesu ali firfhtu sarozhili. Isprofilala si je she eno leto, se sa sakonski stan prav perpravili. Molila je, postila se ino Bogu perporózhala, naj ji sakon poshegna, jo grehov varje, ji dóbriga mosha ino pridne otroke da, zhe je njegova sveta volja. — *Kako slabo se pa v' nashih zhashih nevéste v' sakon perprávtljajo! Samo dobre volje, lepotishanje trupla, slabe tovarshije, ino zelo nesramni grehi jih vezhdel v' sakon sprémtljajo; sa to je pa tudi toľjko nesfrezhnih sakonov. Na greshnim poli nas pra-va sfrezha nikolj ne sfrezha.*

V' sakoni je sv. Brigita s' sovjim mosham lepo mirno shivela, otroke skerbno redila, je rada molila- vbogim pomágala, ino je vřim sakonskim ozhitno pokásala, kakó se tudi v' sakoni lepo Bogu flushi. Pogosto je k' spo-vedi ino k' svetimu obhajilu hodila, de bi shi-vela vedno v' gnadi boshji. — She bolj gore-zhe je po smerti svojiga mosha kakor vdova Bogu flushila, je vuzhila mlade deklize, svarila ljudi, jih k' pobóľjšhanju opominjala, pa tudi fama v' ořstri pokori shivela. Bog je svoji flushávnizi veliko skrivnih rezhi rasodél, ona pa shen-skimu spolu lep isgléd sapuřtila, kakó naj de-víze, kakó sakonske, ino kakó vdove shivijo, de sfrezhno v' nebefa pridejo.

Prelepo zvetijo nam róshize tri:

Nedolshnosti lilja deklizam:

Vijólza poshtenosti shenam zveti,

Poboshnosti sonzhna udovam.

7. ,S v. D o r o t e j a.

Isgléd neveste Jesufove.

Savólj svete vére Jesufove je bila sveta Doroteja, ali Ratija pred nevérniga sodnika pergnana; ino kér vére satajiti hotla ni, jo martrajo ino natesújejo; alj Bog ji da mozh, sa Jesufa vse stanovitno prestati. *Zhe smo ravno flabe stvarì, vender samóremo vse skos taji-stiga, hi nam svojo mozh daja.*

Kér sodnik vidi, de nje she tako strashne martre ne preobernejo, devizo k' smerti obfodi. Tega se ona mozhno rasveseli, ter pravi, de bo skoraj v' nebeshki raj svojiga Shenina prishla. — Na poti k' sodnimu kraju njo sa tega govorjenja del neki nevern mladénzh, Teofil po imeni, sasmehljivo poprosi, naj mu naj is verta ali raja svojiga shénina kakih roshiz, ali pa sadja poshle. ,Svetniza mu rada oblubi, ino veselo, kakor bi k' poroki shla, sodno méstó nastopi. Prej de je glavo nagníla, prosi toljko ponehati, de bo nekoljko pomolila. In kedar moli, postoji mladenzh ves prijasen sravno nje, ki ji v' lepim pletarzi ali

korbízi tri dišhezhe roshe, ino tri svetle jabelka pernese. „Sv. Ratija ga Teofilu poshle; ino se da voljno ob glavo djati. — *Tako dober Bog pravizhne shelje she na tej revni semlji dopolni; she lepshi jih po smerti v' svetim raji, ali v' diki nebeshki, dopolnil bo.*

Ravno se je Teofil s' svojimi tovarshami od tega sanizhливо pogovarjal, kar mu je Ratija obljubila, ino she angelj v' mladenshki podobi k' njimu pride, ter mu sporozhi, rekózh: „Te roshe ino jabelka tebi Rotija poshle is raja svojiga Shénina.“ To je Teófila tako rasvetlilo, kakor svetiga Pavla nebeshka perkasen po poti v' mesto Damáshk. „Sposnal je, de je le sv. kerfhanška, katoljshka véra prava; je sapustil svoj greschen stan, se je dal kerstiti, ino je, kakor sv. Ratija, sa véro svojo kri pretil.

Oj veselite se zhiste dushe, ki svesto slushite Jesusu svojimu Gospodu; sakaj: „Oko ni vidilo, ne vuho slishalo, tudi nobeno serze obzhutilo, kar je Bog tajistim perpravil, ki njega ljubijo.“

Kér s' veseljam te glushijo

Sapelivzi, in shelijo,

Dekle! v' dobrim smotit' te;

Naj te sunaj vse obsuje,

V' serzi Jesus le stanuje,

Jesus sám, in drujga ne!

s. ,Sv. Elisabeta.

Isgéd ljubesn'ive prijatlize vbogih.

Snana je kerfhánskimu svetu radodarnost sv. Elisabete ali Life; pa veliko mladih ljudi misli, de je le bogatih ino odráshenih dolsh-nóst vbogim pomágati. Elisabeta nam pokashe, kako naj tudi shé otrozi revesham per-jateli ino perjatlize bojo.

Mlada gospodizhna Lisbeta je vboge takó rada imela, da je raji med njimi bila, kakor pa med shtimanoj gospódoj, po besedah svetiga pisma, ki pravi: „Boljs'hi je jiti v' hi-sho shalošti, kakor pa v' hi-sho veselja.“ V' sredi med vbogimi srótami in sapushenimi vdóvami je bilo nje nar vezho veselje. — Vzhasi se je prav borno oblekla, je shla med svoje domazhe gospé, ino je rekla: Tako bi se jés nosila, ako bi bila vbóshniga stanu. — *Kakor lepo je, zhe se hzhére imenitniga, gospóskiga stana ponishno nófijo, takó gerdo ino nespodobno je, kedar se deklizhi fromashkih, kmetovskih ljudi napihújejo, ino po gosposko nosijo. Take bo Bog gotovo ponishal.*

Po smerti svojiga mosha je sv. Elisabeta zelo fromashko shivela, de bi potrebnim vezh pomágala, ino Jesusu bolj podobna bila, ki vboshtvo toljko zhesti, de hozhe sam v' vbogih sposnán, ino darván biti. On bo kosárz ali

glash mersle vode, ki se vbogim podá, enkrat lepo poplazhal. — O koliko je sdaj Elisabetino plazhilo v' nebefih, ki je toljko dóbriga storila na svéti! Kdor obilno dóbriga séje, bo tudi enkrat tam obilno shél.

Kdor rad vbógajme daruje,
Jesufu on posodujé:

Jesuf je njegov dolshnik,
In sa vboge povrazhnik.

9. ,S v. E v d o k f i j a.

Isgléd, kaj sveto pètje premore.

Nefrezhne so mlade deklíze, ki jíshejo sapelivimu svétu dopasti, alj s' svojoj lepotoj trupla, alj s' sladkimi marnami, alj pa s' neframnimi, klafarskimi pesmi. Godi se jim, kakor Evdoksiji, katéro je ravno to v' nezhisto shivljenje tako delezh sapeljalo, de ni na svojo vest, ne na Boga porájtala vézh,

Dolgo zhafa je she v' tem shalostnim stanu preshivela, kar flishti enkrat o polnozhi popótniga meniha, ki je bliso njéniga stanovanja prenozhval, sveto pésm od sódniga dné na ves glas prepévati: kaj strashniga zhaka gréshnika, koliko veselja pa pravizhniga. — *Lepe, svete pesme so Bogu ravno tako vshezhi, kakor molitve, ino ginejo serza ljudi, kakor nar lepshi nauki, — Koljko pohújskanja bi se odgnalo,*

naj bi mladenshi ino deklize namesto pleperz svele pesmi péle; mnogo dusko bi pogublenju odtele, kakor brumen menih Evdokfijo.

Kedar ona shalofno pésm tenko poslusha, oshivi nje vést; spet se prebudi is svojiga gréshniga spanja. Kakor hitro se je rasdenilo, poshle po bogabojezhiga meniha, ino ga profi, naj ji strashne reknize te pesmi na dalej rasloshi. „Slishati od ojsre sodbe boshje pred meniha poklékne, rasodene svoje rasvujsdano shivlenje, ino ga profi, naj ji svétva, kaj bi sa isvelizhanje svoje storila? — Oj de bi mi svojiga serza boshjimu opominvanju ne sapirali, ki se nam sdaj skos nasho vést, sdaj po predgarjih ino spovednikih glasi, kako lahko bi toljko grešnikov milost boshjo doseglo!

Odpusila je Evdokfija vso nezémerno nošho, spokornikov rasovnik 1) je sazhela nositi. Podala se je med drushino bogoljubnih deviz, ino je neprenéhama na boshjo milost klizala. Bog je vslishal prave spokornize mil glas; je dal ji sopet ljub dushen mir, dal ji mozh vse terplenje serzhno premágati ino zelo vmreti sa sveto Jesufovo véro.

Takó sapeljajo posvetne shelje mladino v' pregréšno shivlenje; pa tudi modro posvarjenje mnogo dusko na prav pol saverne. Zhe st pa ozhilno svariti ne vúpamo, le kako sveto pésm od smerti, od sodbe, od pekla ali nebéslepo sapojmo; ino nehalo bo klafanje, omolk-

1) Ojstro oblazhilo.

nili bojo hudobni jesiki, ino Bog se shalil ne bo. To nas sv. Pavl vuzhi, ki pravi: „Opominjajte se med seboj s' psalmi, s' hvalnimi ino duhovskimi pesmi: pojte veselo v' svojih serzih Bogú.

Zhe sveto prepévalh, skushnjava beshi,
In angelj varh tebe poslusha;
Neframniga pétja se shkrat 1) veselí,
In angelj varh tebe sapusha.

10. ,S v. E v f r a s i j a.

Isgléd devizhne ponishnosti.

Ponishnost je sveta dolina devishkiga serza, v' kateri nar gorshi 2) roshize deklisshkih zhednost rástejo, ino zvetó. Tega nam daja sv. deviza Evfrasiya shiv isgléd.

Bila je zefarju Teodósiju blishna shlahta, pa she od svojiga petiga leta se je vfa Jesusu isrozhila. Imela je brumno brumno mater, ki so vedno perporozhali svojo hzhér Jesusu ino Mariji, rekozh: „Gospód Jesus Kristus, vsemi to déte v' svoje oskerblenje, sakaj le samo tebe ono jishe, se v' tebe savupa! — *Blagor otrokam, sa katere flarishí prav móltijo; proshuje ozhetove, ino materne solse sa otroke pred Bogam niso saflónj.*

1) Vrag. — 2) Lepshi.

V' svojih mladih letah se je v' sveto dru-
shino bogabojezhnih deviz, k' nonam podala,
se ovarvat sapeliviga sveta. Sapustila je vso
posvetno zhaft ino lepóto, posabila imenitno
shlahnijo svojiga stanu. Bila je med svojimi
sestrami, kakor nar slabshi dekla. Rada je dru-
gim postéljala, hišho pométala, vóde v' kuhn-
jo nosila, kruh pekla; nobeno delo ji ni
bilo preflabo, ni jo grosilo she tak teshávni-
ga posla. 1) — Alj ne le pridna, tudi pohlev-
na, ino s' vřim tako prijasna je bila, kakor bi
bila med njimi nar bornišhi. — *Nar vezhi vre-
dnóřt per Bogu ino per ljudéh tajista dekliza
iná, ki sama ne vé, kaj veljá.* — Kedar je
enkrat neka tovarřhiza, hzhér porednih řari-
řhov, Evfrasijo gerdo rasshalila, ni zhakala, do
bi jo una sa saméro profila, ampak sama je
pred njo pokleknila, ino se s' njo lepo správi-
la. — Kaj tákiga le ponishno ino pohlevno
serze řtoriti samore; kdor sam sebe prevřfoko
miřli, she odpusti nozhe. Kako nekerřhansko
bi to bilo!

*Ljuba dekliza! zhe hozheřh pred Bogam
kaj veljati, varji se řhtimanja. Vře, kar do-
briga imařh, je boshji dar; zhe on tebi to svo-
je odvřeme, kaj bo tebi ořtalo? „Kaj imařh,
pravi řv. Pavl, de bi ne bila prijela; zhe pa
prijela ři, kaj se hvaliřh, kakor bi ne bila
prijela?“ Lepo se sařtopi s' vřim, ne řhali to-
varřhov, ne tovarřhiř; ako pa drugi tebe ras-*

1) Dela.

shálijo, le rada jim vse odpushaj, kakor rad tebi Bog odpusti; le tak boš imela veliko veseljih dni na svetli. „Vuzhite se od mene, govori Jesus, kako sim pohleven ino ponishniga serza, ino bole najdli mir svojim dusham.“

Ponishnost, pohlevnost in ljuba krotkóšt,
Te dajo deklizam nebeshko vrednóšt.

11. *,S v. E v l a l i j a.*

-Isglèd kerfhanfke serzhnosti.

,Sv. Evlalija, ,Shpanfka dekliza, she le shtirnajšt lét stara, je bila mozhnejshi kakor vse martre, s' katerim so jo hotli nevérniki ob sveto kerfhanfko véro správit. Sa to, kér je is mládiga svesto Bogu slushila, se malopridnih tovarshij varvala, je serzhnost Jesufova v' njej prebivala.

Grosoviten oblastnik je nevsmileno kristjane preganjal. Vsi véni so v' strahih bili, mlada Evlalija se pa ni sbala — Kedar ona serzhno pred sodnika stopi, jo on serdito pora: „Kdo si ti?“ Ino ona mu bres strahu odgovori: „Jes sim Evlalija, slushavniza Jesufa Kristufa, kralja nebél ino semlje.“ — *Oj srezhna vsuka dusha, ki to odgovoriti samore! Ni se ji bati tesháv, ne she toliko grosovitnih sovráshnikov.*

Nevsmilen kervolók ji s' ognjam proti, ji druge strashne martre kashe, ino jo otepsti s:

pové, alj ona se njemu nasmeji, ino pravi: „Bog je per meni; nizhesar se ne bojim. — Naj bi se vsaka dekliza vselej spomnila, de je Bog per njej, kedar bo od sapelivzov k' hudimu skushana; sveta grosa bi njene slabe pozhutke spreletela, in vsak greh bi s' boshjoj pomozhjoj le! ko premagala.

Sodnik ves serdit, de mladiga deklizha premagati ne more, jo vkashe na tesavnizo raspeti, s' shelésnimi grebeni rasmesáríti, ino s' sherjavzoy po ranah shgati. Vsa v' eni rani, s' kervjóy oblita, je veselo savpila: „O moj Shenin ino Isvelizhar! kako lepo se svéti v' teh mojih ranah tvoja shiva podobá. Vse te kervave rishe, po mojim shivoti sapifane, tvoje terplenje prav shivo pokashejo, kako si ti v' resnizi terpel.“ Tako vse voljno prestopi, ino gre k' svojimu Jesusu v' vezhno veselje.

Glej, ljuba dusha! mlado muzhenizo, 1) kako serzhno sa Jesusovo ime vse preterpi; kako nevoljna si pa ti, zhe tebi kdo tvojih domazhih kaj sháli, a rezhe, zhe te kak sob poboli, ali tebi Bog kako drugo teshavzo poshlé!

Le samo kdor s' Jesusam rad poterpi, se enkrat v' nebesih tam s' njim veseli.

1) Marternizo

12. ,S v. E v ſ t o h i j a.

Iſglèd ponishne, pàmetne noſhinje.

Mozhno greſhijo matere, tete, babize ino peſtovne, ktére ſhe v' pervi mladosti otroke nezhémerno oblázhijo, ino jih po tém takim gísdoſti ali oferti vuzhijo. To prizha ſhivljenje ſv. Evſtohije. Bila je ſhlahna Rimſka dekliza, ino je ſhe od mladih nog vſe nezhémerne ino prashne ſhege ſhénskiga ſpola ſanizhvala. Le Bogu ſluſhiti, ino njemu dopaſti jo je veſelilo. Neki teti ta pohlevna noſhinja mlade deklize ni dopadla. Rezhe ji ponishno, preproſto oblázhilo iſſlezhì, ino drugo ſhtimano obleko dati, de bi ſe po ſhegi drugih dekliz noſila. Vkaſhe ji laſe nakriſhpati, ino oliſhpati glavo, ter pravi, de ſe takó noſiti njénimu ſtanu ſpodbì. Mlada Evſtohija bila je tega ſlo ſháloſtna. Alj kaj ſe je ſgodilo! —

Prihodno nozh ſe gísdaſti 1) ſheni angelj perkashe, ino ji ſtraſhno ſaſhuga, rekózh: „Predersnila ſi ſe s' ſvojimi pregréſhnimi rokami devíſhke glave lotiti, ki je Bogu poſvezhena; ſa to ſe ti bojo ravno te roke poſuſhile. V' petih méſenzih tebe k' pokopi poneſo.“ „Kar je govoril, ſe je ſgodilo.“

Neumne matere pogosto nar vezhi veſelje imajo, viditi ſvoje hzhére prav drago oblezhe-

1) Prevſetni.

ne; zelo natihim ozhetam jemljó, de hzhéram
gisdavo obleko omishlújejo. Alj ravno te hzhé-
re, skos gisdost v' greh sapeljane, svojim ma-
teram solse prelivajo, ino jih prehitro pod gru-
do správijo. — Oj nesfrezhna draga kupzhija, s'
kateroj se duha ino telo sapravi, premoshenje
satrati, hishni mir odshene, zhasna sfrezha ino
vezhno isvelizhanje sgubi. Déklizam nar gor-
shi lepota je zhednost serz, nar lepshi oblazhilo
je krilo, ki si ga same naredijo.

Od te dobe se je deviza Evstohija shé bolj
nezhémernosti varvala, je sa svojiga vuzhenika
fr. Hironima imela, ino je svoje tiho bogoljub-
no shivljenje v' Betlehemi bliso jasliz Jesufovi-
ga rojstva sklenila.

Kaj pomaga vsa lepota,
Ako serze lepo ni?

Vsa nezhémernost je smota,
Ki nedolshnost oslepi.

13. ,S v. F i n a.

Isgléd devishke framoshlivosti.

,Sr. Fina je bila dekliza sáliga liza, pa
she lépsihiga nedólshniga serza, ino framoshli-
ve dushe. Veliko mladenzhov se je hotlo s'
njoj snániti, alj bali so se Fine oggovoriti,
kér se je toljko pametno ino framoshljivo nosi-
la. — Tako je dober Bog nedólshnosti dal sa

tovarshizo framoshlihost, ki jo svesto varje, ino se nje lozhiti ne dá. Sreznha dekliza, ki le dve sestri svesto v' svojim serzi ohrani; ne bo svojiga devishtra sgubila. Lize, ki ga rudezhiza objide, kaj nesrámniga flishati, ali saglédati, bo dolgo lepo rudezhe; ako ga kero vezh ne oblije, bo kmalo blede, sakaj nja nedolshnost je vmerla.

Fina je rada vezhdel sama bila, ino ni v flabe tovarshije sahájala; Vedla je, de flaba pajdashija dobro sadershanje kasi, Kedar je shla po svojih poslih ali opravilah, ni na poti postajala, ne sjalov prodajala, ni preshéno osirala se; ponishno je hodila svoj pot. — Kdor ozhi okolj sebe pase, germado nezhistiga ognja v' svoje serze nanasha, ino ne more biti zhistiga serza. Nezhisti pogledi so strele, ki nedolshnost vbijejo.

Pogovarjati se sa prasne rezhi Fino ni veselilo; posebno skerbnno se je moshkiga spóla sogibala. Drugih ljudi ogovarjati se je svesto varvala, kér je vedila, de tudi beseda zhlovaka vbije. Le sa potrebne rezhi se je rada ino kratko pomenila, sakaj: Veliko govorjenja ni bres greha.“

Ravno to njeno modro sadershanje je pa drugim mozhno merselo. Rekli so, de sa to, ne govori, kér je preshtimana. Alj poterpela je vse te krive besede, ino je raj v' djanji pokásala, kakó je ponishniga serza. Kdor ho-zhe vsem ljudem vstrézhi, se vél smoti, Bogu pa saméri.

Bog tepe, ktere ljubi, de jih ozhisti ino isvelizha. Tudi Fina je hudo sbólela ino je merla strashne bolezhine terpeti. Zhe dalja huj je s-hajala, h' slédnimu se she smésiti ali geniti sama samogla ni. Alj poterpeshlivošt ji zhasno, kratko terplenje v' nebeshko veselje premení. Lepo je v' Gospodu rmerla. — *Blagor jim, ki so zhistiga serza; Boga bojo gledati.*

Zhe nedolshna hozhesf bit' deviza,
Naj bo sramoshlivošt tvoja tovarshiza.

14. ,S v. F l o r a.

Isgléd, kako dobre dela oprávljati.

,Sv. Flora je bila na ,Shpanskim rojena. Ozhetá je imela Turka; sakaj Turki so tistzhas v' ,Shpanski semlji gospodáрили; mater pa skerbno kristjano, ki so jo lepo v' kershanski véri poduzhili. She is mladiga je bila vbogim posebna priatliza, ino je potrebnim pomagala, kar je premogla. Pa svojih dobrih dél ni ljudem pravila; tiho je djala, in mislila: Bog vé ino vidi vse, tudi kar se skrivaj sgotdi. Levizi ni potreba véditi, kar desniza dobriga stori; kakor je Kristuf vuzhil.

Kdor vbógajime daja, Bogu posoduje; alj Bog plazhoval ne bo, kar savolj ljudi storimo, de bi hvaleni bili. Zhe le sa to dobro deta-

mo, de bi od drugih videni ino po tem hváljeni biti, smo she svoje plazhilo prijeli.

„Sv. Flora se je is mládiga rada postila, zhe je she ravno mala bila. Kar je sebi pertergala, je vboshzhekam dala. — Dobro je sa vse ljudi, se po keršhansko postiti, potrebno pa sa vsákiga gréshnika. Posti pregrehe pomori, ino nashi dushi k' nebesam pomaga. „Srezhen, kdor se is maliga posta vadi.

„Sv. Flora je pa tudi rada molila, posebno kedar je od svojiga lástniga brata pregánjana, ino Turškemu oblastniku satóshena bila. Serzhno je stopila pred nevérniga sodnika, je prizhala sveto Jesuovo véro, ino je vesela sa nje svojo mlado glavo dala. Dobre déla so jo v nebesa sprémile.

„Skerbite si sa prijatele, pravi Jesus, ki vas bojo enkrat v' vezhno prebivalishe sprijeli.“ Dobre dela dushne ino telesne milosti nas v' nebesih zhakajo. Rija jih ne sné, mol ne konzhá; tati jih ne vkradejo, ino smert nam jih ne vsame. Vse drugo nas bo minulo, le one nam bojo vezhno ostale.

Ako tebe s' svojoj hvaloj svet polona,
Tak sgublena bo sa tebe vezhna krona.

15. ,S v. F r a n z i f h k a.

Isgléd bogabojezhe sakonske shene.

Kakor se drevze nagne, tako bo israščlo drevó, ino déte she v' mladosti pokashe, kaj bo v' starosti is njega. Ravno takó sv. Franzifhka ali Franza. Bila je she otrok, ino se je she rada domá v' kak kotez stisnila, skrivaj moliti. ,Se v' molitvi s' Bogam pogovárjati, jo je vezh veselilo, ko pa s' drugimi otrozi jigrati.

Kar se dekle navadi, tudi shena sna. Po volji svojih staršev se je omoshila, ino je s' svojim mosham shtírdeset lét v' lepi sastopnosti mirno shivela. Pohlevno je poterpela slabosti svojiga mosha, mu je jiskala vstrezhi v' vsi pravizhnih rezhéh. — *,Sreznha je samo tista sakonska, ki je pohlévniga, mirniga serza. Poterpeshtivosti je v' sakoni toljko potreba, kolikor vsakdánjiga kruha. Le v' ljubesnivi sáslópnosti sakonska srezha zveti.*

,Svoje otroke je skerbnó vuzhila, ino v' strahu boshjim redila nje; ravno to je bila pa tudi otrok nar vezhi srezha. Veliko premoshenja otrokam vezh shkodje, ko hafne ali pomaga, zhe pámetno ino poshteno isrejeni niso, — *Onaj bi vse matere to sposnale, svojim otrokam bolj sa lepe nauke skerbele, kakor sa polne shkrinje blaga! Dobra mati otrokam hišo prave srezhe postavi, ozhe jo pokrije.*

,Svojo drushino je sv. Franziskha lepo ime-
la, ino je s' svojimi posli takó prijasno shive-
la, kakor bi bila njihna sestra. S' njimi je dé-
lala, s' njimi molila, ino si je vsako jutro ino
svezher toljkó zhasa vsela, de jim je kaj lépi-
ga brala, ali se kaj svetiga pogovarjala s' njimi.
Sa to so jo pa tudi hlapzi ino dékle vsi radi
vbogáli. — ,Srezhna hisha, ki ima dobro go-
spodinjo, ona je svojim zhasne srezhe ino vezh-
niga isvelizhanja mati, ino je vezh vredna,
ko polne s-hrambe blaga; shlahni kamni nje
ne plázhajo.

Zhe pa hozhesh kdaj dobra gospodinja bi-
ti, ne smésh v' svojih mladih letah mehko ino
rasvujsdano shiveti. ,Sv. Franziskha je ojtiro
shivela, je s' porednim ali slabim shivesham sa
dobro vsela, se je terdo postila, ino se je pre-
prosto nosila, de si je ravno imenitniga stana
bila. — Ni lepo sa gospodarja ino gospodinjo,
ako sta hmétshkiga stana, ino sdrava, pa pose-
bei jesta. Drushini slab shivesh dajati, sebi
pa boljshi jedi kuhati, je malopridna rasvada.
,Skupaj délati, skupaj vshivati, Ozhe nebeski
poshegna.

Po dobrih voljah hoditi, ni bilo Franzisk-
ke viditi; raj je doma vbogim dala, kar bi bila
po veselizah napravila. — Hujiga greha gospo-
darji ino gospodinje ne storijo, kakor zete dni
po boshjih polih, po gostijah, botrinah ino ko-
linah hoditi, dom, otroke ino drushino pa
v' nemar pustiti; ki se lahko pohuishajo. kedar
bres vsiga strahu shivijo. Hisha bres gospodar-

ja ino gospodinje, pa truplo bres glave, kaj bo is nju, kakor merlizh?

Posebno skerb je sv. Franzishka sa mlade shenske imela, jim je delo dejala, ali pa v' slushbo pomagala, de bi se v' pohajanji ne spridile, sakaj lenoba je koshata mati vsih pregréh. Vuzhila jih je toljko skerbno, ko bi jim lastna mati bila. — Po smerti svojiga mosha se je vdova vsm posvetnim rezhém odpovedala, ino je na svojo starost le sa nebesa skerbela. Bila je vsm pobóshniga shivlenja lep isgléd, ino tudi frezhne smerti. — *Takó lehko je zhlovek v' vsakim stani frezhen ino isvelizhan, naj le svoje dolshnosti svesto dopolni.*

Hozheslh biti frezhna mati,
Mor'slh devishtvo prav sposhtvati;
Le poshtena dékliza
Srezhna shena sakonska.

16. ,S v. G e n o f e v a.

Isgléd bogabojezhe kmétishke deklize.

Hozheslh dekliza mlada frezhna biti, ne sanashaj se na svoje salo 4) telo; lize ravno ko roshen zvet obleti. Ne posheljúj gisdovih ali shtimánih oblazhíl; one se sa dnar kúpijo, pa tebi nobene vrednosti ne dajo. Le sa zhednosti serza skerbi, kakór sv. Genoseva.

1) Lepo.

Na Franzoskim od bornih staršev rojena, je bila sale postave, pa še lepši duše. Ni porájta na telesno lepoto; le sveto shiveti, ino dušo s' zhednostmi lepšati, jo je nar vezh skerbelo. — *Deklize, ki truplo svoje preveliko lihpajo, rade svoje duše posúbijo; le pregréshnimu svetu dopádajo, Bogu se pa samérijo. Kaj bo is takih, kakor gréshnize.*

V' sedmim leti svoje starosti je sv. Genoseva od svetigá shkofa Germana zheden krishez dobila, in ga je na vrati nosila, de svetih naukov posabila ni, ki so jih shkof deklizi dali, rekózh: Sanizhúj nezhemerno obleko, ponishna bodi, ino svojo zhístoš ohrani. Vse to je sv. Genoseva obljubila, ino tudi svešto dopolnila. — *Oj naj bi se spomnile vse kershanske deklize, ki tudi nósijo krishze na roshenkranzih (patanoshtrih, moljkih) ali na persih, de jih krishan Jesus ravno to vuzhi.*

Kér je sv. Genoseva brumna ino poshtena bila, so jo sazheli ljudje hvaliti, ino povsdigvati; alj ona se ni shimala, shé le ponishvala se je, ker je védila, de hvala ljudi nar vezh pogubi. — *Koljko deviz je še sapeliva pohvala goljufnih perliscavzov ob nedolshnosti sprarila! Dekliza, ki rada sladke besede poslusha, sama sebe oglusha, de posvarjena slushala vezh ne bo.*

Genoseva je pridno ovze pasla, in vsa nedolshna, kakor one, je bila svešta ovzhiza Jesusova, ki je svešt Pastír svojih ljubih ovzhiz. — *Kako frezhne so lahko na desheti deklize,*

ki *slúshijo svesto svojimu Bogu! Vezhi nevarnost je po mestih ino gradih svojo zhistost sgubiti. Boljshi je per kmetih zislo ino vboshno shiveli, kakor med gospòdoj bres poshtenja koshato hodili.*

Kedar so sv. Genosevi starishi odmerli, je shla v' blishno mesto Parish, ino je tudi v' mesti svesto Bogu slushila. Ravno sa to je pa morla veliko terpeti. Imeli so jo sa hinavko, zopernizo, ino she druge gerde perimke so ji dajali; alj molzhala je, molila sa svoje sovráshnike', ino se ni dala motiti v' svojim svetim shivlenji. — Ako je ravno ojstro shivela ino pogošto boléhala, je vonder vzhakala bliso devétdefet lét. Bog je ji dal pred smertjo ino po smerti veliko zhudeshov delati, naj bi ljudje sposnali, kakó svesta boshja slushávniza je, ino de bi njene stopinje posnémali.

V' zhistim serzi svojimu

Lepshaj sedesh Jesufu;

Tvoje zhisto naj teló

Tempel svet'ga Duha bo;

17 ,S v. H e l e n a.

Isgléd dobrodarne kristjane.

,Sv. Helena je mati perviga kershánskiga zesarja Konshtantina. Rojena od bornih ajdovskih ljudi, pa sale postave ino glave modre, je rimskiga vojshaka Konstanzja Klora sa mo-

sha dobila, ki je po tém sa zesarja povsdig-
njen bil. Alj flaba je bila vša njena frezha,
ker she práviga Boga sposnala ni.

Mogozhen Konstantin, njeni sin, je imel
s' svojim nasprótnikam hud ino nevárn boj.
Bal se je od svovigá sovráshnika premagan biti.
V' tej skerbi se njemu na nebi svetel krish
perkashe, ino na krishi besede sapifane: „Po
tém snamenji bosh premagal.“ — Dal je
satorej na svoj bandér slat krish narediti, ga
pred sebo v' vojsko nesti, ino sovrashnik je bil
pokonzhán. — Po tém se je on kerstiti dal, ino
tudi njegova she per shtir ino shéshdeset lét
stara mati Helena, Od téga zhasa je bila ona
vša gorezha sa sveto Jesufovo véro; je zérk-
vam po mestih ino po vesih lepe, drage zerkve-
ne rezhi vbogajime dajala, ino je vša ponish-
na s' drugimi kristjánami k' boshji flushbi
hodila.

V' svojim osemdesetim leti se je she v'
sveto deshelo podala, je v' Jerusalemi ino na
drugih svetih mestih, kjer je nash Gospód Je-
sus Kristuf hodil, vuzhil ino terpel, lepe zérk-
ve sidala. Na hribu Kalvariije je nala ajdov-
ski tempel, ki so ga bili nevérniki is sovrash-
va posidali, rasfuti, ino sveto mesto spet ozhé-
diti, na katerim je bil Kristuf krishan, ino
pokopán. Per tej prilóshnosti je zhudama svet
krish najdla, na katerim je bil Jesus raspet.
Postávila je zérkuv v' Betlehemu, kjer je bil
Kristuf rojen, ino na oljski góri, kjér je v' ne-
besa shel. Tako lepo je sa boshjo zhasť sker-

bela, pa tudi vbogim vsákiga stanu, po vsih krajih zhudno veliko dóbriga storila; vsm je bila dobra mati. — *Zhe ravno nima vsaki shlovek premoshenja, toljko dobriga storiti, ima vender perloshnost po svojim stanu Bogu slushiti, ino s' révnimi snilenje imeti po svojim prémoshenji, Kdor ima veliko, daj veliko; kdor pa malo ima, naj le da, kar premore Bog ne gleda na dar, temuzh na serze téga, ki daruje.*

V svoji veliki starosti je she svojiga, fina, zesarja Konshtantina, lepo materno poduzhila, ino je v njegovim narozhji sveto vmerla. — *Blagar vsm, ki v' Gospodu kakor ona vmerjó; njih dobre dela grejo sa njimi.*

Vfako pridno dobro delo
Bo plazhilo tam imelo;
Le kdor dela dobro rad,
Bo v' nebesih tam bogát.

18. ,S v. H e m a.

Isgléd Kerfhanfke gospodinje.

Blaga Hema je bila na Plishtanji v' spodnim ,Shtajarskim domá, kjér se she malo kaj stáriga grada posna. V' leti devet sto tri ino osemdefet se je vrodila. Njeni bogati inu imenitni starishi so po Koroshkim, Krajnskim ino ,Shtájarskim veliko gradov imeli, pa njih narvezhi veselje bila je mlada Hema, sakaj sama pamet, krotkost ino pokórschina jo je bila. —

O pazh ref! dobri otrozi so starishov nar vezhi bogastvo, pa tudi slabi nar vezhi nesre- zha. Kaj de bi tudi vsaki starishi sa svoje otroke toljko skerbeli, kakor starisi sa svojo Hemo.

Kedar je Hema nokoljko odrašla, jo posli- lejo na dvor némshkiga zesarja svetiga Are- ha, 1) zesarizi sveti Kunigundi, de bi se per téh imenitnih ino bogabojezhnih ljudéh vsiga dóbriga navuzhila. —

Kako gerdo je pa v' sedajnih zhasih sa starishe, ki pogosto sami kaj ne snajo, pa tudi svojih otrok v' poshtene hiše né dajo, de bi se poltrébniga isvuzhili. Kaj pomaga hzhéram she tokó bogata dola ali érbshina, zhe pa v' glavi poltrébniga nauka ni, ne v' serzu poshtenih mi- sel kerskanshiga sadershanja? Otrokam sa po- treben nauk ino poshteno sadershanje skerbeli je boljshi, kakor jim sapustili polne shkrinje blaga.

Od brumne zesarize lepo poduzhena je Hema po volji svojih starishov Wilhelma, ime- nitniga, pa tudi poshteniga knesa ali grofa v Selzah na Koroshkim vsela, ino je s' svojim sakonskim veliko lét v' lepi sastòpnosti ino v' ljubeshni shivela. Skerbela je kakor pridna gos- podinja sa svoje pohishtvo, alj sravno zhasne skerbi ni Boga posabila. Rada je po premo- shenji shlahna gospá veliho vbógajime da- jala, svesto molila, pa tudi svoje podloshne v' svetim strahi imela, de so Bogu svesto flushili.

1) Iljariha.

Le tam, kjer je strah boshji domá, tudi shegen boshji prebiva.

Bog je svojo flushávnizo tudi s' velikim terplénjam objiskal, de bi njej lepshi krono v' nebesih perpravil. Imela je sala fina dva. Lepo jih je isredila, ino zhes vse drugo na svéti njuj je bila vesela. Nekoljko hudobnih flushávníkov, ki so rudo kopali, je neko strashno gerdobo storilo, ino mlada gospóda sta jih ojstro poshtrafala. Na to so se hudòbneshi spuntali, ino sveti Hemi oba fina vbili. — Tuči mosh ji je na poti vmerl. Bila je sdaj vboga, sapushena vdova bres mosha ino bres otrók. Velika je bila njena shaloft, pa she vezhi sarúpanje v' svojiga Boga. Kakor Marija boshja mati, je tudi ona rekla: Dekla sim svojiga Gospoda, naj se meni sgodi po njegovi besedi. — *O naj bi se vsaka gospodinja v' nesfrezhi ino v' terplenji, bres ktériga nobena hisha biti ne more, vselój spomnila, de: „Kar Bog stori, vse prav naredi.“*

Kér ni vezh svojih na svéti imela, je skerbela toljko vezh, kako bi bolj Gospodu dopadla. Posidala je s' svojim premoshenjam v' Kerzi na Koroshkim lep klofhtar, de bi v' njem duhovni sa boshjo zhaft, ino sa poduzhenje ljudi shiveli. In kedar je svoje posvetne skerbi pooprávila, se je ravno v' tajisti klofhtar k' nonam podala, je med njimi kakor nar manjšhi sestra shivela, ino na svoje stare dni le sa nebesa skerbela. Kar je jiskala, je tudi najdla: med isvoljenim vezhno shivljenje.

Naj sveto Hemo vse deklize v' svojim devishuvi, shene v' sakoni, ino vdove v' svoji starosti svesto posnémajó, ino ne posabijo, kar sv. Duh govori: „Lashniva je lepota, ino prasna posvetna zhaft: shena, ki se Boga boji, ona bo hvalena.“

Le nebéf je treba nar poprej jiskati;
Bog nam hozhe drugo sa navershek
dati.

19. „S v. I s a b e l a.

Isglèd vfmilene devize.

„Sreznhi otrozi, ki imajo bogabojezhe starishe: kakovi starishti, so vezh del tudi otrozi, ako jih vbogajo, kakor sv. Isabela, Franzoski-ga kralja hzhér. V' kraljevi hifhi bi lahko bila vse iméla, kar bi se ji spoljúbilo blo; alj poshteni devizi ni bilo sa posvetno mar; vsa ponishna in krótka 1) je bila, ino poboshno shivela, kakor so jo bogabojezha mati sv. Blanka vuzhili. „Svojo nedolshnost varvala, svete bukve brala, ino pridno sa vboge délala je. Marfkateri froti je oblazhilo naredila, ino mnógiga otroka oblekla. — *Kako lepo je, ker se bogate hzhére ponishno nosijo, ino namest, svoje truplo s draginoj lepotiti, raj vbogim oblazhila omislijo, ali pa bolnikom postréshejo kakor sveta Isabela.*

Naredila je enkrat neko posebno zhedno kapzo, sa katero jo je brat, kralj Ludvik

1) Pohlevna.

profil, naj bi jo njemu dala. Alj lepo prijasno mu rezhe: Ta kapza je prvo delo mojih rok po tej shegi, sa to jo hozhem Jesufu dati, naj bo pervina njegova.“ Ino na ravnost je kapo bolni sheni poslala, katero je s' vsm preskerbéla.

Tako naj vboshne sa namestnike Jesufove sposnamo, de tudi nam enkrat porezhzhe: „Lazhen fim bil, ino meni ste jésti dali: shejn fim bil, ino dali ste meni piti; gol ali nag fim bil, ino ste mene oblekli. Resnizhno vam povem, vse, kar ste enimu mojih nar manjših storiti, to ste meni storili. — O kako bogátiga dolshnika, ino povrazhniká svéstiga si je Isabela isvolila, per katerim sdaj svoje plazhilo savshiva! — Vesela bodi pa tudi vsaka frota Jesufovih obljúb; on bo sa tebe povernil, kar ti namésto njega dobish. Ako si pa bogata ino premoshna, vbogih ne sanizhúj; sposhtúj jih ko samiga Jesufa ino pomagaj jim v' njegovim imeni; tako postreshesh svojim Isvelizharju.

Kar kolj vbogim podalimo,

To sgubleno nam ne bo;

Tamkaj enkrat sadobimo

„Stokrat vse povernjeno.

20. „S v. J e d e r t.

Isgléd kerfhànfkiga devifhtva.

„Sv. Jedert, ki jo tudi sveto Jero ¹⁾ iménujejo, bila je shlahnih ino bogabojezhnih starihov hzhér. Ker je vedla, de Bog ne porajta

¹⁾ Ljuto.

na shlahen ino imeniten stan, ampak de nje-
mu le shlahno serze dopade, se ni shtimano
nosila, temuzh skerbel je prav bogoljubno
shiveti. Bolj jo je veselilo moliti, kakor rája-
ti; rajshi je pogosto k' boshji misi hodila, ka-
kor na posvetno gostvanje. De bi sa vsem Je-
susova bila, mu je svoje devishtvo na vezhno
ohrániti obljubila.

Veliko je shlahnih mladenzhóv Jederti v'
svate hodilo; zelo kralj Dagobert je njej ime-
nitniga shénina ponujal: alj ona je odgovori-
la: „Nozhem tega, ne drugiga; Jesus
Kristuf je moj shenin.“ — *O de bi vsako
poshteno dekle stéhernimu sapelivzu ravno to od-
govorilo, ki jo hozhe ob ljubo nedolshnost správit!*

Po ozhétovi smert se je s' svojó bogabo-
jezhó materjó v' kloshter podala, bolj svesto
Bogu flushit, ino loshej sveto shivét. Kakor je
is mlédiga lepo shivela, je tudi sveto vmerla. Jo-
kale so se njene tovarshize sa njó, alj veselo so
sprémili nebeski angeli nje dusho k' nebeskó
svatovshini ali ohzeti vézhniga veselja.

*Sreznha je deviza, ki po isglédi sv. Je-
derti Bogu posvezhena v' kloshtri shivi, ino
lahko s' veselim serzam rezhe: „Kraljestvo sve-
tá ino vso posvetno lepoto sim sanizhvala savolj
ljubemí svojiga Gospoda Jesusa Kristusa, ki sim
ga vidila, kateriga sim ljubila, v' njega vévala,
le njega rada iméla.“ — Alj vsaka ni pokli-
zana, de bi v' kloshtri shivela; tudi na sveti
se poshteno ino sveto shivi. Ljubi Boga, ino
greha se varji, svoje dolshnosti svesto dopolni,*

*lakó bosh zhasno frezhna ino vezhno isvelizha-
na; sakaj is vsakiga stana je pot v' nebesa odpert.*

Hozheslh zhasno frezhna biti,
Enkrat pa v' nebesa priti:

V' svojim stani svešta bodi,
Pot pravize skerbno hodi!

21. S v. J u i j a.

Isgléd svešte flushávnize boshje.

V' velikim mesti Kartago v' Afriki, kjér samorzi prebivajo, je bila Julija shlahniga stanu rojena. Grosovitni sovráshniki, ki so jih Bandale imenovali, so mesto premágali, veliko ljudi pomorili, druge pa v' flushnošt predali. Julijo je kupil neki kupzhová vz v' Sirski desheli na jutrovim, ki mu je bilo Evsepí ime. Teshek je bil sa Julijo flushen stan, alj is ljubesni Jesufove je rada flushila, svešto svoje opravila storila, se je ponishno ino pohlevno nosila; sa to je njeni ajdovški gospodár njo toljko rad imel, de je sam rekel: „Raj bi vse svoje premoshenje sgubil, kakor to deklo.“ — *Tukó dopade svéšt hlapcz ali dekla Bogu ino ljudem; malopridne drushine pa se vsak boji. Né sa posvetnih gospodarjov del, ne sa zhasno plazhilo, temuzh savolj Boga naj hlapzi ino dekle pridni bojo; sakaj on bo njim pravizhen ino vezhen povrazhnik. Vse naj k' njegovi zhasli storijo, kakor sv. Julija, ki je bila perprávljena sa Jesusa tudi svojo kerv prelití.*

Evsepi se je v' Franzosko na kupzhijo podál. Dalezh po mórji so se peljali, ino gredózh v

fredi morja na otok pridejo, ki se mu Korka pravi. Otozhani so ravno svojimu maliku imenitno godvanje obhájali, ino mu vola saklali; so pléfali, pili ino jedli. Tudi Evsepi s' njimi potegne; Julija pa v' barki ostane, ino klézhé svojimu Jesufu flushi. Kedar poglavár to své, sazhne Evsepija krégati, sakaj kristjano v' flushbi imá, ino ga nagovarja, naj bi Julijo njemu prepustil. Kér se pa Evsepi ne da pregovoriti, ga hudoben poglavár toljko rpijani, de se savédil ni.

Sdaj rezhe Julijo pred se pergmati, jo s' lobrim ino s' hudim nagovarja, naj svojo vero sataji; alj ni se mu vdala. Vkashe jo tepáti ino sa lasé vlazhiti; alj ona v' tém terplenji veselo Jesufa hvali rekózh: „Hvala tebi moj Bog, de sim vredna savolj tvojiga imena terpéti. Kakor mene sa lasi vlázhijo, so tudi tebe s' ternjam vénzhali; 1) kakor mene tepejo, so tudi tebe kervavo bízhali.“ 2)

Nevsmilen oblastnik se nad njeno stanovitnostjo vjesi, ino jo vkashe krishati. Veselo je na krishi vmerla, ino ostala do konza svesta flushávniza boshja.

Kakor sv. Julija, naj vsaka kershanska dekla svesto dopolni opominanje sv. Pavla, ki pravi: „Vi flushevni, bodite pokorni svojim gospodarjam s' ozhitnim serzam, kakor Kristufu. „Saj veste, de bo vsaki sa vse, kar je dobriga storil, od Gospoda prijét, naj bo flushen, ali sam svoj.“

1) Kronali. 2) Gajuhlali.

„Srežha je v' vsakim stani domá,
Alj le svestoba nam jo podá.

22. „S v. J u l i j a n a.

Isgléd gorezhe kerfhanfke ljubesni.

Od nevérnih starishov rojena se je Julijana skrivshi kerstiti nala. Sali ino bogati devizi je imeniten shenin Evlesi, ravno sa oblastnika postavljen, v' svate prishel. Obljubila ga je vseti, ako malike sapusti, ino pravimu Bogu flushiti sazgne. — *Takó bi naj neveste ne glé-
dale na posvetno imenitnost, ne na bogastvo,
ampak le takim shéninam naj bi roke podale,
ki Bogu svesto flushijo. Kaj pomagajo bogati
ino imenitni snubzi, zhe so pa nesvesti in rus-
bersdani ljubzi!* —

Juljane besede so njéniga ozheta ino sheni-
na slo v' ferze sabolele; nista se kaj takiga
nadjala. Vse si persadéneta, njo pregovoriti;
alj ni se njima vdala. Od svojiga ozheta je
bila kervavo tepena, potem pa oblastniku, svo-
jimu snubzu dana, ki se ji na vse vishe ponu-
ja; alj ona stanovitno terdi, de se hozhe s'
njim omoshiti, ako v' Kristusa verje. On se
pa isgovarja, dé se boji zesarju samériti. Na
to mu Juljana rezhe: „Ako se ti pred vmer-
jozhim vladnikom ¹⁾ trefesh, kako se
pa predersnesesh mene pergovárjati, de
bi Vezhniga satajila?“ — *Koljkokrat de-
lajo nesfrámneshi deklizham slate oblube: de*

1) Kraljam.

jih bojo vseli, jim obezhajo, alj ne verjámile jim. Kdor se Boga ne boji, ne spoštljuje njegovih sapored, kako bi vam bil on svěst? Le nekoliko zhasa, ino njegova legana ljubésn se vam bo v' nevsmileno sovráshenje sprémenila.

Oblašnik ves serdit, de ga Juljana na vbo-ga, jo rezhe sa lepe lasé na drevo obéfiti, ino s' rasstoplenim svinzam pálití. 1) Gospód njo pa možno stori, is ljubesni do njega vse prebiti, ino potem túdi v' jezhi vse skušhanje premágati. — *Kotko se najde skušhnjavzov ino skušhnjáv, posebno hudobnih bab, ki mlade deklize v' neprámno snanje sapléta jo, besede ali písmá nó-síjo, ino gerdobe vuzhijo! Kdor take poslušá, pride hudizhu v' oblást, sakaj taki ljudjé so njegovi najémniki ino najemnize.*

Strašhne muke 2) je morla Juljana terpéti. S' roglatim kolešam so jo terli, s' plamenam shgáli, v' raspúshen svinez namákali, alj vse je premagala is gorezhe ljubesni do Jesusa. — Videti toljke martre, toljko stánovitnost is gole ljubesni do Jesusa, se je sto ino trideset malikvavzov spreobernilo, ino je v' Jesusa vérválo. — *Tako lepi isgledi poboljšajo, kar hudobni ljudjé pohújšajo.*

Oblašnik jo je sadnizh k' smerti obsodil. Vsa vesela gre Juljana vmrét, she na morišhi gledavze v' dobro opominja, si dá voljno glavó odsékati, ino nam pokashe, de je prava ljubesn do Boga možnejshi ko smert.

1) Pezhi. 2) Martre.

Sreznha dufha, ki Bogá,
 Vezh kakor svét ljubi;
 Povrazhnika tam imá,
 In ne bo na sgubi.

23. „Sv. Katarina marterniza.

Isgléd modre kershanfke devize.

Koljko devishki stan premore, nam poka-
 she sv. deviza Katarina, ali Katinka, v' velikim
 mesti Aleksandriji na Egiptovskim rojena.
 Bila je bogata, sala in shlahniga stanu; pa tu-
 di modra ino toljko rasvetlena v' boshjih re-
 zhéh, de je stare modrijane premogla.

Hudoben zesar Maksimin, kershanstva ino
 devishtva nevsmilen sovrashnik, bi jo rad bil
 ob pravo véro ino ob nedolshnost spravil.
 „Sladke besede ji daja, slato ino srebro ji po-
 nuja; alj vse to modre devize ne oslepi. Kér
 s' dobrim per njej nizh ne opravi, njo shuga
 grosovitno mártrati ino vmoriti; pa nedolshno
 serze, v' katerim Jesus kraljuje, se vfiga téga
 ne vstrafhi. „Stanovitna ostane, kakor skala v'
 fredi shumezhiga morja, ob kateri se serditi
 valovi vbijejo. — *Oj de bi deklize faj modre
 bile, sa nobeno zeno svojiga devishtva predati,
 naj bo sapelivez kmet ali gospód, naj bo mogo-
 zhen ali fromak, ne s' hudim ne s' dobrim; sa-
 kaj lehko jim hudoben zhlovek vseme, kar jim
 zel svét dati ne samore.*

Nevsmilen zesar poshle po svoje modrijanè, da bi jo v' njegovo voljo pregovorili; alj ona jim resnizo toljko modro ino serzhno prizha, de se sami preobernejo. — Serdit zesar jo sapové s' koléšam tretí; alj kolo v' prizho sv. devize rasleti. Sadnizh jo vkashe ob glavo djati; ino tako je ona dvojin venez prijela; kakor deviza ino marterniza.

Kaj pa bote ve slabe deklize enkrat na sodbi Jesusu odgovorile, ki se daste tako lehko nesframnim sapelivzam pregovoriti? ve ki od njih perstane, dnarje, robze 1) in drugo goljufno blago jémlete, s' katerim vas oslepijo? Vse to kervavo blagó bo vam v' pogublenje.

Leškdor sa zhištoš vse terpi,
Sa preganjávze profi,
Devishki venez sadobi,
In ga v' nebesih nosi.

24. S v. K l a r a.

Isgléd sveste vuzhenke Jesufove.

V' Afisi na Lashkim rojena je sv. Klara she is mladiga posebno gorezho ljubésn do Jesusa imela, ter se je njemu vša isrozhila. Tisti zhal je sv. Franzishko, Serafinski, ravno tistiga mesta roják, poln boshjiga Duha, po veséh ino méstih ljudi k' pokorí ino poboljšhanju shivlenja možhno opominjal. Kakor bister vir, ki se med vedle 2) roshize rasliva, ino jih sopet lepo ose-

1) Haderze. 2) Vele.

leni, je teklo njegovo svarjenje, ino je veliko sapušhenih serz sa boshjo zhašt spet oshivelo. Kér ga je sv. Klara sašlišhala, je sklenila, se vša Bogu v' flushbo podati.

O naj bi se lepo opominvanje tvojih starishov, vuzhenikov ino spovednikov, dekliza, tudi tebe tako rado prijelo, koljko manj sòls bi se med nami prelivalo!

,Sv. Klara si je vezh tovarshiz pervsela, ino je shla sv. Franzishka profit, naj jim regelze narozhi, po katerih de hozhejo shiveti. S' veseljam jè svet mosh to njeno prošhno dopolnil, ino jim tudi prebivalishhe odlozhil, kjér bi naj skupaj Bogu flushile, pridno delale, ino sa isvelizhanje skerbebe. ,Sv. Klara je vboshtvo Jesuovo lepo posnémala, ino ni imela svojiga, kamor bi glavo poloshila. Sa vsakdanjo potrebo si je s' lástnimi rokami perflushila. — *Ne bodi satoraj shalostna, dekiza moja, ako si vbóshniga stanu; vboshnej ko si, bolj si podobna Jesusu. Le samo to naj ti bo skerb, dé bosh bogata v' zhednostih ino dobrih delih, kakor je sv. Klara bila.*

Vsakimu zhloveku Bog en krish odlozhi, sa to, kér ga ljubi. ,Sveti Klari je poslal dolgo bolesen. Zelih ofem ino dvajšét lét je svoje teshave poterplivo nosila, ter je vsm bolnikam dala lép isgléd, hoditi sa Kristusam, ino si takó nebefa flushiti.

Hozhefh s' Kristusam kraljvati,

,Se ne smésh ti krisha bati;

Le skos krish in poterplenje

Vezhno dojde se shivljenje.

25. ,S v. K r i ſ t i n a.

Isgléd kerfhanfke ſtanovitnoſti.

,Sv. Kriſtina je bila meſtniga poglavarja hzhér, ki je bil malikvávz, ino je kriſtjane ne-
vſmileno preganjal. Mlada Kriſtina je bila
dobriga ſerza, vſa krotka ino pohlevna. Kriſt-
jani ſo ſe ji mozhno vſmilili, ki ſo jih groso-
vitno martrali. Zhudila ſe je, de tako ſtano-
vitno terpijo; rada jih je imela. Bog ji priloh-
noſt da, ſveto kerfhanſko véro ſposnati, ino ſvet
kerſt prijeti. — *Tako vſaki, ki vſmilenje ſka-
she, vſmilenje najde.*

Vſa gorezha ſa véro Kriſtuſovo je vſe do-
mazhe malike sdrobila, ter je to ſrebro ino
ſlato vbógajme rasdajala. Grosoviten ozhe njo
pa tako ſtraſhno rasmefáriti da, de je meſo v'
koſzih od njeniga teleſa padalo. Terpela je
vſe ſa nebeſhko kraljeſtvo, ino ni hotla ſvoji-
ga Jeſuſa ſatajiti.

,Serdit ozhe njo vkaſhe na kolo pervésati,
pod kolo mozhno ſakúriti ali podnétiti, njo s'
oljam politi, ino tako po malim na ognj ob-
rázhati. Bog ſvoje ſveſte flushávnize ſapuſtil
ni. Plamno je po okolj ſtojezhih gledavzh
planilo, ino ſe devize ſhe doteknilo ni. Njéni
ozhe je od prevelike jeſe per prizhi vmerl. —
Takó ſe Bog ſa ſvoje poſkuſha.

Dijon, ki je ſa njenim ozhetam flushbo
naſtopil, jo vkaſhe v' tempel malika Apolona

vlezhi; pa she ni praga praštópila, she se ma-
lik is svojiga altarja sverne, ino rasleti; Dijon
pa nagle smerti, vmerje. Sa njim je Juljan
ravno to flushbo prijél, ino jo dal s' pufhiza-
mi prestrélati. Bogu se je sadosi sdelo; vsel
je njeno dusho v' sveto nebó. — *Nebesa so dra-
ge ino s'lo terpijo. Kdor do konza stanovilen
ostane, bo isvelizhan.*

,Stanovitna le v' terplenji

Bodi dusha moja!

Zhaka v' vézhnimu shivlanji

Tebe krona tvoja,

26. ,Sv. Kunigunda.

Isgléd svete sakonske shene.

,Sv. Kunigunda, ali Kunged, je na Nemst-
kim shlahne ino imenitne starishe imela, ka-
téri so jo prav skerbnó ino poboshno isredili.
Ni se hotla méhkiga ino predóbriga shivlenja
vaditi, ako je ravno visókiga stanu bila, ter
je vedla, kako is rasvájene mladosti nesrezn-
na starost pride. — *Kdor hozhe frezhno shi-
veti, naj se vadi v' mladih letah s' bornim shi-
vesham in oblazhilam sa dobro vseti; tako bo
v' sakim stani lehko s-hajal.*

Omoshila se je s' Hajnrikam ali Areham,
ki je bil po tem sa rimskiga zesarja isvoljen.
Obljubo sta si obedva storila v' sakoni kakor
brat ino sestra po devishko shiveti, ino sta svo-

jo obljubo do smerti terdno dopolnila. — Nar vezhi frezha v' sakoni je lepa saštopnost; le is nje sa sakonske vse dobro isvira. Najde pa se tudi veliko fovrashnih jesikov, ki is hudizhovi-ga savida 1) sakonshko ljubésn ránijo, ino sakonskim ljubi mir poderajo. Taka se je sv. Kunigundi ino sv. Hajnriku godila, de šta ravno svetnika bila.

Hudobni ljudjé so jeli sv. Kunigundo obrekvati, kakor bi Hajnriku nesvesta bila, in druge shtimala. Dolgo je to gerdo obrekvanje voljno poterpela; alj kér je tudi njéni sv. mosh flabo od nje misliti sazhél, je Boga na prizho vsela, ino je s' golimi nogami po rashélenim shelesi gor in dolj shla bres vse bolezhine. — *Slabo sakonski ljudje storijo, ki na hudobno ogovarjanje porájtajo; shivi pekel si pa naredijo, ako med sebó ajfrati sazhnó. V' taki bridkosti ni nesfrezhnim sakonskim ne svetovati ne pomagati. Ako vse prizhanje s' dobrim ne pomaga, naj se k' Bogu obernejo in voljno poterpijo.* — Dolshnóft pa tudi je sa samero ali odpufhanje bres odláganja profiti; sonze naj ne gré sa goro zhres jeso ali serd sakonskih. Tudi Hajnrik je svojo nedolshno sheno sv. Kunigundo klezhé sa odpufhanje profil, ino nje vse svoje shive dni rasshalil ni vezh.

Po smerti svojiga svetiga mosha je sv. Kunigunda vso posvetno zhašt ino oblašt sapustila, se v' klofhter podala, pridno délala, sve

1) Nevofhliivosti, nida.

što molila, ino je lepo pohlevno med svojimi sestrami shivela. — *Tako more vsake vdove nar perva šherb biti, le Jesusu dopasti, ino pa veliko dobriga storiti. Vdove, ki rasbersdano shivijo, gerde besede délajo, svoji hišhi ino zeli sofeski nepokoj napravljajo, so po besedah sv. Apostelna Pavla she shive mertve.*

Kakor je sv. Kunigunda lepo shivela, se je tudi k' smerti lepo perprávljala. Rada je sveto branje poslušhala; ino kedar je svete sakramente prijela je veselo v' Gospodi vmerla. Shla je sa svojim mosham nebeshko krono prijét.

Naj bi sakonske shene po isglédi sv. Kunigunde posvetne nezémernosti, gisdaste ali prevsetne oblazhila, ino mehko rasvájeno shivljenje sovráshile, ponishnost, bogubojezhnost ino lepo sastopnost pa toľko bolj ljubile: koljko vezh bi frezhnih sakonov bilo, kí jih sdaj posvetno sadershanje nefrezhne stori.

„Sveta zhištoť in poshtenje

V' frezhen sakon perpelja;

„Srezhno sakonsko shivljenje

Dá sveštoba sakonska.

27. „S v. L i d v i n a.

Isgléd poterpeshlive deklize v' bolesni.

Posvetne deklize salo lize nar vezh veseli, ino sladke besede sapelivih lisunov: de so le-

po, jim medeno dopadejo; alj ravno to je nar nevárníshi mresha, v katero pregreshen svét nedólshno deklishtyo sapleta. Lep isgled módriga sadershanja je deklizam sv. Lidvina.

Imela je revne, tode poshtene staríshe. Lépiga liza je bila, alj she shlahnejshi dushe. Kér so se ji moshki ponújali, ino sa njoj hodili, je Boga serzhno profila, naj njo nefrezhe ovarje, v katero je telefna lepota she toljko dekliz sapeljala. Bog jo vflisli, ino ji poshle hudo bolésni, ki je Lidvini sdravo dushe ohranila. Lidvina je na ledi padla, fi rebro vlomila, se je vlegla, ino is svoje bolne postelje zelih osem ino trideset let vstala ni.

Velike bolezhine je imela: roka se ji sfshila, drobovina gnila, sobjé so jo nevsmileno boleli, ino ni bilo sdravnika, ne sdravila njej sa pomozh. Vezhi pa, ko vse teshave, je bila njena poterpeshlivoft. Ni jo blo flishati shal besede; vezh ko je terpela, she vezh je po isgledi Jesufovím is ljubeshni do njega terpeti sheljela. Vsim sosedom je bila svete poterpeshlivofti shiv isgléd.

Bres terplenja ni zhloveka pod sonzam, pa tudi ne isvelizhanja; alj shkoda, de ljudjé skos nepoterpeshlivoft saflushenje sgubijo, dva krat toljko terpijo, ino fi v' terplenji pomagati na vejo. — Tudi sv. Lidvina je bila v' pervih letah svoje teshavne bolesni slo shaloftna: duh je bil voljn, alj njene meso je bilo slabo. Bogabojezh duhovni so jo podvuzhili, naj se zelo boshji volji podvershe, svoje terpenje s' Jesu-

fovim sklone, ino sa plazhila veseli, ki nje v' vezhnosti zhaka. Po tem nauki ni le voljno, temúzh tudi veselo je terpela. Vsim, ki so njo objiskovat hodili, je nar lepshi nauke dajala.

Pogosto nimajo domazhi s' bolnikom prá-viga poterpljenja; she vezhkrat pa tudi bolniku vstrezhi mogozhe ni. Tako si dvakrat toljko nadlego napravljajo. Imela je tud' sv. Lidvina hudobno shenstvo, ki je bolnizo filo gerdó imela; alj bolna Lidvina je s' sdravoj poterpela, ino je vezkkkrat rekla: „Lehko s' njoj poterpim sa voljo Jasufa, ki mene to vuzhi, pa tudi sa nje del, de se pobo-ljsha.“

Bog je svojo slushávnizo she v' shivlenji s' zhudeshmi pozhestil; she vezh pa po smerti. V' tri ino petdesetim leti njene starosti njo je v' svoje prebivalishe vsel, kjér ni vezh bolesni, ne smerti, ne terpljenja, kjér je vse poprejno minulo.

Varji se, de lize salo

Ne bo tebe ogoljfalo;
Kakor rosha ono obleti.

Voljno svoje krishe nosi:
Sa lepoto dushe profi,

Ki v' небесih vékomaj zveti.

28. ,S v. L u z i j a.

Isgléd stanovitne zhište devize.

,Sv. Luzija je bogabojezhe starishe v' Sirakusi, v' velikim permorskim mesti na spodnim Lashkim, imela. Bila je she ótrok, de so ji ozhe vmerli; alj skerbna mati Evtihija njo po kerfhanfko lepo isredijo, ino kedar je she vdraftla, njo imenitnimu mladenzhu sa nevesto obljubijo. Alj boshja volja ni bila, ino tudi Luzijna ne; sato se ni sgodilo.

Njena mati so 'dolgo lét na kervoteki boléhali, ino ni jim pomagálo nikako sdravilo¹⁾ vezh. ,Sv. Luzija jim je teshave polájshala, ter je svoji materi lepo stregla. V' Kataneji', v' nekim mesti ravno tiste deshele, se je na pokopalishi sv. Agate veliko zhudeshov godilo. Tudi sv. Luzija se s' svojoj materjo na boshji pot podá, materi ljubiga sdravja profit. Bog ji da na pokopalishi saspati. V' spanji se ji sv. Agata perkashe, ino ji pové, de bojo mati sopet osdráveli sa voljo terdne vére svoje hzhere; pa da bo tudi Luzija ravno tako zhestitliva deviza ino marterniza v' svojim mesti, kakor je ona v' Kataneji. Na to se veselo prebudi ino mater sdravih najde. Boga ste is zeliga serza hvalile; ino Luzija je mater nagovorila, naj vso njeno doto ali erbfhino vbogim rasdelijo, ino njo, omoshiti se, ne filijo vezh.

1) Arznejá.

„Sreznho se povernete v' svoje mesto „Sirakus, ino sazhnete premoshenje med vboge deliti. Kér pa Lizijan nje shenin to své, jo hitro nevernimu oblastniku Pashkasju satoshi. Nevsmilen poglavar jo rezhe pred se pergnati, ino si vse persadene, de bi jo v' hudo pregovoril. Alj serzhno mu je deviza odgovorila, de hozhe le práviga Boga mólití, naj stori s' njo, kar hozhe. „Ti si sapravlivka, ji serdit oblastnik pravi; svoje lepo premoshenje si med pohajazhe rastrófila; na dushi ino telefí neframna si!“ Luzija mu je odgovorila: „Svoje premoshenje sim na dober obrest položila, 1) sim ga dala svojim potrebnim bratam ino sestram, ino nisim sapravlivka.“ „Tudi ostudna nisim, ker sim ohranila svoje devishstvo. Le ti si neframen, ki dushe sapeljuješ, de Boga satajijo, ino sa minejozhe posemljsko veselje nebeshko, vezhno prodášh.“ Vef serdit ji oblastnik rezhe: „Vmolknila bosh, kedar te bom terpinzhiti dal.“ Luzija mu odgovori: „Per flushavnikih boshjih boshja beseda ne vtihne, sakaj obljudil jim je Kristuf Gospód, de bo sv. Duh is njih govoril, kedar bojo pred kraljami ino oblastnikami stali.“ Pashkasi jo pobara: „Alj je tudi v' tebi sv. Duh?“ Ona mu rezhe: „Vfi, ki zhisto ino sveto shivijo, so tempel boshji, ino sv. Duh prebiva v' njih.“ Na

1) Na zhinsh, alj v' lehen dala.

to grosovitnesh pravi: „Vkasal te bom v' ne-
 framno hisho (kurbárnizo) gnati, naj te sv.
 Duh sapusti.“ Ona mu je odgovorila: Ako
 mene posiloma osramotiti vkashefh,
 ino jes v' to ne dovolim, bo dvakrat
 lepshi devishtva venez moj.“

Hudoben poglavár vkashe sv. Luzijo v' ne-
 framen kraj vlezhi, de bi njo ob devishtvo djali;
 alj she toljki junaki nje niso samogli is mesta
 premekniti. Na to oblastnik savpije: „To je
 zopernija!“ Sv. Luzija pa pravi: „Ni nobe-
 na zopernija, ampak le boshja mozh.“
 — *Poglejte deklize, kako Bog zhište devize
 varje, ki se serzhno, kakor sv. Luzija, greha
 branijo. Nihzher jih ne premaga.*

Sodnik je vkasal germado okolj nje na-
 nositi, ino njo sashgati. Alj ona moli, ino v'
 fredi plamena sdrava stoji. Vef sdivján pogla-
 vár jo sadnizh sapové ob glavo djati. Ino sv.
 Luzija je lepo pokleknila, sa sveto zerkuv pro-
 fila, naj ji Bóg ljubi mir da; po tem je volj-
 no glavo mezhu podala, ino dusho isrozhila
 svojimu Bogu.

*Ne posábile deklize tudi ve, de ste sa ve-
 liko zeno drago odkuplene Jesusove flushavnize,
 ino de je vashe telo tempel sv. Duha, ki ga
 zhišto ohranité náj.*

V' nebesih venaz dva
 Med vřim nare lpfhi řta:
 Nar prvi je devize,
 In' drugi marternize.

29. ,Sv. Marija Magdalena.

Isgléd refnizhniga pobóljfhanja.

Vesél isgléd sapeljanim deklizam, ki so nedolshnost svojo nefrezhno saprávile, ako fkerbijo isvelizhane biti, je po sv. evangelji Mariji Magdalena.

Ozhitna gréshniza je bila, veliko jih je pohújfhala; pa vender nje vsmilen Bog she ni savergel. — *Tudi sa tebe, revna sapeljana greshniza, she Jesus raspete roke dershi, ino le sopet k' sebi sheli, ako se hozhefh kakor Marija Magdalena k' njemu poverniti.*

Jesus je, od néliga fariseja ,Shimona na obéd 1) povablen, ravno sa miso sedel; alj shitimán gospodár je malo sposnal, koga sa mi-soj ima. Sdaj pride Magdalena, savolj svojih pregréh vfa vjokana, v' hifho, poklekne k' Jesusovim nogam, sazhne mile solse takati, s' njimi njegove svete noge omivati, nje s' lastnim' lasmi brifhe, ino s' shlahnoj difhavoj masili. — *Oh kako so drage solse prave pokore, ki is studenza zhište ljubesni svirajo! Tudi ti lehko s' njimi vse dolge svojiga pregreshenja poplazaht.*

Fariseju je na gréshnizo mersélo. Alj bi Jesus pravi prerok bil, je sam per sebi djal: vedel bi, kako rasglafena gréshniza je, she dotákniti bi se ji ne dal. — *Takó pregreshen*

1) K' misi.

svét tudi prej ali shlej 1) gréšnika samezhuje; alj Bog ga ne savershe, zhe ga je ravno hudo rasshalil, naj le prave pokore ne samudi. Jesus se sa vjókano spokornizo poskusi, ino jo sagóvárja, rekózh: „Njej bo veliko odpufshéniga, ker veliko ljubi.“ Potem se ljubesnivo k' njej oberne ino ji rezhe: „Tvoji grehi so ti odpufsheni. Jidi v' miru!“ — Ravno to storijo tudi flamestnik boshji per spóvedi v' Jesusovim imeni. „Srezhna duša, ki se prav spové, pa tudi resnizhno poboljšha.

Od te frezhne dobe ni Magalena Jesusa vezh sapustila; hodila je sa njim, njegove boshje nauke poslušhala, njemu stregla, ino ga sprémila tudi na strashen hrib mertveshkib glav, kjér je per njegovi smerti shaloftna pod krisham stala. — Tako more tudi vsaka prava spokorniza storiti: sapustiti svoje hude tovarshije, isflezhi gisdasto ali prevsetno nošho, pridno objiskovati slushbo boshjo, ino tako pohújshanje poravnati, ki ga je s' svojim rasvujsdanim shivlenjam dala, ino se nikdar lozhiti vezh Jesusa, svojiga dobriga pastirja.

Kako sa ljubo všmilén Jesus prav spokorjene dúfhe imá, on Magdaleni ozhitno pokashe. V' jutro svojiga zhashtitliviga od smerti vstajanja Magdalena s' drugimi shénami sgodaj, ali sarano, k' njegovimu pokopalishu hiti, njemu she sadno zhasht skasat, ino njegovo presveto telo v' shlahno masilo djat; alj one po-

1) Posnej.

kópališha prasno najdejo. Angelj njim pove, de je od smerti vstal, ino Marija Magdalena tezhe to vuzhenzam povedat. Kedar špet nasáj perdirja, se per pokopališhi pomudi, ino milo joka.

Angelj jo vef prijasen pobara: Shénka; kaj jokalšh? Ona globoko isdihne, ino pravi: Ker so mi mojiga Gospoda vseli, ino kam so ga pološhili, ne vém. Na to so jo šhe bolj solse polile, ino ker se oberne, vgle-da mosha, ki jo poprašha: „Shena! kaj jišhešh?“ Mišlila je, de je vertnar,¹⁾ ino mu jokaje odgovori: „Gospod! alj si ga ti vsél, povéj, kamo si ga pološhil, de jes po njega grem.“ Jesuf jo na to po imeni saklizhe, ino se ji sposnati da. Ona pa pred njega na kolena pade, rekózh: Moj ljubi Vuzhenik! ino se ga okleniti hozhe. — *Takó naj vsaka gréšhniza Jesusa jišhe, ino svoje grehe milo objokuje: gotovo najdla ga bo.*

Magdalena je do svoje smerti v' ojštri pokori shivela, ino je po voski štesi pobóljšhan-ja veselo sa Jesufam v' nebéša šhla.

„Skos shivlenja gre od tod
V' sveti raj le dvojni pot,
Pervi pot nedolshnosti,
Drugi je spokornosti;
Ako perviga sgubišh,
Glej, de drujga ne vgreslišh.

¹⁾ Gartnar.

30. ,Sv. Magdalena od Pazis.

Isgléd pridne fholarze.

Kador se shlahno drevze she v' mladosti lepo kashe, tak je tudi Magdalena, hzhér ime-nitnih starishov, ki so se od Pazis pisali, she is máliga lepo shivela. Rada je molila, prid-no v' fholo hodila, sheljno svete bukve brala, ino je svešto boshjo besedó poslúfhala. Take pridne dekleta so marlivim buzhelizam 1) po-dobne, ki v' jutro svojiga shivlenja fkerbno nabérajó, kar bojo enkrat drugim dajale.

,Svoj kruhek, ki ga je sa kofilze, 2) ali pa sa malo jushno dobila, ino v' lizhni kórbizi, ali v' jérbaszi v' fholo nefla, je po poti vbogim rasdelila, ino je tako she v' svoji mladosti do-bre dela telesne milosti dopernáfhala. Alj she vezh so jo dobre dela dúshne milosti fkerbele. Malih, nevednih otrók je okolj sebe nabrala, ino jih je tako lepo kerfhánskiga nauka vuzhila, de so jo vsi radi poslúfhali. Ona se je tudi to-ljko pametno nosila, de se ni podstopil kdo v' prizho nje kaj nespodóbniga siniti, ali pa kaj gerdiga sazheti. — *Oh kako dragi so taki otro-zi Bogu ino všém poshtenim ljudém!*

De bi se na sladkarije ne rasvádila, si ni bres potrebe nikolj jesti pervófhila, ino je ta-kó vse svoje flabe pozhutke premogla. — *Ne rasvadujte se, mladenzhize! vse, kar vidite,*

1) Zhibelizam. 2) Froshtik.

posheleti, ino kar najdete, v' vusta sanesti; taka rasvada stori ljudi nar vezh nesfrezhnih, ki svojiga slabiga poshelenja strahvali ne snajo.

Vsmileniga Jesufa si je Magdalena sa svojiga ljubiga isvolila, ino gaje v' presvetim reshnim Telefi posebno zhestila. Nje nar vezhi shelje so bile, se v' svetim obhajili, s' njim skleniti. Dokler je she premala bila k' svetimu abhajilu perstopiti, je svojih mater tajiste dni, ob katerih so per svetim obhajili bili, posebno v' zhesti imela; jih je ljubesnivo objela, ter je rekla: „Oh moja mama! kako sfrezhni ste vi, ker Jesus Kristus v' vas prebiva!“ — *Blagor dusham, ki pogosto ino vredno k' svetimu obhajilu grejo; juterna rosa roshno zvetje omladi, she lepshi oshivi bo, a ljubno ferze vredno sv. obhajilo.*

V' svoji vezhi starosti je veliko skufshnjáv soper sveto vero, svoj devishki stan, ino soper druge svete rezhi imela; alj vse je s' molitvijo s' postam, posebno pa s' pogostim svetim obhajilam sfrezhno premágala.

Hude bolesni so jo obdale, alj vse bolezhine je voljno poterpela. Enkrat jo tovarshiza poprafha, kdo ji mozh daja tako voljno terpeti? Magdalena ji na bridko martro pokashe rekózh: Pogláj, kaj je neskonzhna ljubésnboshja sa isvelizhanje moja storila! Kdor se terplenja Jesufoviga spomni, svoje teshave s' njegovim sklène, ino Bogu isrozhi, njemu bo vse terplenje sladko, ino ljubesnivo. Takó si je ona od

mladosti do starosti nebeshko krono flushila,
katire se sdaj per svojim Sheninu veseli.

*Sazhnite she v' svojih mladih letih, ker-
shanske deklize, sveto shivéti, ako hoshete zha-
no freshne, ino vezhno vesele biti, sakuj:*

Kar se otrok navuzhísh:

To bosh v' starosti imela;

Kar v' mladosti samudísh,

Tega stara ne bosh shela.

31 ,Sv. Marjeta, deviza ino marterniza.

Isgléd kerfshanske stanovitnosti.

,Sv. Marjeta, ali Margareta, je bila na ju-
trovim doma. ,Svojo mater je hitro po rojstvi
sgubila; njena dojka pa jo je skerbno v' ker-
fshanski veri isredila. Bila je vsa ponishna.
krotka ino bogabojezha dekliza. — ,Srezhni so
otrozi, ki poshtene péstovne ali varuzhke imajo,
ki jih húdiga várjejo, ino lepo vuzhijo. ,Spri-
deni posli so per otrakah kuga.

Kér je Marjétiza she odrastla, jo ozhe
damu vsemi; pa zhudno se mu sdi, de je
toljko ponishna ino framoshlivá. Vrajtal si je,
de bi lahko kristjana bila. Pred se njo sakli-
zhe, ino pravi: „Jeli si kristjana? alj je to mo-
gozhe? kdo bi te bil tako dalezh smotil?“ Ona
mu lepo zhedno odgovori: „Refniza je; Go-

spód me je po svojim vsmilenji v' svoje kraljestvo poklizál! Ozhe ostermi, ino pravi: „Vender ne posabi, koliko grosovitnih marter bosh imela, zhe bogov svojiga ozheta ino déshele molila ne bosh.“ Ona je odgovorila: „Véro v' práviga Boga meni nobeden vseti ne more; perpravljena sim, sa svojiga Isvelizharja tudi kerv preliti. Nizhesar bolj serzhno ne shelim, kakor de bi tudi vi s' menó práviga Boga sposnalí, ino molili.“ — *Kako možna je shiva véra ino gorezha ljubésn zhisle dushe! Ona premaga sapetiv svét; ino se tudi smerti ne boji.*

Terdovraten ozhe svojo kerfhanfko hzhér sholdnirskimu poglavarju Olibriju isporozhi, naj bi njo od kerfhanstva odverníl. Saglédati zhedno ino ljubesnivo devizo se sa njo vneme, ino jo hozhe vseti. State obljuje ji dela, naj kerfhanfko vero sataji; njo lepo profi, ino ji hudo shuga, alj ne premore nje. — *Kako rade pa sedajne deklize sladkim obljubam sapetivov verjámejo, sa kako malo rezh svoje drago devishstvo, poshlenje ino dobro ime prodajo, kér bolj svét ino njegove dobrote ljubijo, kakor pa svojiga Boga.*

Poglavar se sazhne sv. Marjeti grositi, ji sapové malikam ozhitno darvati, ino ker tega storila ni, njo vkashe s' shibami rastepsti, ino s' shelésnimi grebeni po zelim shivoti tako nevsmileno raszhesati, de nje ni sam poglédati mogel. Da jo v' jezho sapreti. Ona se je

Gospodu perporozhila, ino osdravil njo je, pa tudi mozh ji dal, vse skufhnjave premagati.

Vso sdravo vglédati se poglavár sazhudi, ino pravi: „Poglej, kako te bogovi radi imajo, ki so ti tako hitro rane pozélili; sahvali se, ino daruj jim!“ Alj Marjeta je odgovorila: „Tega niso mertvi bogovi, pa tudi ne ljudjé storili, storil je sam boshji Sin, ki dušho gréhov, telo ran reshi, ino svojim vérnim pomaga. — *Sreznha dekliza, ki se tako svesto na Jesusa sanese.*

Serdit poglavár jo rezhe vnovizh terpinzhiti, s' rashélenim shelesam shgati, ino sadnizh ob glavo djati. Veselo je svojo glavo rabelnu, svojo nedolshno dušho pa Jesufu dala. Ohranila je sveto isvelizhanfshko véro; sa to na podobi krish v' rokah dershi; premagala je peklenfshko hudobo, sa to nesnano kazho na pafi ima.

V' vsih skufhnjavah in teshavah

„Stanovitni bódimo;

Zhe na ravno svét savershe,

Nam odperto je nebó.

32. Sv. Marjeta Kortonska.

Isgléd velike spokornize.

Na Lafhkim bliso mesta Kortone je Marjeta svoje starishe imela: dobriga ozheta, pa she

boljšhi mater, ki so njo lepo v boshjim strahi isredili. — *Blagór otrokam, ki dobre starishe imajo; naj bi jih le tudi vselej vbógati holli! Alj zhe se ravno doboro pduzheni otrozi ne- koljko zhasa molijo, ino na slabe pote sájdejo, spel jih starishov dobri nauki sbudijo, ino na prav pol savernejo.*

She le osem lét stara je Marjeta svojo skerbnno mater sgubila, je dobila preojstro mazhoho, ino je preméhkiga ozheta imela. Dekliza sazhne posvetno shiveti, ino svojo truplo nespodobno lishpati, de bi moshkimu spolu dopadla. Kar je hudóbniga jiskala, je najdla; v svojim trinajstim leti se je s' rasbersdanim gosposkim mladenzham sisnánila, v' eno ptujo mesto pobégnila, ino je zelih devét let v' gerdi nezhičnosti s' njim shivela; ter se nosila, kakor bi njegova sakonska bila. — *Gorjej desheli, mestu ino lishhi, kjér se sakon ne sposhtuje vezh, ino po dirjashko v' preshestvanji shivi! Nesfrezhno moshtvo, ino jomene shenstvu, ki se v' tako shivljenje podá, ino tako rekózh od nesfrámniga greha shivi. Eden bo sploh nesfrezhen ino pogublen, ako zhas milosti boshje samudi, ali pa obedva; sakaj pravizhen Bog je tako rasvújsdano shivljenje prekel.*

Marjeta je bila she le eden ino dvajset let stara, alj vsa v' grehi, od nezhište ljubeshni svojiga rasvújsdaniga mladenzha slepa. Bogu se je sadošti sdalo; moral je on smert storiti, de se ona je prebudila, ino sapustila, svojo pregrešno shivljenje.

Mladenzh je na ene dni od nje flovo vsel. se na pot podál, pa ji obljubil kmalo spet priti. Ona zhaka, alj ne dozhaka ga vezh. Marjetni kushkek ali pfizhek, ki je mladenzha spremlil, nasaj perzvili, njo sa krilo ali sukno s' seboj vlezhe, ino jo svnaj mesta sa eno germovje pelja. Pod germado najde svojiga mladenzha vbitiga; zhervi so ga she jedli. — Vsa perstráshena savpije: „Oj nesfrezhni! kje je sdaj tvoja dusha?“ — *Tak shalofsen konez imá nezhisto snanje med moshtram ino shenstrom; ki ras sakona en s' drugim shivijo; sakaj sv. Duh govori, „Kdor se s' kurbami (ali s' kurbirjami) sklene, bo nesramen; on bo zhervani shivesh, ino njegova dusha is bukev shivih vershena.“*

Hitro je svoje greslino mesto sapustila, je ozhitno vse sa odpusljanje profila, ki jih je pohújshala, se je k' svojimu ozhetu povernila, ino si isvolila svojiga spovednika, délat ojstro pokoro. — *Sa velike pregrehe je potreba tudi velike pokore. Zhe si dekliza ti s' svojim slabim sadershanjam ljudi pohújshala, moresh tudi v' djanji ozhitno pokásati, de si se poboljshala, in sapustila vse svoje gerde navade. Nar prej si je potreba dobriga spovednika isvoljiti, per enim ostati, ino se svesto sadershati po njihovih naukah. Voljno more spokorniza vse sasmehvanje ino preganjanje hudobnih ljudi poterpéti, sakaj pregreslna ljubésn svetá se v' sovrashtvo spremeni.*

Mazheha ni pervolila, de bi ozhe Marjeto

pod streho vseli. „Shla je spet od svojiga doma v' mesto Kortono, ino je v' tretjim redi ali ordni sv. Franziskha do smerti v' stanovitni pokori shivela. Bog njej ni le grehov odpustil, tudi s' zhudeshmi je spokorjeno flushávnizo svojo pozhestil, de sposnamo, kaj prava pokora stori. — *Varujte, deklize! svojo nedolshnost, ne verjámite slatim obljubam, ne vdajte se sapelivzu; naj bo gosposkiga ali kmézhkiga stanu, ne vbogajte ga. Ako sle pa po Marjetko greshile, ne odlagajte pokore, de vam ne odjide slat zhas isvelizhanja váshiga. Donef vam je obljubil odpushanje dober Bog, alj jutre ni obljubil.*

Gléj, de ne smoti

V' tvoji lepoti

Tebe, o dekliza, spazheni svet.

Zhe si greshila,

Glej, de omila

Hitro bosh s' sólsami mádeshe spet.

33. ,S v. M a r i n a.

Isgléd práviga pobóljfhanja.

„She le tri leta stara se je Marina od svoje sestre deset boshjih sapoved navuzhila. Med vřim ji je prava ino nar imenitnej sapoved nar bolj dopadla, ki pravi: Ljubi Boga zhres vse, ino svojiga blishniga kakor sama sebe.“ Varyala se je hudobnih otrók, ino sa

však greh so jo solse polile, ki so ga drugi otrozi storili. — *O kako lepo je dobro poduzheno dete v' svoji nedólsnosti!* — *Alj slabe tovarshije ga popázhijo.*

Marina je v' svojih vezhah letah s' enoj rasvujsdanoj nesramnoj déklizoj snanje imela, ino od nje se je sapelivih norzhij navuzhila. Nehala je moliti, ino lepo Bogu flúshiti, sazhela se lishpati ino shtimano nositi. Brumno se je le na videsh po hinavsko délala. — *Tako se vsáki godi, ki Boga sapusti, ino jishie sapelivimu svétu dopasti.* —

She so shtiri léta njeniga slábiga shivlenja pretekla; ino sdaj jo bogabojezh mafhnik spreobernejo, de je spet sazhela Bogu svesto flushiti. — *Dushi samujeno ni, dokler she le k' spovedi hodi, ino se boshjih numéstnikov ne sogiba. Sa greham more pa priti ojstra pokora, ino refnizhno pobóljshanje.*

V' pervih léтах pobóljshanja jo je velt toljko pekla, de je tudi njeno truplo flabelo. Zelih shtirnájst let je vef dushen nepokoj poterpeshlivo prestala. Po tem ji je Bog sfer dushe teshave odvsel, ino njenimu serzu veliko veselja dúshniga dodelil, alj bres terplenja spokornize ni pustil, ino ji hudo bolésn poshle. Vsi persti so se ji kerzhili, sama kost ino kosha nje je bila. V' toljkah bolezhinah vša voljna ino krotka ni rekla shal besede, zhe njo ravno kdo rasshalil je. V' svoji hifhizi je prebivala, ino vezh drugih poshtenih deviz per sebi imela, ki so v' sveti drushbi med sebó shivele. Naj si ravno neprenéhama v' posteli, je vender zelo

hišho v' lepi saštopnosti vishala. — *Tako se zhednost v' terplenji zhisti, kakor v' ognjeni pe-zhi slato. Srezhen, ki voljno terpi.*

Nar hujšhi je sa Marino sadna bolésna bila, pa je vender svojimu spovedniku djala: „Naj vse bolezhine nad mene pridejo, ki mi jih dober Bog poshle, rada do konza sveta terpim, zhe je boshja volja tako.“ — Jézhalo je szer njeno telo v' strasnih bolezhinah, alj duh je bil voljn, dokler je svojo dúsho v' boshje roke isrozhila. — *Kdor v' svoji mladosti greshti se naj na starost ojstro pokori, ino to bres vsiga odláganja, sakaj bres pokore sa gréshnike isvelizhanja ni.*

O deklize, sapuštite

Vso nezhémernost svetá;

Sa nedolshnost le skerbite,

In ljubite Jesufa.

Vsa posvetnost bo nehala,

Zhednost vékomaj ostala.

34. ,S v. Marzelina.

Isgléd poshtene devishke tovarshije.

Kdo ne posná imenitniga zérkveniga vuzhenika, sv. shkofa Ambrosia? Njegova sestra je bila sv. Marzelina, bogabojezha kakor njeni svet brat. — *O kako lepo ino slavno je, zhe je bratje ino sestre med sebo k' dobrimu opomin-*

jajo, ino hudiga varjejo, de si niso le v' rodi, ampak tudi v' zhednosti shlahla!

V' njeni mladosti jo ni draga posvetna obleka fkerbela, de je ravno imenitnih starishov bila. Shivela je tiho ino pohlevno, je pridno delala ino molila. Sogibala se je slabé tovarshije, ne le preshérniga moshkiga spola, temuzh tudi shenskih, katere se nesramno pogovarjajo, ena drugo slabih rezhi vuzhijo, poshtene tovarshize pa saframujejo. Veliko deviz bo skos tako obhojo mlazhnih ino sapeljanih. — *Srezhna satorej duha, ki raj v' samoti shivi, ino po voski poti hodi, ki v' nebesa pelja, kakor sv. Marzelina.*

Po smerti svojih starishov je s' brumnimi deklizami v' sveti prijasnosti ino ljubesni shivela. Njena hifha je bila prebivalishe poshtenih deviz, katere so skupaj Bogu flushile, ino se k' dobrimu opominvale. — *Tako soseska ali drushba Bogu dopade, ino boshji angeli so nje veseli.*

Prava zhednost se more poskúfiti, ino skos terplenje poterditi. Tudi sv. Marzeline je terpenja veliko objiskalo. Snotrajna shalost ino svunajno obrekvanje hudobnih ljudi je veliko nadlóg njej delalo. Poterpela je, ino se tola shila, rekozh: „Zhe bi ravno pred ljudmi nedolshni bili, vender pred Bogam ni nobeden sadoosti zhist.“ — Na smertni posteli je svojim tovarshizam djala, ki so se okolj nje milo jokale: „Ne jokajte; dosdaj je Bog v' meni prebival, od sedaj bom

pa jes v' njem prebivala.“ — *Slushi le svesto, dékliza moja, svojimu Bogu, lehko bosh zhisto ohranila svojo dusko ino telo; boshji tempel bosh, ino sv. Duh bo v' tebi prebival.*

V' tvojim serzi Bog prebiva,

Dokler zhisto vest imásh:

Boshja roka te sakriva,

De se v' hudo ne podásh.

35. Sv. Matilda.

Isgléd lepe fésterne ljubesni.

,Sv. Matilda, brumna deviza, ni le sama bogabojezho shivela, ona je tudi sa svojiga brata Aleksandra skerbela, ki je bil shtiri leta mlajshi od nje. Mersele so ji vse posvetne nezhémernosti, pa tudi bratu jih je perstuditi si persadévala. Bog je Matildi pomagal, de je sveta sestra tudi svetiga brata imela. — *Kako lehko bi frezhna vsaka hisha, vsaka shlahla bila, naj bi se bratje ino sest're med sebó v' resnizi ljubili, pred hudim svarili, ino v' dobro nagovárjali, kakor sv. Matilda svojiga brata.*

Kedar je njeni brat she odrastil, pa tudi posveten biti sazhel, ga je enkrat Matilda nagovorila, rekozh: „Saj vésh, ljubi moj bratez! kako mene isvelizhanje tvoje skerbi. Kako slabo je pa najno shiv-

lenje Jesufovimu podobno! Kje je najna ponishnost, katere bi se imela od njega navuzhiti? Kjé najno vboshtvo, katero nama on v' besedi ino v' djanji perporozha? Kjé je krish najne poterpeshlivoſti, ki bi ga imela sa njim noſiti? — Vbogaj me, ino odpovejva se goljúfnimu ſvétu, ki naj ſapeljuje, ino zelo lahko pogubi!“ —

S' ginjenim ſerzam ji brater odgovori; „V' reſnizi ſpoſnám, de je sa mene to poſvetne ſhivljenje ſlo nevarno; bojim ſe sa ſvoje iſvelizhanje. Tebi ſe perporozhim, de me vodiſh; v' vſim te hozhem vbógati.“ Kakor ſta ſklenila, ſta tudi ſveto ſhivela, ſanizhvala pregreſhno veſelje, ino ſta ſrezhno en drugimu v' nebefa pomágala.

„Svela dolshnost je, de ſtarejſhi bratjé ino ſestre ſvoje mlajſhi vuzhijo, ſvariyo in húdiga varjejo. Pa tudi velik greh je, zhe vidiyo hudo délati jih, pa molzhijo, ali njihove pregrehe ſtarishham, ali drugim prédpoſtávlenim ſakrivajo; ravno tiſtih grehov ſe deleſhni ſlórijo. „She huiſhi je, ako ſtareji ſvoje mlajſhe brate ino ſestre dráshijo, lépejo, pohújſhajjo, ali zlo v' nesnane pregrehe ſapeljajo. Toraj vbogajte ſvoje ſtarejſhe braté ino ſestre, pa le v' pravizhnih rezhéh, ino varjte ſe húdiga od njih navuzhiti.

Lepa je, lepa med brati in ſeſtram' ljubésn, Gréſhna prijaſnoſt pa ſtraſhna bolésn.

36. S v. M o n i k a.

Isgléd isvelizhánskiga polvarjenja.

,Sv. Monika je per svojih starishih vino tozhit hodila. Vlak den je po malim tako dolgo piti poskúfhala, de se ga je prevezh pervadla. Imeli so staro poshteno deklo, ki ni dopustila otrokam vse jemati, tudi ne bres potrebe jesti ino piti, hakor bi hotli. Enkrat ste se s' Monikoj sporekle ¹⁾, ino dekla jo je ozhitno pijánko imenovala. To je mlado deklizo toljko v' serze sabolelo, de se je per prizhi tej hudi navadi sa vselej odpovídala.

Omoshila se je, pa je hudóbnige mosha imela; alj vsa krotka ino pohlevna, se je lahko s' njim sastopila. Imela je saliga fina Avgustina, ki je bil szer visoko uzhen, alj slabo je shivel. ,Sv. Monika je pa tako dolgo molila, ino se jokala sa njega, de ga je skos svoje solse prerodila. ,Svet fhkof ino imeniten zerkven ozhak je postal. Veselo je v' njegovih rokah vmerla.

Vlak zhlovek ima svoje slabosti; kaj de bi se tudi vlak posvariti nal! Alj malokdo se s' lepim dá posvariti; le jesijo se, ino sovráshijo svoje svarivze. Dokler pa zhlovek pregrehe svoje ne sposná, se tudi poboljšati ne more.

¹⁾ ,Skregale.

Satoréj pravi moder mosh: „Boljšhi je ozhilno svarjenje, kakór pa skrta ljubésn; boljšhi so rane nam ód prijatlov dane, kákor kushleji tistiga, ki nas sovrashi.

Huda navada se lahko premaga,
Zhe se poboljšhanje le ne odlaga.

37. „S v. N e s h a.

Iszléd nepremaglive devize.

Kaj devíshki stan veljá, kako se sapeliv svét premaga, nam sv. Nesha lepo, de nizh lepsshi, pokashe. Bila je v' Rimi bogatih starishov hzhér, she v' svojim trinajstim leti toljko sala ino ljubesniva, de je veliko snubzov imela. Med všémi jo hozhe Prokop, rimskiga oblastnika fin, sa svojo imeti. Poshilja ji na dom mnogotére ino drage dare, pa she ne pogleda jih, ino mu vse nasaj poshle. Sazhél je sa njoj lásiti, da bi njo premotil; alj sapodila ga je rekózh: „Poberi se siten sapelivrez, ino ne misli, de bi deviza se tebi vdala, ki je Gospodu vsiga sveta sarozhena. Zhišté dushe so saklad ali shaz nebéshkiga Shénina, ino nevmerlivost je njihova juterna.“ ¹⁾ — *Sapishi si deklixa te besede globoko v' svoje serze, ino tudi ti sapelivzam tako odgovori.*

¹⁾ Del ali dèr.

Is nezhiste ljubeshni rado nevsmileno forvashen-
je isvira. Kér sv. Nesho premotiti niso mogli,
jo nevérnimu sodniku satoshijo, de je kristjana.
Oblastnik njej vse obéta, kar je kolj lépiga ino
dóbriga; pa tudi s' strafhnimi mukami ino s' gro-
sovitnoj smertjoj ji shuga: alj vse saštonj. „Jesuf
Kristuf je moj shenin, je sv. Nesho dja-
la, on, káteriga mati je deviza, kateri-
mu angeli slúshijo, ki je lepfhi ko son-
ze ino luna. Zhe njega ljubim, sim ne-
dolshna, kedar se njega doteknem, sim
zhista, ker njega vsemem, deviza ošta-
nem. Le temu svojimu Bogu hozhem
svesta oštati, le v' njega vérvati, ino s'
njim porozhena biti. On je moj, ino
jes sim njegova. Kakor mlada ino fla-
ba sim, mozhna bom vender sadósti
svojimu Shéninu shiveti ino vmreti.

Gnali so njo pred malikvavski altár, de bi
po ajdovsko aldovala 1); pa niso nje pergovo-
rili, ne perfilili. Pokrishala se je, v' nebese ro-
ke povsdignila, ino vse premágala. — Oblast-
nik jo vkashe v' nesramen hram peljati, ino
rasvujsdanim mladenzham dati, de bi ji de-
vishtvo vseli. Nesho se tudi tega ne vstrafhi,
ter pravi: Jesuf moj Gospód mene posa-
bil ne bo. On zhistim ljubim rad poma-
ga, ino ne bo dopustil telo ofskrúiniti, 2),
katero je njemu posvezhenó. Ona mo-
li, hoshji angel njo sakriva, ino nesramni

1) Ofrovala. 2) Omadeshati.

mladenzhi she poglédati se nje ne svúpajo. „Samo eden njo s' nespodobnim ozhesam pogleda; alj per prizhi ga boshja roka sadene, ino se sverne. „Sv. Nesha pa sa njega profi, ino ga spot oshivi. — *Tak možna je svela zhistost; boshji angel je nje poseben varh. Le tam, kjér nezhist ogenj she poprej v' deklisškim ferzi gori, se devishtvo vezh vbraniti ne more, de bi v' hudi perlshnosti ne pogorelo.*

„Serdit sodnik jo obfodi na germadi feshgati. „Serzhno je na germado stopila. Visoko ino shroko je plamno shvigalo, bëshali so trinogarji 1); sv. Nesha je pa v' fredi gorezhe germade bres vse shkode stala ino molila, kakor zhistá dusha, ino ogenj se nje ne prime. — Po tém jo obfodi, de bo ob glavo djana. Vefelo, kakor nevešta k' poroki, na sodno mesto gre; ljudjé se sa njo milo jókajo, le ona sverte péfme póje. — Tudi rabelnu 2) so je toljko vsmílila, de ji ni glave vsékati mogel.

„Serzhno ona ljudém rezhe, ki so jo oshalovali: „Kaj me mudite! moj Shénin bo rasshalen, de me tako dolgo zhaka. Naj mene prejme, ki me je poprej isvolil.“ Trepetáje she rabel stoji, alj ona mu serzhnost pergovarja, rekózh: „Kaj zhakash vmoriti telo, ki je tak nesfrezhno bilo, dopasti ozhém, sa katere ne maram. Ne boj se mene vmoriti, faj se po smer-ti sazgne sa me boljshi, vezhno shiv-

1) Martrovzi ali berizhi. 2) Frajmanu.

lenje.“ Po tem je molila, rekózh: Hvalim tebe o Bog, de si me greha varval. Vsemi mojo dufho, o Gospod, ki je tebi draga bila, ino katéro si toljko ljubil. Sadobila bom, kar sim vselej sheljela; k' tebi grém, katériga sim vselej ljubila. — Vsekal je rabel glavo, ino v' svete nebefa je njena zhišta dufha sletela, nedolshna kakor lepa ovzhiza, katero na podobu spravno sebe ima.

Oh kako lep je zhišt rod, poln zhašti pred Bogam, ino pred ljudnu! Devize so shlahen svét svele kershanfke zérkve. Ohranite devishtvo, ljube deklize, ino dokler v' svet sakon ne šópite, bodite nerešte Jesusove. Serzhno se rojskujte sa devishki venez; ako ga enkrat sgubite, zél svét vam ga ne more poverniti vezh.

Glej, de ne smoti
V' tvoji lepoti
Tebe, o dékliza, spázheni svét;
Serzhno se brani,
Zhištošt ohrani:
Jesuf, tvoj shenin, te hozhe imet'.

38. S v. N o t b u r g a.

Isgléd poshtene kershanfke dekle.

Na Tiroljskim, slo vbogih, pa bogabojezhnih ljudi, je Notburga v' eni grafhini sa kú-

harzo flushila. Bila je vsa pohlevna, pridna, ino vsmim dobra. Gospá so ji perpuštili vsak den med vboge rasdeliti, kar je gospódi per misí ostalo. — *Takó drushinze* ¹⁾ *ne smé gospodarjam bres védenja jemati, ino vbógajme dajati; le kar sebi perterga, ali pa sprosi, to bres greha drugim dá.*

Po smerti stare gospé je mlada gospá Otilja ostankov vbogim dajati prepovedala, ino je vkásala jih v' pomije metati. To je vsmileno Notburgo možno v' serze bolelo. Vfako nedelo ino sapovedan prasník je s' fuhim kruham ino s' vodó sa dobro vsela, svoj del pa vbogim dala, de bi saj enkrat v' nedelo jih poshivila. Alj tudi to je Otilji merselo. Nothburgo per gospodu toshi, de potepuhe ino kradlivke v' grafhino vadi. Gospód Notburgo enkrat perzhaka, viditi, kaj vbógajme nosi. Ona mu pokashe nekoliko svojiga malzha, ino pa zhúterzo ali flasheko vina, ki ga je vbogim perhránila. Gospód pa tega vidil ni, ampak je svoji gospéj povedal, de je le óblanzov ino pa luga nekoliko Notburga nesla. Na to seshe gospá vsa ferdita nad Notburgo, kakor bi bila ona gospóda goljfalá, ji da slovó, ino sapové, se na ravnost is grada pobrati.

Poterpeshlivo Notburga svoje razhi pobe-
re, ino se ravno odprávlja, kar Otilja naglo
sboli. Satorej she Notburga ostane, hudobni
gospój ljubesnivo stréshe, jo prosi ino opominja,

¹⁾ Posel.

naj se s' Bogam spravi, ino svojo dušo oskerbi. Po smerti gospé she le grafhino sapusti. — *Kako le o je, tajištim dobro storiti, ki nam hudo hózhejo! Taki so pravi otrozi Ozheta nebéshkiga.*

Notburga k' kmetu v' flushbo gre, pridno dela, svešto Bogu flushi, ino prav veselo ino frezhno shivi. Grafhino ¹⁾ je pa s' Notburgoj tudi vša frezha sapustila; nefrezha sa nefrezhoj je gospóda sadela. — *Takó je bogabojesha drushina velika hishna frezha, pa tudi malopridni hlapzi in dekle nar vezhi nefrezha; ino boljshi, de kamen na tistim mesti leski, kjer rasbersdano drushinzhe sedi, ki zelo hisho pohuišha, de boshji shegen ali blágostlov od hisheshe beshi.*

Sapushen gospód je Notburgo spet v' flushbo profil, ino njej obljubil, de bo kakor nekda po svoji volji vbógajme delila. Ino glej, v' enih letah je bilo per gradi spet vfiga dovólj. Notburgi se je posledna ura perblishala, ino lepo mirno je v' Gospódi vmerla. Vbogi so sa njoj jókali, kakor sa svojoj máterjoj; njene dojbre dela so jo pa v' nebesa sprémile, kjér sda-svoje plazhilo savshiva.

Kar dobriga vbogajme tukaj delish,
Povernjeno tamkaj v' nebelih dobish.

1) Grad.

39. S v. A p o l o n i j a.

Isgled gerezhe ljubesni do Jesufa.

Sv. Apolonija ali Polona je bila v' Aleksandriji na Egiptovskim doma. Od svojih mladih lét je kakor kristjana poshteno ino zhisto shivala. Grosovitni nevérniki so njo sgrábili, pred malika peljali, ino hotli perfiliti, de bi svojo véro satajila, ino Jesufa preklinjala. Alj ona je serzhno odgovorila: „Jesuf Kristuf lje pravi Bog; njega mormo moliti, ne preklinjati.“ Na to so ji s' pestmi inó s' kamnjam vse sobe isbili. Savolj tega se she sdaj sa posebno priproshnizo v' sobnim bolenji zhesti. — *Sa nas bi bilo bolje, de bi nas vselej kdo raj po sobih vdaril, to se pravi posvaril, kedar kaj néspodóbniga govorimo, kakor de nas poslusha, ali zlo pomaga klafati, ino druge obrekali. Sa vsako prasno besedo bomo enkrat odgovor dajali.*

Hudobni malikvavzi so sv. Polono is mesta vlekli, veliko germado naredili, ino shúgali njo shivo feshgati, ako Jesufa ne sataji. Ona fi nekoljko oddihne, ino kedar jo sopet vprashajo, raj sama v' ogenj gre, kakor bi sv. véro satajila, ino v' vezhen ogenj prishla. — *Takó shiva véra ino prava gorezha ljubésn vse martre sa Jesusá raj preterpi, kakor njega sgubiti.*

Nikolj ne bo na sgubi,
Ki Jesufa prav ljubi.

40. Sv. Potamjana.

Isglèd svete devishke sramoshlivosti.

Sv. Potamjana je imela nevérniga, malo-
pridniga gospodarja, ki je nezhisto shivel, ino
hotel tudi s' svojo deklej presheštovati. S' dob-
rim ino hudim njo nagovarja, de bi noj v'
svoje gerdo djanje napravil, pa svesta flushav-
niza bozhja se mu ne vda, ino hozhe rajshi
vmreti, kakor sgubiti svojo nedolshnost. —
*Takó je sa slushevné nar boljshi flushba nar ve-
zhi nesrezha: uko poshténiga sadershanja per
hishi ni. Boljshi je manji slúshiti, in bornej
shivéti, alj per poshtelnih ino bogabojezhkih lju-
déh. Nar vezhi nesrezha je gréh.*

Nesramen gospodár je svojo poshteno dek-
lo hudóbnimu oklastniku isrozhil, in njega pla-
zhal, naj jo vmori, — *Ni oštati poshteni ker-
shenizi vezh per taki hishi, kjér nesramno
moshtvo njej po zhivosti freshe, sakaj is ger-
diga sapelvanja se nevsmileno pregánjanje sa-
zhue: ino teshko bres slovesa neha.*

Nevsmilen oblastnik njo hudo martra ino
fili, de bi Kristusa satajila, ino svojimu gospo-
darju povolji storila; shuga njo tudi vojshakam
v' oframotenje dati; alj nizh ni s' njo opravil.
Na njeni serzhen odgovor sapové nekimu voj-
shaku Basilidu njo k' smerti peljati. Obsodil
njo je, de bo do góliga iflezhena, ino v' kotel
vrele smole vtoplena. Sramoshliva deviza se je

vezh vstrahhila neframne isleke, kakor vrele smole. Lepo je roke povsdignila, ino toljko profila, naj jo saj oblezhenó vmorijo, de so ji dovolili. — Vesélo se po tem rabelnam v roke da, ki jo po malim od nog do glave zele tri ure v' vrélo smolo spúfhajo, dokler svojo zhišto dúsho Bogu isrozhi.

Tudi Basilidu, ki je njeno sramoshlivošt pred rasvujsdaním, nevernim ljudstvam branil, je nebeshko krono isprofilá. — *Dektize! vuzhite se od sv. Potamjane devishke sramoshlivošti. — Sakrivajte spódobno svoje telo, ino poshleno se oblúzhite; nespodobna nošha, ino neframno sadershanjé nedolshnost mori. Blagor vam, ki ste ino ofstanele zhišliga serza, Boga bote glédale.*

Sramoshlivošt je devize

Ljuba sarja júterna,

Zhe nje nima tvojo lize,

Si devishtvo vgafnila.

41. S v. R e g i n a.

Isgléd bogabojezhe pasterize.

Sv. Regina je shlahne, pa ájdovske starishe imelá. Mati ji je na njenim porodi vmerla. Dali so jo neki kershanški dojki v' amštvo ali dojšto; od nje bila je v' kershanški véri poduzhena, ino po tem kershena. Kedar jo

nevérni ozhe damu vseme, ino své, de je kristjana, njo ves ferdit k' njeni dojki ód hishe sa-shane. Dobra shenka je jo rada pod streho vsela, ino Reginza ji ovze na desheli pase. — *Oh boljshi je na kmetih med nedolshnoj shivinzoj biti, kakor po gradih ino mestih per sapelirzhih shivcti. Svoje nedolshno veselje imá s'er vsak stan, nar lepshi pa kmetishki, naj bi prav v njim shiveli.*

S' veselim ferzam je sv. Regina svojo malo zhedo passa, ino boshje rezhi premishlovala. Rada je na Jesusa mislila, k'er se tudi dober pastir svojih ovzhiz imenuje; profila ga je, de bi tudi ona bila njegova svesta ovzhiza. Premishlovala je srezbne pastirze na Betlehemskih planjavah, 1) ter jih je v' duhi glédala, kako so per jaselzah Jesusovih klezhali, ino Odrashenika svojiga molila. Darvala je tudi ona ljubimu Jesusu svoje ferze, ino mu je obljubila svesta vselej ostati. — *To so lepe ino svele rezhi sa fante ino déklize na pashi. Od takih naj bi sa kratek zhas pogovárjali se; angeli boshji bi se s' njimi veselili. Alj pogosto se pastirji ino pastlerize na pashi gerdo sadershijo, neframno norijo, se skrivshi osludnih rezhi vuzhijo, ino greh delajo, ki v' nebo vpije, ino se she imenovati ne sme. Bog se vsmili takih mladenzhov!*

Deshelski oblastnik je po tistim kraji hodil, je salo Regino sposnal, ino njo vseti hotel. Rav-

1) Ravninah.

no je bila v' petnajstim leti; alj v' nevárn sakon s' nevernikom vdati se hotla ni, ino¹ mu je ot-
krito serzhno povedala, de je kristjana. S' hu-
dim ino s' dobrim njo nagovarja, kershanško
véro satajiti, ino njega vseli; alj ona Jesusu
svesta ostane. Vkashe jo tako nev smileno bizhati
ali tepši, de se je zlo nevernikom vsmililá, ino
po tém v' jezho potisniti; alj jezha se je rasvet-
lila, ino ona osdravlena bila.

Drugi dan njo sopet pred sódnika perpel-
jajo; ino kedar se smotiti dala ni, jo s' shelés-
nimi grebenmi rastergajo, s' gorezhimi báklami
pálijo, ino v' merslo vodo pomákajo. Kedar
ona v' nar hujshih martrah Boga hvali, se glaf
is nebés salslshi: „Bali (pridi) Regina,
de bošh deleshna krone Isvelizharja
svojiga!“ — Na te gtaf se je nad osem sto
nevernikov preobernilo. — *Tako bo isvelizhan,*
kdor do konza svést ostane.

Dve roshze zvetijo is semlje v' nebó:

Lilja nedolshnosti béla;

Rudezha ko kri bo sravn' lilje lepó

Rosha terplenja zvetéla.

42. ,S v. R o s a.

Isgléd devishke poterpeshlivosti.

V' Ameriki, v' novim deli sveta, je bila
sv. Rosa rojena. Vbóshnigá stanu je bila, pa

lópiga oblizhja; sa to so njo Kosho imenovali, namesti Isabele, po kateri je keršhena bila. Rosi pa ni dopadla telefna lepota, ki deklize tak rada vkane ali ogoljfa, ino v' nefrezho perpravi. ,Skerbelo njo je poshteno, bogabojezhe ferze; sa to se terdo postila, ino je rada moli-la, po isgledi svete Katarine ,Senenske, katero si je v' svojim shivlenji posnemati isvólila, ter je sklenila sa vselej v' devishkim stani ostati.

De bi se gresfhne nevárnosti sognila, ni hot-la v' posvetne tovarshije sahájati, ne po navadi drugih rasvujsdano shiveti. Sa to so njo malovredni ljudjé zhertili, ¹⁾ sasmehvali, ino gerdo obrékali. Alj vse voljno prenesla, ino vesela bila sa Jesufoviga imena del pregánjana biti.

,Sv. Rosa je tudi sa svoje starishe pridno délala, ino jim je kakor pridna buzheliza ali zhebeliza shivesh nosila. — Kedar je pa vidi-la, de bi sa njo prenevarno med sapeljvimi ljudmi shiveti bilo, je shla v' klofhter svetiga Dominika, de bi Bogu bolj svesto flushila. — *Takó naj vsaka dekliza kraj sapusti, kjer bi se teshko gréha ovarvala. Kdor nevarnost lju-bi, bo v' nevarnosti konzhan.*

Zhlovek pa bres vse skushnjave bitine more; v' njej se zhloveshka zhednost poterdi. Tudi Rosa je imela veliko skushnjáv, alj vse je s' boshjoj pomozhjoj ferzhno premágala. — *Tudi mi svoje skushnjave lahko premagújemo, alj le*

¹⁾ ,Sovrashili.

hózhemo: „Bog nas ne da zhres našo mozh skúshati.

De bi sv. Rosa v' zhednosti popólnama dorastla, ji Bog hudo bolésn poshle. Voljno je vse bolezhine terpela, ino pogosto sdihovala, rekozh: „O ljubesnivi Bog! le poshli mi tesháv, pa tudi svojo ljuhésn v' mojim ferzi poterdi!“ Mlada v' letih, pa bogata v' zhednosti, je svoje shivlenje polna ljubeshni v' Jesusa sveto fklenila.

Bog svojé ljube pogosto objishe, jim poshila dushne ino telefne teshave, ino jih tudi hudobnim ljudém pregánjati da; alj frezhna dusha, ki svojo skušnjo dobro obstoji, sakaj kér bo pravizhna najdena: bo prijela krono, je Bog obljubil tém, ki njega ljúbijo.

Hozhesh ti v' shivlenje

Enkrat jit' od tod:

Krish ino terplenje

Je kraljéva pot.

43. ,S v. R o s a l i j a.

Isglèd isvelizhanfke famote.

Na Lafhkim v' mesti Palermo rojena je sv. Rosalija, mlada, imenitna, ino bogata deviza, hitro sposnala, de je svét goljufen, ino nevarne njegove dobrote. V' strahu pred sapeljvan-

jam, ino is gorezhnih shelj Jesufu v' lepi nedólshnosti flushiti, se v' samóten kraj na goro podá, ino tamkaj veliko lét lepo Bogu flushi, moli sa slepe posvetne ljudi, ki se v' zhasne rezhi prevezh saljúbijo. — *Naj bi mlade deklizze bolj samoto ljubite, kakor posveten trush* 1) *ino nevarne tovarshije, lahko bi se, kakor sv. Rosalija, greha varvale. Zhe ravno ne v' pushavo, pa vender v' zérkuv ali v' kak tih kraj se more vezhkrat nedolshnost podati, svoje slabosti sposnal ino objokat, ino Boga profit, naj ji pomaga sapeljvanje frezhno premágati.*

Sv. Rosalija fi je k' sadnimu na hribi Palernijo, bliso morja, prebivalishe isvolila, ino je verh hriba v' enim berlogi sveto vmerla, kakor vfi nedolshni lahko vmerjó, ki so zhistiga ferza. — Dolgo lét niso védeli sa nje sveto truplo; alj v' veliki fili je Bog sveto devizo ljudém sa priproshnizo dal. „Strafna kuga je po Palermi morila, sa to veliko ljudi v' gore sbéshalo. V' blishni gori najdejo to sveto truplo, ino sravno sapifano: „Jes Rosalija, hzhér Sonibalda Montrejalskiga gospoda, sim is ljubeshni do Jesufa te berlog sa prebivalishe isvolila.“

Kakor hitro so truplo sv. Rosalije vsdignili, v' mesto Palermo pernesli, ino se perporozhili njeni priproshni, je kuga nehala. Sa to so jo kristjani sa patrono v' kushnih morijah isvólili, ino se njéj po vezh krajih v' priproshno

4) Hrup, hrup, prafka, shum,

isrozhili; kakor postavim v' Junski dolini na Koroskim v' sedemnajstim stoletji. „Strašna kuga je bila v' desheli, ino ljudje filo merli. Brumni duhovni, Jesviti, so na hribi pod sv. Hemoj v' enim berlogi njeno podobo ofkerbeli, Bogu altar naredili, de so véni po priproshni sv. Rosalije, ino skos terdno savupanje v' boshjo pomozh nevsmilene kuge résheni bili. — *Tako Jesus, shenin zhistih duh, proshnje svojih nevést gotovo vslishi, ako so le po boshji volji sravnane. Srezhen, kakor svojo zhistost ohra- ni; on bo prijatelj nebéshkiga kralja.*

Oj ne bodi vam teshko, ljube hzhére, se posvetni lepoti, dobrovolji ino tovarshiji odpovedati, tudi sapelivo hisho sapustiti, ki vam nevarna je; saj vas Bog ne bo sapustil, ino vam vse skokrat povernil.

Zhe serze po nebeskim hrepeni,
Prav lehkó vse posvetno sapusti.

44 ,Sv. ,Sinkletika.

Isgléd lépiga devishkiga sadershanji.

,Sv. Sinkletika daja vsm deklizam lep sgléd, kako lahko skos svoje lepo sadershanje tudi tovarshize pobólshajo. Imela je bogate starishe, ino sa to tudi svatov veliko; pa ni se omoshiti hotla, ter je mislila v' devishkim stani lehkejsi sa svoje isvelizhanje skerbeti. —

*Naj bi dekleta v' sedajnih zhasih tudi takih svetih misel bile, snanja ne delale bres dopu-
shenja poshlenih starishov, ali drugih predpo-
stavlenih, ino sakonskiga stana toliko ne po-
sheljele, zhe jim odlozhen ni: koljko vezh bi
frezhnih deviz ostulo, ki sdaj svoje dni v' sha-
losti prevékajo. Alj zhe hozhesh ostati poshtena
deviza, moresh tudi po devishko shiveti, kakor
so. Sinkletika.*

Rada se je postila, je le sa potrebo pila
ino jedla, sakaj nesmétn shivesh je ogenj ne-
zhistosti. Svoje ozhi je v' svetim strahi imela,
je vsako nespodobno posheljenje svojimu serzu
perpovédala, ino svoje molitve svesto oprávljala.
Kedar so druge deklize to njeno lepo sader-
shanje vidile, jih je tudi skerbeti sazelo. Ob-
jiskovale so njo, ino profile, naj jih vuzhi
ravno tako bogabojezhe shiveti; kar je s' ve-
seljam storila.

*Kaj pa ti rasbersdano shenstvo v' svoji so-
seski delash? Ljuljko med dobro psheizo sé-
jesh; sa to bosh pa tudi enkrat ljuljko shelo,
ino Bog, tvoj plazhnik, bo tebe ino tvoje ljulj-
kino snopje v' vezhen ogenj vergel.*

Bog dá Sinkletiki starih let doshiveti, jo
pa tudi s' teshávami objishe. Nekoljko lét pred
svojo smertjo je suho bolétn dobila; tudi sno-
trajna puštóta je njeni dufhi veliko shálosti
naprávljala. Alj ene dni pred smertjo so vse
bolezhine nehale, ino dúsha je she okushala
nebeshkiga vefelja, v' katere njo je Bog is téga
sveta vsel.

*Ne bodi preshálostna, ljuba duša! 'ako
ravno mnogokrat nobéniga práviga veselja ni-
mash do boshjih rezhi. Kakor sa temnim ob-
lakam she lepshi sonze posije, bo tudi dal tebi
dober Bog sopet she vezh dúshniga veselja; le
stanovitna v' flushbi boshji ostani.*

„Kdor hzhé sa meno priti,
Sam sebe sataji,
Naj krish na rame vsemi,
In sa menó hiti!“

45. ,S v. T a j d a.

Sapelvanja shálosten isglèd.

Tajda, ali Tajf, je bila prebrifane glave,
sáliga liza, pa gerdiga sadershanja. Od svojih
starishov slabo poduzhena je tudi slabo shivela.
— *Oh koljko dekliz sanikarnost starishov pogu-
bi, ki se sa Tajdoj v' hudobno shivljenje podajo!*
Vse posvetno je ljubiti jéla, na boshje rezni
pa zelo posabila. Hitro je bila od nesramnih
mladenzhov v' greh sapeljana, ino kmalo je
tudi ona bila drúgih sapelivka; vsi poshteni so
se nad njoj spotikali. — *Glej, moja dekliza,
kamo te nezhémerne nosha ino slabo snanje
peljá! Tudi ti bósh namesti otroka bóshjiga
flushavniza hudizhova, ino nastava ali sanká
peklenjska, s' katero bo nedolshne duše pekel
lovil.*

Bog s'he ni sgublene gréshnize sapužil. Prifhli so svet duhóvn ino njo spreobernili. Njih gorezhe besede so ji ozhi odperle; saglé-dala je preveliko gerdobo svojiga gréshniga shivlenja, vidila strashno vézhnost, ki take gres'hnize zhaka. Na svoje kolena pred mas'h-nika pade, ino prosi, rekózh: „Ozhe! nalo-shite mi pokoro, takó teshko, kako so mojí grehi saflushili; perpravljena sim vse storiti,“

Opuštila je svoje sapelivo oblázhenje, sash-gala je svoje pregres'hno blago, ki je bilo zena nezhištiga shivlenja, lozhila se je vse gres'hne prilóshnosti, ino se v' samoto podala, po nauki svojiga dušhniga pastirja pokoro délat. — *Blagor dušhi, naj s'he toljka gréshniza bo, zhe svojiga spovednika sveslo vboga; prava pokora njo isvelizha.*

Od prevelike shálosti savolj svojiga pregre-shenja, si boshjiga imena isrezhi vupala ni; same te besede je po nauki svojiga duhóvni-ka isdihvala: „O Bog, ki si me vstvaril, usmili se zhes me!“ Bog se je svoje spo-kornize vsmilil, je vse grehe ji odpužil, ino jo k' sebi v' nebes'hko kraljestvo vsel.

O dekliza, ki si s'he v' svoji nedólshnosti lehko vesela, varji saklád ali shaz svojiga devishstva, de ti sa njim milo jókati potreba ne bo. — Zhe si pa dosedaj po gres'hnih stopinjah Tajide hodila, ne odlagaj tudi po sternim poti pokore sa njoj hoditi: sakaj:

V' nebeshko kraljestvo sta pota le dva:
 Ti prvi nedolshen po roshzhah pelja;
 Ti drugi pokore je s' ternjam nastlán,
 Alj k' sadnimu troshtu je gréfhniku
 dan.

O dusha, ki perviga enkrat sgubish,
 Le skerbi, de drúgiga ne samudish.

46. ,S v. T e k l a.

Isgléd, kakó se Bog v' svojih flusháv-
 nizah velizhesti.

Bila je sv. Tekla bistre pámeti, tudi sker-
 bno poduzhena; alj vse to bi nje isvelizhalo ne
 bilo. Kedar je pa sv. Pavl v' njeno mesto per-
 pridgal, se je nauka Jesuoviga svesto prijela,
 ino se dala kerstiti. Od te dobe nje je nar-
 vezh skerbelo ljubimu Jesusu dopasti, ino do-
 pólniti vse, kar je per sv. kersti obljubila. —
*Ne posabi kershanska dusha tudi ti per sv. ker-
 sti storjenih obljúb; one so sastava tvojiga is-
 velizhanja.*

Hitro se je rasvédelo, de je Tekla kristja-
 na, Sarozhena je bila: shenin ino starishi so si
 vse persadeli, njo s' dobrim ino s' hudim od
 svete vére odverniti, pa niso samogli. Ker so
 jo hotli po gosposki perfiliti, de bi se omoshi-
 la, je k' svetimu Pavlu sbeshala. Shenin sa
 njo své; vjeli so njo, ino divjim sverinam ras-

tergat vergli. Alj vfigamogozhen Bog je ne-
vénikam pokasal, de je on, zhloveshkih ferz
vishar, tudi gospodár levov ino tigrov, ki nje-
govim ljubim sháliga storiti ne sméjo, ako jim
on prepové. „Strafha sverina se devize ni do-
teknila; kakor jagneta so se levi ino tigri krog
nje vlegli, lepo krotko ji noge lisali, ino shli
sopet v svoje berloge. — „*Srezhen, kdor Boga
sa varha ino prijala ima; tém, ki njega lju-
bijo, vse v' dobro iside.*

Nevsmileni malikvavzi so njo v' ogenj po-
tisnili, alj sdrava je prishla is rasbelene pezhi
nasaj. — Takó je skasal Bog po marternikih
ino devizah svoje velizhastvo. „Sv. Tekla je
fhe po tém veliko lét shivela; ino njeno ime
sdaj po zelim svéti flovi. — „*Svojo zhaftost ino
nedolshnost varvati je tudi tvoja dolshnost, ker-
shanjska dekliza! Sogibaj se nevarnih prilosh-
nost, shivi lepo tiho ino bogabojezke; pridna
bodi, ino prosi Boga, naj ti v' skušnjavi po-
maga, posebno, kér v' svetim Ozhenashi molish:*
„*Ne vpeli nas v' skušnjavo; temuzh reshi nas
od slega, ali hudiga.*“ Ako bo Bog s' teboj,
kdo bo soper tebe?

Kdor v' savetju ¹⁾ bosjimu prebiva,
V' fredi levov fladko on pozhiva.

¹⁾ Sagotji ali varstvi.

47 ,Sv. Teodósija.

Isgléd shive vére.

V' jutrovi desheli je sv. Teodósija shivela, ob zhafi zesarja Dioklezjana, ki je nar hujshi preganjavz kristjanov bil. Polna shive vére ino gorézhe ljubesni v' Jesufa je bila perpravlena sa svojo sveto véro terpeti ino vmreti. Ravno je nekoljko kristjanov na sodnim mesti v' shelesji vklénjenih stalo, in svoje smerti zhákalo. Kedar sv. Teodosija memo pride, jih lepo posdravi, v' véri poterdi ino jih poprosi, naj se per Gospodu nje spómnijo. — *Ne smémo se svojih prijatlov ino snanzov v' nefrezhi framovati; pomágati jim, kar je mogozhe in prav, je naša dolshnost. ,Sposnàti smo pa tudi dolshni svojo sveto véro, ako nas višhi oblást na odgovor postavi.*

Vojfhaki, ki so striftjane varvali, mlado devizo hitro popádejo, ino savolj vére pred sodnika peljajo. Ozhitno mu je povedala, de je kristjana. — *Ni naša dolshnóst, komur bodi svojo vero praviti; alj dolshni smo dati rajshi svoje shivtenje, kakor pravo véro satajiti, ino druge pohújshati.*

,Sodnik Teodósijo s' dobrim nagovarja, naj Jesufa sataji; kér se pa ona stanovitno brani, njo rezhe islezhi, ino s' shelésnimi grebeni tergati: Vse je voljno terpela, le to je nar vezh bolelo njo, do goliga islézhenej biti,

— *Kako vse drugazh je sdaj per mnogih dek-
lizah! ,Svetih rezhi se framújejo . zhe jih kak
posvelnesh sa to kaj maliga podrashi; nesfrám-
niga sadershanja jih pa ni fram, de le posvet-
nim ljudém dodádejo.*

Nevsmilen oblastnik, kér njo stánovitno vidi,
vkashe devizo vtopiti; ino tako je dala ona sa
sveto isvelizhansko véro svojo mlado, nedolsh-
no shivlenje- — *Tudi mi se ne smémo svoje
vére, ne ker/shánskiga sadershanja framovati:
sakaj: „Kdor bo mene pred ljudmi sposnal,
govori Jesus, ga bom sposnal tudi jes pred
svojim Ozhetam. Kdor mene bo pa pred ljudmi
satajil, ga tudi jes v' prizho angelov sa svojiga
sposnal ne bom.“*

*,Sveta prava véra je nebéshki kluzh;
Kdor nje sataji, si vgasne vezhno luzh.*

48. ,S v. T e r e s i j a.

Isgléd, kaj branje dobrih bukuv velja.

V' ,Shpanfki desheli je sv. Terésija imenit-
ne, pa tudi bogabojezhe starishe imela. Njeni
dober ozhe so vsak vezher otrokam ino dru-
shini po navadi is svetiga písmá, ali is shiv-
lenja svetnikov kaj lépiga brali. Mala Teresija
je tenko poslušala, pa tudi sama rada brala,
kakor hitro se je brati navuzhila. To branje
je toljko ljubésn boshjo v' njenim serzi vnelo,

de bi rada bila kri prelila sa sveto Jesuovo véro. „Sklenila je v' svojim shivlenji svetnike posnémati. — „Sreznha dekliza, ki rada svele bukve bere. Bog, ki visha modre moshe, de jih pishejo, on sam skos nje govori. Koljko kratkiga zhasa nam lepe bukvize napravijo, koljko veselja nam branje da; nas varje poslopjanja, ino sapelivih tovarshij.

Perva frezha otrók so skerbni starishi; kdor jih pa nima na semlji vezh, v' nebesih svojiga Ozheta in Mater imá, kakor sv. Teresija. Kedar je v' dvanajstim leti svojo mater sgubila, je pred neko podobo Matere boshje tekla, ino je tam jokáje profila, de bi Marija bila v' prihodno njena mati.

Teresin ozhe niso vtégnili, sa njoj dovolj ojstro glédati; sa to se je s' enó spazhenó deklizó, ino s' nékimi mladénzhami sesnanila, se je s' njmi od slabih rezhi pogovarjala, ino takó zhe dalje flabej perhájala. Od téga snanja je posnéj sama rekla: „Sdaj sposnám, kako je v' mladosti, v' kateri bi imeli zhednosti saditi, nevarno, s' ljudmi obhajati se, ki nezhémernosti sveta ne sposnajo, ampak le veliko vezh v' nje napeljújejo. Zhe bi starisham svétvala, profila bi jih, dobro glédati, kar je nar bolj mogozhe, s' kom otrozi hodijo. Tudi jes sim se po takim snanji toljko premenila, de nifim ne snamnja prave zhednosti imela na sebi vezh.“

Teresija je tudi v' tem zhasi nekajko slabih bukuv dobila, jih sheljno brala; ino te so ji zhisto ferze spazhile. Jéla se je gisdavo ali ofertno nofiti, lasé krishpati ino róke mehkúshiti; le skerbelo njo je, kako bi posvetnim ljudém prav dopadla. — *Vidish, ljuba dekliza! kakor je po svéti veliko sapelivih ljudi, je tudi shkodlivih bukuv: potreba se jih je ko shiviga ognja varvati, ino samezhvati slabe nauke, kakor kazhji strup. Preden se bukve béro, morjo se duhovnim pokasati, zhe ji sami prav ne posnamo, de bi nam ne shkodvale. Slabe tovarshije ino pa sapetive bukve so narhujshi sovráhniki mladih ljudi.*

„Srezha je bila sa Teresijo, de so ozhe nje nevárn stan she o pravim zhasu sposnali. Dali so jo brumnim nonam; ino sveti nauki, pa lepi isgledi bogabojezhiga shivlenja so mlado Teresijo spet na prav pot povernili. Bila je po tem duhovna mati veliko svetih deviz, ino bogabojezhnih ljudi. Vuzhila jih je sveto shiveti, ino je sama veliko svetih naukov popisala. De bi jo ozhistil, ji poshle Bog hude bolesni, ino veliko drugih tesháv. Vse je lepo voljno prenesla, ino vezhkrat v' voljo boshjo podana, isrekla: „Gospód, daj mi terpeti, ali vmreti!“

Zhedno bránje,

Lepo snanje

Tébe srezhno st'ri.

,Slabo branje
Gerdo snanje
Tebe pogubi.

49. ,S v. U r f h u l a.

Isgléd festerniga posvarjenja.

Lepo se svétijo svesde na jasnim nebi, she
lepshi se svétijo boshji svetniki ino svetnize v'
nebesih; nar lepshi pa tisti, ki so drugim lepe
isglede dajali, jih pred hudim svarili, ino v'
dobro opominjali. To je storila sv. Urshula,
ali Ursha, deviza ino marterniza. Bila je, po
mislih vuzhenikov, na Anglefhkim kraljeve ro-
dovine. Pokásala je shé v' mladosti, de bo
imenitna svetniza. Salo je bilo njeno oblizh-
je, alj lepshi so bile njene zhednosti. — *Pras-
na je vsa deklishta lepota, goljufna vsa perljud-
nost, zhe serze shlahno ni, ino glava malo pri-
da. Le poshteno sadershanje, ino pa priden
nauk stori devizo hvale vredno.*

Na Franzoskim si je tisti zhas neki vajvoda
lepo deshelo v' vojski osvojil, ino jo med svoje
vojshake rasdelil. Vojshaki so hotli shene is
svojiga kraja imeti; poslali so satorej na Eng-
lendarfko po neveste. Veliko lepih, mladih
deviz je bilo nabranih, ino med njimi nar
imenitnej sv. Urshula, nekimu vajvodu obljub-
lena. Zhe se je ravno devizam tóshilo po svoji
domovini, vender so se Bogu v' roke podale,

ino zhres morje so jih na Franzosko semljo peljali. Boshja volja pa ni bila, jih posvetnim sheninam dati; Jesus jih je sa svoje neveste isvolil. Hud vihar ali burja ladije na Nemshko sanese, ino prishle so v' imenitno mesto, ki se Keln na Rájnu imenuje. V' tim kraju je ravno strashna vojska grosovitniga Atila leshala, tajišiga nevsmileniga vajvodarja, ki je toljko lepih mest rasúl, ino ljudi po nashih krajih pomoril. Divji, nevéni vojskaki so se deviz lotili; alj sv. Urshula se vstavi, ino svoje tovarshize serzhno nagovori, rajshi vmreti, kakor v' pregreho dovoliti. Po isgledi svoje vájvodize so vse devize Bogu sveste ostale, rajshi dala svoje shivljenje, kakor devishstvo — *To je prava shiva ljubésn dobrih tovarshiz, de se med sebó húdiga várjejo, ino posvariyo. Take bogabojezhe ino tudi sa druge skerbane deklize so pomozhnize angelov boshjih. „Zhe tvoj brat ali sestra greshi; posvari ju na samim. Zhe te shishi, si svojo sestro perdobila. Ako tebe ne posluha, she eno sa prizho poklizhi, ino spet njo posvari. Zhe tudi to ne pomaga, povej predpostavlenim. To tebe Jesus vuzhi.“*

„Serditi vojskaki so devize s' fulizami pomorili, ino s' pushizami postréljali. Vse so vmerle, alj angeli so neshi nedolshne dushe v' nebeshko kraljestvo, kjér se med njimi sdaj sv. Urshula veselí. — *Bodite serzhne, kershanške deklize, tudi ve, ino ne bojte se tistih, ki truplo vmorijo, dushi pa kaj storiti ne morejo.*

Bojte se veliko vezh léga, ki lahko dušno ino truplo v' vezhno pojubljenje pahne. 1)

Vse hudo premagujmo,
Ki dušno pogubi;
Sa venez se vojskujmo,
Ki vekomaj zveti!

50. ,S v. V e r o n i k a.

Isgléd kako se moli ino dela.

,Sv-Veronika, v' Lashki desheli rojena, je imela vboshne, pa bogabojezhe starishe. She s' maternim mlekam se je navuzhila Boga shi-vo ljubiti. Kér niso imeli sa zhém Veroniko v' sholo dati, je toljko bolj svesto kerfhanške nauke poslušhala. Moliti bilo je njeno posebno veselje, pa tudi dolshnosti svojiga stanu dopolniti nar vezhi skerb. — *Tako she v' mladosti déte pokashe, kaj v' starosti bo.*

Bog je odlozhil vsakimu zhloveku posebno dvojno dolshnosť: moliti ino delati; alj malokdo obedvoje tako lepo dopolni, kakor sv. Veronika. Vedno je imela na deli svoje roke, ino per Bogu svoje serze. Ni na polji stala, ne poslušhala, kaj drugi kramljajo; pridno je délala, ino po tiho premishlevala boshjé rézhi. Vsaka roshiza njo je spominila na Ozhe-ta nebéshkiga, ki je stvaril njo; slishati ptizhi-ze péti, se je od veselja posolsila, kér tako le-

1) Pehne.

po Bogu hvalo pojó. S' vřim je bila prijasna ino dobra, sakaj boshji mir je v' njenim serzi prebival. Kedar je vtégnila, se je v' samotni kraj podala, ino dokler so drugi prasnivali, drug zhař s' slabimi pogovori trářili, se je ona v' molitvi s' Bogam pogovárjala. — *Tako lahko v' vsákim řtanu Bogu řlushimo; ino zhe ga ľjubimo, najdemo zhařa dovolj.*

Veronika je imela velike řhelje v' řveto drushino bogabojezhnih deviz v' klořter řiti, pa brati ino piřati řnala ni. Sa tega del se je po nozhi, kedar je řhe vse poopravila, branja uzhiři řela. Řér pa nikogar imela ni, de bi ři kaj pokasal, ři ni po řrezhi řhlo, ino njo toľko řkerbela, de řpati ni mogla. Marija, toľashniza vřih řevnih, ře ři na to v' řpanji řerkashe, ino njo potolaři rekozh: „Nikar ři toľko k' řerzi ne řheni; sadořti je řnati tri řesede řali řesřize, katere řo; pervizh: Ohrani zhiřtoř řvojiga řerza; drugizh: Iměj poterplenje s' řpotikleji ino řlabořtmi řvojiga blisřniga; tretjizh: Vadi se vřak den premiřhlovati terplenje řristuřovo.“ — *Blagor řudi řebi, dekliza, ako řeř treh řesřiz ne posabiř!*

Veronika ni řhivěla sa minejozh řvét, le sa nebefa je řkerbela. „Jes morem delati, je vezhkrat dĵala, dokler řhe mozh ino zhař imam.“ Nar vezho veselje imela je, komu kaj dóbriga řtoriti. řvojim predpořtávlenim bila je v' vřeř rezhéh pokorna. Bog je dal řvoji řveřti řlushavnizi řhe v' řem řhivlenji

zhudeshe délati, de bi pokasal, kako pridne ino bogabojezhe devize sa ljubo ima.

Deklize! po isglédi sv. Veronike dolshnosti svojiga stanu vselej svesto dopolnite: molite, ino delajte, de bote zhasno ino vezhno frezhne.

Moli ino delaj,
De poshteno se shivish;
Moli ino delaj,
De nebefa sadobish.

51. Sv. Z e z i l i j a.

Isgléd tovarfhije angelfke.

V' Rimu je bila sv. Zezilja shláhniga rodu, pa tudi shláhniga sadershanja, od svojih mladih dni svesta flushávniza Kristusova. Njemu se je saobljubila deviza ostati. — *Pravizhne obljuje délati je dobro, ako se svesto dopólnijo; alj bolshi je obljuje ne storiti, kakor storjeno prelomiti. Satorej se morjo spovednik vselej posvéltvati, preden se kaka posebna obljuba stori.*

Sv. Zezilja je po tém vsela shlahniga mladenzha Valerjana, zhe ravno ni bila njena volja; ker so starishi to hotli. Hitro po poroki pa rasodene mladenzhu, de je obljubila deviza ostati, rekozh, „Valerjan! mene angelj varje, ki brani moje devishtvo. Varji se satorej mene dotekniti, de se jesa hoshja ne vneme nad tebo — *Ke-*

dar se sakonjski lepo poshteno sašlópijo, lahko en drugiga nesrežhe várjejo, kakor sv. Zezilja svojiga shenina.

Valerjan je devištvu svoje neveste sposhtoval, ino je djál, de hozhe biti kristján, naj bi le angela vidil. Zezilja mu odgovori, de to biti ne more, doklér keršhen ni. — Poshle ga svetimu pápeshu Urbanu, ki je savolj pregánjanja skrito shivel. Bil je od pápasha v' sveti veri poduzhen, ino keršhen. Kedar nasáj pride, najde sv. Zeziljo moliti, sravno nje pa angelja v' veliki svetlobi dva venza v' rokah dershati. Obedva sta na to molila ino hvalila Boga. — *Naj bi tudi sakonjski takó lepo en s' drugim molili; sdrushena molitva per Bogu narvezh premore.*

Valerjan je po tem tudi svojiga brata Tiburzja k' keršhanski véri perpravil. „Sv. Zezilja ga je podvuzhila, ino sv. Urban kerstil. „Donef te sposnam, de si prave moje shlahte, je sv. Zezilja veselo Tiburziju rekla, ker si is ljubezni do práviga Boga sanizkvavez malikov postal.“ — *Naj bi si vsaka shlahta tako dobra bila, vezh sa izvelizhanje, kakor sa zhasno premoshenje skerbela, koljko bolj frezhna bi bila; alj po gostó se le zherti, ino v nesrežho perpravlja. Kako gerdo je to!*

Kedar deshelskí oblaštík to své; vkashe brata vmoriti, kér svete vére satajila nista. Tudi sv. Zeziljo primejo, ino ob glavo dénejo.

Angeli so vsih tréh nedolshne dushe v' nebesko kraljestvo sprémili.

„Sv. Zvezilja je tudi s'lepoj, vbranoj musikoj Bogu hvalo prepévala; sa to njo s'he sdaj sa patrono poshtene musike imajo. — *Veselo tudi ti lahko po vsih svojih polih prepévaš, dokler nedolshno serze imáš, rekózh:*

Kjér kolj se snajdem, kamor grém,
Vesela sim, sa to, kér vém,
De so per meni angelzi,
Moji svesti prijateli.

52. „S v. Z i t a.

Isgléd poshtene kmetifhke deklize.

Nar salifhi 1) lepota je sveta nedolshnost, boljšhi ko shlahen stan je ljuba zhistost serza, ino mladih dekliz nar vezhi bogastvo je poshteno sadershanje. — Ako si bórniha stanu, naj le to trojno blago imáš, takó si bogata dovolj; ino zhe ga shubish, ne bo ti ga zél svét povernil. To je mislila Zita, bogabojezha kmétifhka hzhér, kedar se je v' eno grafhino 2) flushit odprávljala. — *Tudi v' sedajnih shafih raj bi deklize ravno tako obljudo storile: raj vse sgubiti, kakor svojo nedolshnost sapraviti, kedar se v' mesta, v' taberne (oshtarije) ali k' gospódi v' flushbo podajo, kjér jih po na-*

1) Lepšhi. 2) Grad.

vadi toljko sapelvanja zhaka! Naj bi pa tudi, kakor Zita, sveto shivele!

Vfako jutro je sгодaj, ali sa rano 'vstala, hitro k' sveti mashi tekla, zhe je mogozhe bilo, ino po tém je pridno k' delu segla. K' spovedi ino k' svetimu obhajilu je rada pogosto hodila, ino tako je od ljubesni Jesufove vneta vse teshave lahko prestala, vse skushnjave serzhno premagala. — *Devizo, ki svete sakramente prav pogosto ino vredno prijema, Jesus ne bo sapelivzam v' roke dul. Le tiste, ki so malokdaj per spovedi, ino redko per boshji misi, pogosto pa v' slabih tovarshijah, take na dushi mertve greshnize se lahko sapelajo.*

Mladine nar vezh slabi pogovori, ino rasbersdane tovarshije pohújshajo. Zhe neframne marne rada poslushash, pleperze pojesh, ino se s' moshkim spolam pezhash, o tako she vmira tvoja nedolshnost, ino bo hitro v' prvi perloshnosti vmerla. Sa to se je sv. Zita plesa, ino vsiga nevárniga tovarshstva skerbno varvala, ni nespodobne besede rekla, pa tudi ne poslushalo. Hlapza, ki njo je hotel poljúbiti, je sa uho vdarla, ino mu se grosila, njega gospodu satoshiti, zhe nje per miru pustil ne bi. *Vfako dékle se lahko sapelivzam vbrani, s' dob- rim ali s' hudim, ako le kozhe, ino pa v' svojim serzi dopádenja nima do nespodobnih rezhi. Hujshi je premagati snotrajne, kakor svunajne sovrashnike.*

Nar nevarnejshi sanko sapeljvanja je túdi gisdava ali shtimana nosha. Prevsetno oble-

zhena dekliza bo hitro rasvájena gréshniza. Sa to se je sv. Zita ponishno ino le po svojim stani nosila; rajshi je dala vbógajime, kakor bi bila na predrago oblazhiló sapravlja, ki se njé-nimu stanu ni spodobilo, ker je védla, de deklize s' gosposhkim oblazhila tudi rade gosposhke slabe navade, ne pa zhednosti posnemajo.

Hudobni so pravizhne vsehlej sovráshili, ino ravno tako se je tudi Ziti godilo. Drushina njo je zhertila, zelo gospód ino gospá sta jo nekaj zhasa sanizhvala; alj ona je vse to Jesu-su isrozhila, ki je bil tudi sa nas sanizhván: Kér se je pa lepo krotko, ponishno sadershá-la, nobéniga rasshálila, ino vsm rada dobro storila, so njo po tém vsi radi imeli, in tudi vbógali, kedar jih je posvarila. Ofem ino shtirideset lét je per eni hifhi flushila, ker je vedla, de si pogosto flushbe prebérati ni korístno, 1) sákaj: Goste flushbe dajo redke fuknje. — Ino kakor je lepo shivela, je tudi frezhno vmerla. Vboga je bila na semlji, alj sdaj je bogata v' nebesih. — *Ne jishi, ljuba du-sha, pregreshnímu srétu dopasti, ampak le v' nebesu naj se povsdiguje tvojo serze. Ne bodi shalostna, ako bosh sanizhvana; le k' nebesam se oglédaj, ino veselo sapòj:*

Pregréshen svét me ne shtimá;
Pa tud' ne maram jes sa nja;
Le tam v' nebesih je moj dom,
Kér s' Jesufam vesela bom.

1) Pridno.

V. Pofeben opomin devifhkiga shivlenja.

Ako premiflih, ljuba dékliza, lepo, sve-to shivlenje boshjih svetniz, tvojih prijatliz v' nebefih, ino pogledafh, kako posvetne déklize v' sedajnih zhafih shivijo, lahko ozhitno fpos-náfih, de fe shivlenje sveftih Jefusovih flusháv-niz, ino pa shivlenje posvetnenk lozhi kakor nozh ino dan. — Kaj fi bosh isvolila: biti Je-fusova, ino po isgledi njegovih svetniz shiveti, ali biti posvetna, ino sa posvetnim potégniti? Dvema gopodama ne morefh flushiti: 1) Jefusu, fvojimu shéninu, ino pregéfhnimu svétu dopafti ne morefh. Poslufhaj, kako lepo tebi fv. Jánés pífe, on zhišt ino ljubesniv Je-fusov vuzhénz: Nikár ne ljubi sveta, tu-di ne tega, kar je na svéti. Zhe kdo fvét ljubi, ljubesni boshje v' njemu ni. Vfe, kar je pregréfhniga na svéti, je nezhišto poshelenje mefa, ino lakom-no, nevófhljivo poshelenje ozhi, ino prevsetno sadershanje napúhnjeniga shivlenja; ino vfe to ni is Ozheta, od Boga, ampak je téga svetá. Svét pa prejide, ino vfe njegovo poshelenje; le kdor voljo boshjo dopolni, oftane vé-koma. 2) Svét pomeni vfe sapelive ljudi, nevarne dobrote, grefhno veselje, ino tako

1) Mat. 6, 24. — 2) I. Jan, 2, 15. — 17.

blago, ki nashe serze od Boga na posvetno vlezhe, ino v' greh napeljuje. Ljubésn takih rezhi oslepi dúsho, ino jo pogubi; sakaj, kdor svét ljubi, bo s' svétam konez vsel. Kdor ni s' menó, govori Jesuf, je soper mene, ino kdor s meno dobriga ne spravlja, rasnalha. 1) Zhigava hozhesf biti? Jesufova, ali flushávniza téga sveta?

O ljuba dékliza! bodi pridna Jesufova ovzhiza: le vsmilen Jesuf je tvoj dober dúshni pastir. On, ki svetle svesde kakor bele jagнета po visokim nebi pase, ino jih lepo v' shirokim morji napaja, on je tvoj ljubi pastir. Njega sámiga fi sa svojiga shénina isvoli, dokler v' samishkim ali ledik stanu shivish; alj bosh kdaj hotla v' svet sakon stopiti, naj tebi on skes tvoje starishe, predpostavlene ino prijatle shénina sbere, ki po njegovi sveti volji bo. Le takó bosh gotovo frezhna.

Zhe pa nevesta Jesufova biti shelish, morefh tudi shiveti takó, de njegove zhishe ljubeshni vredna bosh. — Vsemi satorej, ino globoko fi v' serze sapish:

VI. Pet slatih naukov deviskiga shivlenja.

I. Hodi pogosto ino vredno k' spovedi, ino k' svetimu obhajilu. — Posvet.

1) Luk. 11, 23.

ne nevéste shelijo védno ali ves zhaš s' svojim shéninam biti; in kóljorkrat perlošnost imajo, objíshhejo se. Jesuf, shenin tvoje dúšhe, posebno v' presvetim sakramenti réshniga Teléša prebiva, ino tudi sheli, de ga vezhkrat objíshesh, ter te vabi rekózh, „Pridite k' meni vsi, ki terpite, ino ste oblosheni, jes vas bom poshivil. 1) Jes sim prava vinska terta, vi mladike. Kakor mladika ne more roditi sama od sebe, ako ne ostane na tertí, tako tudi vi ne, ako v' meni ne ostanete. Kdor ostane v' meni, ino jes v' njem, on rodi veliko sadú: ker bres mene ne morete nizh storiti.“ 2) To se pa v' svetim obhajili sgodi, kedar se skos zhisto spoved, shivo obshalvanje storjéniga greha, ino resnizhno pobólschanje vredno perpravísh, ino se per njegovi sveti misi s' njim sklenesh; sakaj on sam govori: „Kdor savshiva moje mesó, ino pije mojo kri, ostane v' meni, ino jes v' njem.“ 3)

Ako se shenin ino nevesta poredko objísheta, se ne bota dolgo rada imela; vmerla bo tudi tvoja ljubésn do Jesusa, zhe malokdáj k' spóvedi, ino k' svetimu obhajilu grésh. Vsehnila bosh v' dobrim, kakor mladika, ki jo bojo pobrali, ino v' ogenj vergli. 4) Vřako vredno sveto obhajilo je svatovski ali ohzetni den nebeseshke poroke sa dúsho, ki

1) Matt 11, 28. 2) Jan, 15, 1 - 5. 3) Jan. 6, 57.

4) Jan. 15, 6.

Jesusa shivo ljubi. Ino kakor rósa juterna zvetézhe roshe omladi, she lepshi oshivi vredno sveto obhajilo zhište dufhe, ki svojiga Jesusa v' reznizi ljúbijo, ino ga s' shivo véro pod svojo streho vsemejo.

2. Jesusa svet spomin védno ali ves zhas v' mislih iméj, ino njega nikólj ne posabi. — Vsáko jutro naj bo on prva misel tvoja, de bo pervina mládiga dne njemu posvezhena. Hitro ko vstanesh, se pokrishaj, ino ga posdravi rekózh: Hvalen bo di Jesus moj, ki si varval me nizoj. Varji me she donef hudiga, de bom tebi svesto flushila. — Vsak vezher, préden se vleshesh, pokrishaj se, ino njemu se perporozhi rekózh: Ljubi Jesus! lepo te sahvalim sa dobrote vse, ki sim donef jih od tebe sadobila. Tudi nozh prihodno ne sapusti me, in odpusti meni, kar sim pregreshila. Daj mi sladko spát', jutro sdravi vstat', ino spet veselo jit' na svoje delo. — Tako bosh vsak dan s' Bogam sazhela, ino frezhno s' Bogam nehala.

3. Skasúj ozhitno svojo ljubésn k' Jesusu, ino se njega pred ljudmi ne framúj. — Posvetna nevesta nosi vidno snamnje svojiga shénina, perstan na roki, de ne posabi, komu se je obljubila. Perstánov tebi nositi potreba ni, sakaj snamnje ljúbiga Jesusu je tebi vsak krish, ki ga na poljí vidish, ino te pomni na njega, ki te je na krishi odreshil. Kedar mémo krisha gresh, vselej glavo nagni, ino

posdravi Jesufa rekózh: Molim tebe, krishan Jesuf, ino te zhestim, ker skos tvojo smert na krishi bit' svelizhana shelim! — Vsaka posvezhena zérkuv je njegova hifha, ki te na njega opominja. Kedar mémo hodish, v' zérkuv stopi, ino klezhé posdravi svojiga I svelizharja. Ako pa v' zérkuv ne moresh, pred vratmi svojo posdravljenje opravi. — Koljkorkrat flifhish v' jutro sгодaj juternizo, ali o poldné angelsko zheshenje, vezhno luzh ali vezhérnizo svezher svoniti, spomni se, de je to njegov glas, ki klizhe, de bi njega ne posabila, ampak vredno njega pozhestila, ino Marijo, njegovo ljubo mater. Le gredózh pokrishaj se, in odmoli angelsko zheshenje; tako bosh svojiga shénina, vsmileniga Jesufa lepo darovala.

4. Rada boshje nauke premishluj, ino svoje serzhne shelje le k' nebesam povsdigúj. — Nar flajshi veselje posvetna nevešta imá, od svojiga shenina flifhati, ali kaj lépiga brati. Vsako nedelo in sapovedan prasník tudi slato perloshnost ti imash v' sveti boshji hifhi veliko lépiga brati. Vsako nedelo in sapovedan prasník tudi slato perloshnost ti imash v' sveti boshji hifhi veliko lepiga od Jesufa flifhati. Satoraj naj bojo prédige in kershanfki nauki tvoje nar vezhi veselje. Kdor je is Boga, besedo boshjo poslušhá. 1) — Naméštniki boshji so prijatli tvojiga shenina; on

1) Jan. 8, 47.

jih poshilja tebi svojo voljo osnanvát, tebe opominjat, k' sebi vabit ino tebi kasat pravo pot. Zhe njih rada ne poslušash, tudi Jesusa ne ljubish. — Kedar v' spomladnim ali vigrednim jutri ljubo sonze roshize posije, veselo pridne byzhelize ali zhibelize na polje letijo po rasvetlenih róshizah fládkiga medú nabérat: vsaka nedela ino svet prasník je tudi sa tebe lepo jutro dúshniga shivlenja.

Jesufov nauk je sonze tvojo, vsaka prédiga ino kerfhanški podvúk je shlahtna róshiza, od katere naj dúsha tvoja sebi medú nabéra sa vezhno shivlenje. — Alj she ob svetih dneih lépiga zhafa vezh imash, o ne prasnúj! Móli ali beri dobre ino svete bukvize; skos nje on tebi pishe, ino njegov dúh s' tebé govori. — Tvoje veselje naj bo, se v' tovarshijah od boshjih rezhi pogovárjati, ki si jih v' zérkvi flishala, ali v' kakih búkvizah brala. Nespodobne pogovore svojih tovarshov in tovarshiz pa, kakorkolj moresh, v' lepo oberni, de se Bog rasshalil, ino blishen pohujshal ne bo.

5. Skerbi sa svoje tovarshe in tovarshize, k' dobrimu opominjaj ino hudiga varvaj jih. — Nevesta, ki svojiga shenina ljubi, tudi sa njegovo shlahto skerbi. Vsi smo ene shlahte, otrozi Ozheta nebéshkiga; tvoji tovarshi ino tovarshize so tudi bratje in sestire Jesusa, shénina tvoje dúshe. Zhe nje ga ljubish, tudi sa nje skerbéla besh. — Ako vidish, de kaka dekliza tvojiga snanja v' pregresni nevárnosti je, ino sazhne slabo shive-

ti, ne pušči njej po nevarnim poti hoditi. Lepo po samim njo posvari; ino zhe tebe vboga, si svojo sestro perdobila. Ako pa na tebe ne porajta, she eno pervsemi, katero sposhtuje, ino v' prizho nje sopet svojo sestro posvari. Zhe pa tudi to ne pomaga, povéj prédpostavlenim, katerim je v' škerbi: starišham, rednikam, gospodarjam, ali tudi dušnim paširjam; naj njo oni posvariyo. Ako pa tudi teh slushala ne bo, nobene obhoje vezh s' njo ne iméj, de tudi tebe ne pohújšha; sakaj taka je terdovratna, ozhitna gréshniza. 1) To tebe Jesus, tvoj shenin, vuzhi. — Ne porajtaj, ako te ravno tvoja posvarjena tovarshiza sa to sovrashi, ali tudi preklinja; tvoj Jesus bo tebe sa to blagoslovil, ali poshegnal. Ako bo kdo med vami od resnize sajshel, govori sv. Jakop, ino ga bo kdo nasaj vernil, ima véditi, de kdor greshnika ali gréshnizo od njegove pregreshne poti verne, reshi njegovo dušno smerti, ino pokrije grehov veliko shtevilo. 2) — Kedar pa vidish, de se ktera tvojih tovarshiz pregreshi, ali hudo pade, ne potisni nje v' globozhino: ne posmehúj se ji, slábiga od nje bres potrebe ne govori. Gréh sovrashi, alj greshnizo ljubi! Le shalúj, ino moli sa njo, de bi Jesus svoje sgublene ovzhize nikár ne sapustil. Pomágaj ji kar ino

1) Mat. 18, 15 - 17. 2) S. Jakob. 5, 19, 20.

kakor samorefš, de se poboljšha. To je na tém svéti angelsko delo. O naj bi déklize tak lepo ena sa drugo fkerbele, kako veselo ino frezhno bi v' pravi prijásnosti ino ljubesni zhašno in vezhno shivele!

Glej, poshtena kersfhanska deviza, tako se Jesufu svešto flushi! Hudóben svét te bo sov-rashil, ako posvetno, kakor druge, ne shivish. Rasbersdani moshki te bojo sa terzaljko imeli, sapeljane shenske te bojo obrekvale, ino vprašhala rekózh: „Alj hozhešh topła v' nebesa jiti?

Pa ne porajtaj navše to; faj se je tudi Jesufu taka godila, kar je všim svojim prédpovédal, ter je djal: Ako vaf svét sov-rashi, véдите, de je mene poprej, ko vaf sov-rashil. 1) — Veseli se sa Jesufa del samishvana biti, in bodi dobrim shenam podobna, ki so Jesufu do konza svešte ostale, tudi pod njegovim krisham stale. kedar so njega, rasen Janesa, vši drugi prijateli sapustili. Satorej se je pa tudi Jesuf dobrim dušham po vstajanji pervizh perkasal ino jih rasveselil. — Hitro se bo tvoja zhalost v' vesetje premenila; ino oni, ki se tebi smejiyo, bodo shalvali rekozh: Te so, ktere smo nekđaj sasmešhvali, ino v' saframliv pregevor imeli. Mi neumni smo njih shivljenje sa nešpamet imeli, ino njih ko nez sa nezhašt; glejte, kako so sdaj pershtete med boshje otroke, ino njih del je med švetniki. 2)

1) Jan. 15, 18. 2) Modrošt 5, 3 - 8.

VII. D e v i f h k i v e n e z.

(K r a n z e l.)

Is sedem shlahnih roshiz deklifhkiga
stana Jesufu spletan.

Po nekih krajih deklize navado imajo, o
svetih nedelah ino prásnikih v' poletnim zhafi
podobo krishaniga Jesufa s' róshzami venzhati,
ali kranzljati, sa to, ménim, de bi njemu ska-
sale svojo ljubésn. Lepa shega je to, zhe se
le gréh per kránzljariji ne dela, ino deklize ta-
ko shivijo, de so vredne Jesufu venze pletti.
Ali fhe lepfhi venez Jesufu splétati, is roshiz.
ki po leti ino po simi zvetijo, ino ne obletijo
vekoma, se kerfhanfka dekliza vuzhi, is sedem
svetih roshiz devifhkih zhednosti. — Skos terd-
no naprejsétje jih bosh sadila, s' serzhno mo-
litvjo polivala, de bojo v' tvojim poshtenim sa-
dershanji lepo zvetele. — Poklekni satorej,
kedar vtegnesh, v' zerkvi, ali pa doma pred
podobo Jesufovo, ino is shiviga serza rezi:

M o l i t n v

in obljuba kerfhanfke devize.

Vsmileni Jesuf, ti ljubi shenin zhistih dush!
vsemi dones majhen dar mojiga serza, ki tebe

vredno ljubiti' sheli. Vfsaka nevésta svojimu shéninu lepo veselje storiti jifhe; to tudi jes shelim. Kaj pa bi tebi dala, shenin dushe moje, de bi tebi dopadlo?

,Sedem nebeshkih roshiz svetih devishkih zhednost hozhem safaditi v' serze svoje, s' njimi lépfhati prebivalishe tvoje, ino fkerbeti, de se nobena ne posufhi, de zhednost, ki tebi dopade, v' mojim serzi ne vmerje.

1. Perva roshiza naj bo bela lilija, podoba zhiste nedólshnosti. Per svetim kersti fim njo od tebe moj Jesus dobila, Marija meni jo isrozhila; satorej hozhem sveto nedolshnost, fkerbno varvati, kakor svoje okó. Vfsake prilóshnosti se bom sognila, v' flabe tovarfhije ne hodila, nespodobnih pogóvorov ino sapeliviga perlisovanja ne bom poslufhala, s' moshkim spolam se ne pezhala, svoje ozhi varno ohranila; v' vfsaki nevárnosti klizala tebe bom na pomózh. — O sveta nedolshnost! bodi lepota mojiga ferza, in oblazhilo mojiga telefa, naj de bom s' zhistim ferzam glédala svojiga Boga. — Ozhe, ti Bog mojiga shivlenja! odverni od mene spázhené shelje, naj de nezhistost v' meni gospodarila ne bo.

2. Druga rossha mojiga ferza naj bo modra vijoliza, ki le na fkrivnim rada zveti, s' shlahnim duham svoj kraj napolni, ona ponishnosti sala, zhedna podoba. Ne bom se fhtimano nosila, ne preshéerno med ljudi hodila, ne fama sebe hválila, druge ne sanizhvala. Mlado lize kakor

rosha ozveti, lepo ohlazhilo pregrehe sakriti ne more. Zhe bi ravno mene posvetni ljudje hvalili, sa menó glédali ino hodili, saj bi sa to vender boljshi ne bila, lehko pa slabshi. — Lepo pohlevno hozhem shiveti, se bres potrebe ne pogovárjati, s' posvetnim' ljudmi se ne sná-niti, samo skerbeti, de tebi dopadem, ino pa dobrim, poshtenim ljudém. Sa vso posvetno lepoto ino dobroto ne maram, kér le tebi dopasti shelim.

3. Tretja rosha zhednosti moje naj bo selen roshmarin, poboshnosti ali bogabojézhnosti shiva podoba. — Poslúshati hozhem, o Jesus, svesto nauke tvoje, kakor Marija, Marte sestra, ki je per tvojih nogah sedela; rada moliti, prav pogosto vést isprashovati, skerbno zhuti, de v' pregrehah ne saspim. Kakor modre devize hozhem vedno perpravljena biti, kedar me k' sebi saklizal bosh. „Skerbeti hozhem sa to, kar tebi dopade, ne pa sapelivim moshtvam téga sveta; de si bom nar bolj del isvolila, ki meni nikdar odvsét ne bo.

4. „Shterta rosha moja naj bo shlahen nagelz, drage pridnosti lepa podoba. Rada bom vbogala starishe svoje, tud' gospodarje in gospodinje, kedar ti meni to sapovésh, naj de bom v' svojim shivlenji tvoj dober duh. — Pridno in svesto hozhem délati, ne le na videsh savólj plazhila, saj bosh ti enkrat moj vezhni plazhnik. —

Rada ko Marta bom drugim postrégla, sebi pertregala, vboshzhekam dala; enkrat bosh meni vse to povernil, kedar veselo meni porzhesih: „Blagor tebi, dobra in svesta dekla, ker si bila v' malim svesta, hozhem te zhres veliko postáviti; pojdi v' veselje svojiga Gospoda.“

5. Peta roshiza mojiga shivlenja siva potózhniza, sadovóljnosti lépa podoba, naj bo. — Veselo hozhem v' tem stani shivéti, v' kateriga si mene postavil; saj je le on sa mene nar boljshi, ker si ga meni ti sam isbrál. Tud' s' slabéj shivesham, s' slabshi jedjo hozhem sa dobro vseti, saj le en zhasek na semlji shivim. Gospóshkiga, ali prevsétniga oblazhila sebi omishlovala ne bom, imenitnih flushb tud' ne jiskala, kér so one sploh bolj nevarne, kakor pa miren kmétovski stan. Ne bom se vádila mehko shiveti, ker rasvada nar vezh ljudi nesrezhnih stori.

Le v' nebesih so moje shélje, tamkaj jishem svoje veselje, le gor na nje poglédvala bom. „Kjér je moj saklád ali shaz, naj bo tudi moje ferze.“

6. Shesta roshiza naj bo rudézha vertniza, ali gartrosha, poterpeshlivosti viden spomin. Krishe ino teshave bom voljno nosila, ki nam v' nebesa pomágajo. Tudi moj Jesus ti si moral terpeti ino skos terplenje v' svoje velizhastvo jiti, sakaj bi ne terpela gréshniza jes? — Ne bom se jesila, ne preklinjala, tudi ne hudo s' hudim povrazhovala, kér me ti lepo pohlevno biti vuzhish. Po poti

terplenja bom voljno sa tebo hodila, ker mene sa sebo vabisih, ter govorisih. „Kdor hozhe sa menó priti, naj svoj krish sadene, ino hodi sa menó; naj de, kjér si ti moj Isvelizhar, tudi jes tvoja flushavniza bom.

7. Sedma rosha zhednosti mojiga serza naj vesela sónzhniza bo, podoba boshje ljubesni. Kakor se ona sa svetlim sonzam osira, pogleduje ino obrazha, hozhem tudi jes glédati samo sa tebo.

Nezhisti ljubésni v' serze svoje ne dopustim; sam ti, Jesuf moj, v' njem prebivaj! Móshkiga spola ne poshelim, ino nozhem nobéniga posnati, dokler tvoja sveta volja ni. „Glej, jes sim dekla mojiga Gospoda; naj se meni po tvoji besedi sgodi.“ — Le samo eno te prosim, le samo eno shelim; naj tebe vékoma ljubim, ker si tudi mene ti ljubil, prej ko sim tebe posnala.

Teh sedem roshiz mojiga serza vsemi, o Jesuf, naj bojo tebi prijeten dar! S' tem zhednostmi hozhem lépshtati svojo shivlenjé, is teh roshiz tebi devishki venez splétati, dokler bosh enkrat, Shenin moj, meni sa njega kro-no shivlenja vézhniga dal; ki shivisih, ino kraljujesih, s' Bogam Ozhetam in s' svetim Duham vekoma. Amen.

VIII. Juterni isdihleji ino molitve.

Kedar se sbudish, pokrishaj se, ino rezi:

Bog, moj Bog! tebi se sbudim, ino te lepo sahvalim, de she shivim. Zhašt ino hvala bodi Bogu Ozhetu, ino Sinu ino sv. Duhu sdaj ino vekomaj. Amen.

Ne poleshavaj, ako si sdrava, in hitro vstani, rekózh:

Jesuf, moj vsmileni Jesuf, ki si sa mene vmerl, ino veselo spet od smerti vstal! varval si me nizojshno nozh, varji me she donashni dan, ino pomagaj mi, de bom v' vsih rezheh svešta flushávniza tvoja.

Ne hodi rasgalena 1) med ljudi, ampak hitro ino poshteno se oblezhi, rekózh:

Oblezi me, o Gospód! s' oblazhilam nedólshnosti, ino s' Oblazhilam svete zhédnosti; naj ne dopadem pregréshnimu svétu, ampak le tebi, svojimu Bogu!

Kedar se vmivash isdihni is globozhine svojiga serza, rekózh:

Operi me, o Bog, v' svoji milosti, ino ozhisti mojo dusho vsih pregréshnih mádeshev, naj bode bela bolj kakor sneg, de s' zhistim serzam tebe flushim.

Kedar si glavo oplétash, poshteno si jo opleti, ino rezi:

1) Rasgarana.

Dobrotlivi Jēsul, sa mene s' ternjam kro-
nan ino saframvān! daj mi pravizhno pamet,
naj se tako nosim, de si bom nebeshko krono
saflushila, ino jo per tebi v' nebesih nosila
vėkomaj. Amen.

Zhe vtegnesh, poklėkni sdaj, povsdigni serze
ino roke, ter rezi:

Ozhe, ljubi Ozhe! glej tvoje dēte pred
tebo klezhi, serze ino roke k' tebi dershi, ino
te pohlavno prosi: osri se milo na mene svo-
jigā otroka, ino saflislihi moje juterne hvale
ponishen glas. — V' tvojih rokah sim spala,
v' tvojim imenu vstala, v' tvoje svete roke se
tudi doneš isrozhim. Saj vesh, zhesar mi je
doneš nar bolj potreba; daj mi, kar tebi do-
pade, ino bo sa mene prav. Vselej ino v' vsih re-
zhėh isidi se tvoja sveta volja.

Jesuf, moj vsmileni Jēsul, preljubi shenim
duše moje! ne sapusti me doneš flushavnize
sroje, ino varji me, de ne bom tebe rasshalila,
ne tebe sapustila, ki si moj dober pastir. Tvo-
ja roka naj me vodi, de v' hudo ne sajdem:
tvoja roka naj me brani, de sovrashnikam v'
roke ne pridem; naj po tvojih svetih naukih
svesto shivim.

Sveti Duh, tashej (troshhtar) moje duše!
daj meni doneš svojo milost ino pomozh. Ka-
kor se mlada sarja zhres hribe ino doline milo
rasliva, in slato sonze vse stvar rasvetli, naj se
tudi zhres mena raslije tvoje posvezhejozhe
gnade isvelizhanska luzh, de bom sposnala ino
storila vse, kar je prav, ino se vsiga hudiga

varvala, ki tebe shali. Naj pogásnejo vse hude shelje v' mojim serzi, potihnejo naj vsi flabi pozhutki, v' mojim shivoti, de bode moje teló zhisto ino vredno tvoje prebivalishe.

Bodi zheshehena ino hvalena presveta Trojiza, Bog Ozhe, Sin ino sveti Duh, v' tréh pershonah en sam Bog, sdaj ino vekomaj. Amen.
Perporozhi se Mariji devizi, rekózh:

O vsih deviz deviza, Marija moja mati! bodi moja proshniza, jes pa tvoja vredna hzher; naj de bom Jesusu svesto flushila, ino se v' nebesih per njem s' tebó veselila. Amen.

Perporozhi se angelo varhu, ino rezi:

Moj svesti angel varh, vódi me donef po poti resnize ino pravize, ki v' nebesa peljá. Opominjaj me, de v' nevarnosti ne sajidem; podpiraj me, de v' skushnjavah ne padem; naj de ne bom na Boga posabila, ampak terdno sa teboj hodila k' svetim nebepam na Ozhetov dom. Amen.

Sdaj moli apostolsko Vero, po tem Ozhe nash, ino Zheshehena si Marija.

Ako ne vtegnesh vsiga tega moliti, kolikor samoresh, potem pa stori dober namen, rekózh:

V' imenu boshjim hozhem donef svoje dela sazheti, vse pridno ino svesto storiti, vse teshave voljno poterpeti, kér je boshja volja tako; vse naj k' bóshji zhasi bó. — Varvala se bom s' boshjoj pomozhjoj vsakiga greha, posebno pa, katerim sim nar vezh nagnjena (pomisli, kateriga greha se ti je nar bolj varvati.)

V' hudo tovarshijo donef ne bom hodila, in zhe me srezha, bom se nje skerbno sogmi-

la; vsako skušnjavao terdno premagala bom.
 Bog je s' menoj; kdo bo soper mene. Bog
 mi pomagaj! Amen.
 Po tem se poshkropi, ino pojdi veselo na svoje delo.

IX. Posebni isdihleji zhres dan.

Kedar delo sazhnesh, rezi:

Bog, moj vezhni gospodar! ti mi das
 to delo; k' tvoji zhasi storim ga svesto in
 veselo. Le po tvoji sveti volji vse storiti prav
 shelim, in se vezhniga plazhila tam v' nebe-
 sih veselim. Vse k' vezhi zhasi boshji! Amen.

Kedar delo dokonzhash, isdihni:

Mojo delo je storjeno, tebi Ozhe, isrozhe-
 no; sveti shegen delu daj, men' pa enkrat sve-
 ti raj. Aman.

Pred jedjo se pokrishaj, moli Ozhenash, in
 po tem rezi:

Blagoflovi (poshegnaj), vezhni Ozhe! svoje
 dare ino nas; de jih bomo savshivali k' tvoji
 hvali vsaki zhas. Po Jesusu Kristusu, gospodu
 nashim. Amen.

Po jedi se pokrishaj, ino rezi;

Hvalen bodi vezhni Bog sa dobrote svojih
 rok, ki smo jih savshili. Ljubi Ozhe! prosimo
 te, vse potrebno daj nam she, vselej se nas
 vsmili! Po Jesusu Kristusu, gospodu nashim.
 Amen. Ozhe nash i. t. d. Zhesheha si i. t. d.

Kedar uro slishish, isdihni:

Bodi hvalen, vezhni Ozhe! vsako uro, vsaki zhas. Sdaj in na posledno uro, ozhe, vsmili se zhes nas! Amen.

Kedar obhajaj grejo, poklekni, Jesufa posdra-vi, ino rezi:

Jesuf, ti sdravje bolnikov! daj bolnihu svojo pomòzh, naj mu bo frezhno ósdravit, ali pa vmreti mogòzh. Daj njemu vredno pri-jeti tvoje presveto telo, da mu bolésn ne k' smerti, ampak v' svelizhanja bo. Amen.

Kedar slisihish morlizhu svoiti, rezi:

Bog se vsmili vérne dushe, ki je 's tega sveta fhla; daj ji, de bo tam v' nebesih svet'ga raja vshivala. Ozhe nash. i. t. d. Zhesfhenaf Marija i. t. d.

Bog ji vezhni pokoj daj, in vezhna luzh ji svéti naj! Naj pozhiva v' miru! Amen.

Ako se v' malim pregreshish (velikiga greha se varji ko smerti) le hitro isdihni:

Ozhe! sopet sim greshila; oh, kako je meni shal! Saj bosh meni gnado dal, de ne bom vezh tebe rasshalila. Bog, bodi milostiv meni vbogi gréshnizi! Amen.

Kedar memo zerkve gresh, v' kateri je presveto reshno Telo, desno koleno perpogni, ino rezi:

Oh, bodi zhesfhenaf ino hvaleno Jesufa reshno Telo v' presvetim sakramentu! Kakor prebivash med nami ti, naj tudi shivimo v' tebi mi, sdaj ino vékomaj. Amen.

Ako presvetiga reshna Telefa v' zerkvi ni, glavó se prikloni, rèkòzh:

Bodi zhesfhenaf vezhni Bog v' svoji svéti hi-

shi; tukaj prošnje vseh otrok, ljubi Ozhe. vli.
shi: Enkraj nam pa priti daj v' vezhno hi-
sho, v' sveti raj! Amen.

Memo krisha gredòzh, glavo nisko perpogni,
rekòzh:

Krishan Jesus! tebe molim ino te zhaštim,
ter škos tvojo smert na krishi bit' svelizhana
shelim.

Memo podobe Marije devize gredè, glavo per-
pogni, rekòzh:

Pozhefhéna bod' kraliza, bōshja mati in
deviza! O Marija, prof' sa naš sdaj ino po-
sleden zhaš!

Memo podobe svetnika alj svetnize glavo ne-
koljko perpogni, ino rezi:

Bodi posdravljen - a svéti - a I. isvoljen - a
boshji - a svetnik - za! bodi vselej ti per Bogu
našh - a mogozhen - a prošnik - za!

Memo britofa gredòzh, rezi:

O Gospód! vřim věrnim duřham vezhen
pokoř daj. Naj pozhivajo per miru, vezhna
luřh jim svéti naj! Srezhno nam daj vřim
saspát', enkrat pa veselo vřtát' k' vezhnimu
shivlenju. Amen.

X. Vezhérne molitve ino isdihleji.

Kedar sonze sahaja ino se sazhne mrazhiti, rezi:

Dan se je nagnil ino sazhelo se je mra-
zhiti, spet je en dan mojiga shivlenja per krají,
spet sim en dan blishej smerti, blishej vezhno-

sti, frezhne ali nefrezhne! Ozhe nebeshki, naj bo donafhen dan k' tvoji vezhi zhasi ino k' mojmu svelizhanju dokonzhan! — Kedar se bo perblishal hladen vezher mojiga shivlenja, ino bo ljubo sonze vgásnilo pred mojimi ozhmi, naj meni svéti vézhna luzh tam v' desheli ozhetovi, kjér ni nobene nozhi, ampak kjér isvole-ni v' vezhni svetlobi prebivajo. Amen.

Kedar angelško zhešbenje odmolífh, spomni se vérnih dúfh v' jízah, ino rezi:

Bog jim vezhen pokoj daj, vezhna luzh jim sveti naj! V' miru naj pozhivajo vsi véрни mertvi. Amen.

Kedar se leshat spravljafh, poklekni ino moli:

Ozhe nebeshki! glej, tvoje déte na svojih kolenih pred tebo klezhím, svoje roke k' tebi povsdignem, ino te is zéliga serza sahvalim sa vse dobrote, ki fim jih vse svoje shive dni od tebe prijela, posebno pa sa te, katére fim dones savshila.

Lehko je dones posleden vezher mojiga shivlenja na sveti! — Kaj bo sa mene, zhe me nizoj na rajtengo k' sebi poklízhefh? — Ljubi Ozhe! daj mi hvaleshno sposnati, kaj fim posebniga dones od tebe prijela, de se tebi vredne sahvalim; — pokashi mi pa tudi, v' zhem fim tebe dones rasshalila, de svoje grehe objokam, tebe sa odpufhanje profim, se poboljšham, ino enkrat na sodbi vsmilenje najdem,

Pomífli sdaj posebne dobrote, ki si jih prijela; frezbo, ki si jo imela, ino se sahvali, rekózh:

Moja dúsha hvali Gospoda, ino vse kar je v' meni, hvali njegovo sveto ime. Hvali Gospo-

da moja dušha, ino ne posabi njegovih dobrót!
 — Hvalite Gospoda s' menoj vsi isvoileni boshji
 v' nebesih, vse stvari na nebi ino na semli hvalite
 Bogá! Velike rezhi je meni storil, on, ki je
 mogozhen ino sveto njegovo ime.

Zhašt ino hvala Bogu i. t. d.

Sdaj pobaraj svojo veli posebno sa sedem rezhi:

1. Kako sim kaj doneš molila?
2. Sim rada svesto dělala ino svoje dolshnosti
dopolnila?
3. Ali sim komu kako shkodo naredila?
4. Sim kaj gerdiga mislila, ali posheljela, ali
gledala?
5. Ali sim kaj nespodobniga govorila, legala,
opravljala, kaj takiga poslúfhala?
6. Ali sim v' kaki hudi tovarshiji bila, kaj hu-
diga storila?
7. Kako sim doneš dopolnila, kar sim obljubila;
se pobóljshala! ali pohújshala?

Sdaj na persi terkni, ino isdihni:

O Gospód! bodi mi gréshnizi milostiv, ino
 odpusti mi vse moje grehe, ktére vém, in ktérh
 ne vém. Saj nozhesh, de bi jes greshniza vmer-
 la, ampak de se k' tebi povernem ino vezhno shi-
 vim. — O moj Jesus! prosim te sa tvojih svetih
 pet kervavih ran, ne daj, de bi v' svojih grehah
 saspala. Milo jih objokam, se jim odpovém, in
 tebi terdno obljubim svoje shivljenje poboljšati,
 de bojo tudi nebeshki angelji mene veselí. O moj
 Jesus! duh je szer voljn, alj slabo je moje meso;
 daj meni svojo milost ino pomózh. Zhuti ho-
 zhem ino moliti, de v' shkushnjavi ne paden.

O Marija, mati boshja! bodi moja vsmilena mati, ino prosi sa me, de per Bogu vsmilenje najden.

Moj svești angelj varh! prosi sa mene ino varji me, de se sopet ne pregreshim.

Vsi svetniki ino svetnize boshje! profite sa me, de se prav spokorim, ino frezhno k' vam v' vezhno svelizhanje dojdem. Amen.

Vezhéрни blagoflov ali shegen.

Preden se v' posteljo podásh, se poshkropi, ino pokrishaj, rekózh:

Blagoflovi (shegnaj) me nizoj Bog † Ozhe, ki me je vstvaril, Bog † Sin, ki me je odrešil, ino Bog sveti † Duh, ki me je posvetil. Milost ino pomozh presvete Trojize, ljubi mir Gospoda nashiga Jesusa Kristusa, mozh njegoviga bridkiga terplenja ino smerti naj nad menój prebiva, ino me vfiga hudiga varje na dushi in telefi.

O sveti Bog! sveti mozhni Bog! sveti mozhni nevmerjozhi Bog! vsmili se me, ino ovarji me nagle smerti. Tvoje vfigamogozhno varstvo naj nad menoj bodi, tvoja vfigamogozhna roka naj me brani, ino odverne vse vidne ino nevidne sovrashnike, ki me salesújejo. Tvoja luzh naj mi sveti, de vezhne smerti ne vmerjem. V' tvoje roke, o Gospód, isrozhim svojo dusho. O Jesuf! tebi shivim, o Jesuf! tebi vmerjem: o Jesuf! tvoja sim shiva ino mertva. Amen.

Kedar se iflazhiſh, isdihni:

O Goſpód! daj mi iflezhi ſtáriga zhloveka: pregreſhno poſhelenje ino hudobne navade; naj vſe hudobno na vſelej v' meni ſaſpi, ino ſe nikolj vezh ne sbudi, kar tebe ſhali. Amen.

Ako ſi trudna, ino ne moreſh veliko moliti, pred poſteljoj poklekni, ſe pokrishaſj ino rezi:

O moj Bog! ki ſi me varval donafhen dan, varji me ſhe nizojſhno nozh vſiga hudiga na duſhi ino teleſi.

Sahvalim te ſa vſe, kar ſim doneſ ſavſhila; odpuſti mi, zhe ſim tebe raſſhalila. Daj meni ino vſim, ſa katere ſim dolſhna moliti. ſladko ſpati, jutri ſopet ſdravim vſtati, ino jít veſelo ſpet na ſvoje delo. Amen.

Ozha naſh i. t. d. Zheſhena ſi i. t. Vérjem i. t. d.

Bodi po nozhi ſramoſhliſh v' poſtelji, poſebno zhe ſ' tovarſhizoj leſhiſh. Ne ſtori ino ne dopuſti, zheſar bi te pred poſhtenimi ljudmi ſram bilo. Bog vſe vidi, Bog vſe vé.

Juterne, podnévne ino vezhérne molitve je dobro is glave ſnati, de ſe lahko vſelej ino povſodi tudi bres bukviz opravijo.

XI. Maſhne molitve.

Kedar v' zérkuv ſtopiſh, poſhkropi ſe, rekózh:

S' nebeſhkoj roſoj, o Goſpód! poſhkropi me, vſih mojih grehov omij me, de ſpodobno v' tvojo hiſho ſtopim, ino ſ' zhiſtim ſerzam tebi ſluſhim. Amen.

Pred svetoj mafhoj.

Ako vtegneš, spremišhluj posebno dvě rezhi:

- 1) Jesusa na gori Kalvarji, koljko je is ljubesni sa nas terpel, in kakò na krishi vmérł;
- 2) Jesusa na altarji v' peršvetim réšhnim Teléš. kakò je per sadni vezherji daritvo 1) svete mafhe postavil, ino kakò is ljubesni do nas med nami prebiva; ter skleni, kar si sa vse to nje-mu dolshna, ino moli:

Jesuf boshji vuzhenik, odrešhenik ino svelizhar moj! kako mozhno si me ljubil, de si is nebél na semljo prishel, mene isvelizhat. Is ljubesni si na krishi sa mene vmérł, ino svojo rešhno kri prelil. V' vezhni spomin svoje ljubesni si per sadni vezherji nekervavo daritvo svete mafhe postavil, naj bi se tvoja dorituv na krishi v' sv. zérkvi vedno ponóvljala, ino jes níkdár ne posabila, koljko si mene ljubil, prej ko sim tebe posnala. Oh, daj mi sdaj shive vére pravo luzh, ino gorezhe ljubesni shivo mozh; de bom s' hvaleshnim serzam to daritvo svete mafhe s' tvojim mafhnikom tako vredno obhájala, kakor si nam jo k' svojimu spominu obhájati sapovedal. Amen.

K' sazhetku sv. mafhe.

Kedar mafhnik pred altarjam moliti sazhnò.

V' imeni Boga † Ozheta, ino „Si † na, ino svétiga † Duha perštopim tudi jes s' boshjim na-

1) Ofcr.

métnikam k' tvojimu altarju, tebe neskonzhno
vsmilen Bog! spodobno zhasit, sa vse prijete
dobrote hvalit, ino she sa prihodno profit, kar
mi je na dushi ino telefi potrebniga; posebno
odpushtanje grehov.

O nar svetejsi Bog! kako bom jes gresn-
na stvar obstala pred tvojim oblizham? S' po-
nishnim ino vjokanim serzam se pred tebo obto-
shim ino sposnam, de sim velika greshniza.
Moji grehi, moji grehi, moji preveliki grehi!
Prosim vender ino skos proshnjo Marije vselej
devize, vsih svetnikov ino svetniz terdno savu-
pam, de mi bosh vse grehe odpushtil, ino me
vredno storil, tebi to nar svetejsi flushbo, ino
edino dopadljivo daritev spodobno opravljati.—
Ozhe vsmilenja, ino Bog vfiga tolashenja
(troshta), vsmili se nas!

Gloria, ali flava Bogu.

Zheshen ino hvalen bodi Bog v' nebesih
ino na semlji; brezha ino mir ljudem, ki so
dobre, Bogu vdane volje. — Molimo te, zha-
slimo te, ino hvalimo sa vse, edino trojni Bog.
ki si vse zhasi in hvale vreden. Oh, naj te
hvali in zhesi, vse karkolj shivi v' nebesih in na
semlji. Zhasi ino hvala Rogu Ozhetu, i. t. d.

Premishluj, kako so angeli per rojstvi Jesufo-
vim Bogu flavo peli, kako pa greshniki Jesufa
zherteli, 1) ino preganjali.

1) ,Sovrashili.

M o l i t u v.

Kedar maslnik na moshki strani molijo.

Vfigamogozhen vezhén Bog! vslifhi molituv svoje svéte zérkve, katero tebi sdaj skos tvojiga maslnika v' svete nebesa poshilja. Vsmili se nashe duhovske ino deshelske gosposke, de nas po tvoji sveti volji vlada (visha). Daj nam svojo mílost in pomózh, vse storiti, kar nam saporésh, ino vfiga se varvati, kar nam prepovešh. Daj nam tudi vfiga, zhesar potrebujemo sa dušho in teló. Ino ker sami vslifhani biti nismo vredni, se s' vsmi' svetniki ino svetnizami sklénemo, ter tebe nebeshki Ozhe, sa vse to ponishno profimo, po gospodu naslim Jesusu Kristusu, tvojim Sinu, ki s' tebé shivi ino kraljuje v' edinosti svetiga Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Premishluj sdaj, kako Kristus na oljski gori moli, in tudi nas opominja zhuti ino moliti.

Berilo alj list.

O Bog, ti vezhna rešniza ino modróst! ki se nam svojim otrokam she skos stvarjene rezhi sposnávati dajash, posebno pa v' bukvah svetiga písma svojo voljo rasodevash; oh daj mi vselej sposnati vse, kar je prav, pa tudi v' djanju storiti, kar tebi dopade.

,Sveti Duh, ki v' svetih písmih s' nami govorish, zas pravizhno ino bogabojezhno shiveti vuzhish, rasveti moj um 1) ino podpiraj mojo

1) Pamet.

voljo, de bom vse svoje dni po poti resnize ino pravize hodila. Amen.

Ako vtegnesh do sv. Evangelja le te resnize premishluj!

Is bukev modrosti. 4, 1 - 3.

„O kako lep je zhist rod, kateri se zhednosti sveti, sakai njegov spomin je vezhen, kér per Bogu ino ljudéh hvalo ima. — On nosi, ko premagvavez, vezhno krono, kér je plazhilo sa vojškovanje sa zhistost sadobil. Hudobnih rodovila mnoshiza pa ne bo sa nizh, ino preshestno safajenje ne poshene globokih korenin, tudi nima terdniga debela.“

Is lista sv. Pavla I. na Tefalon: 4. 3 - 5.

To je volja boshja, vashe posvezhenje, de se sdershite nezhistiga djanja, de vas vsak vé svoje telo ohrániti v' svetosti ino zhasti; ne po gnanji poshelenja, kakor nevérniki, kateri Bogá ne posnajo.

E v a n g e l j.

Kedar se bukve preloshijo ino maslnik na shensko stran stopijo.

V' imeni Boga † Ozheta, ino Si † na, ino svetiga † Duha vstanem poslushat vesél glaf boshjiga kraljestva. Jesus nam ga je is nebés na semljo prinesil, de nas vuzhi na tim sveti poshteno ino veselo shiveti, po smerti pa frezhno v' vezhno svelizhanje priti.

Is evangelja sv. Matevsha 5.

Jesuf je odpérl svoje vsta ino je uzhil, re' kózh: „Blagor 1) jim, ki so zhištiga serza; kér oni bojo Boga glédali. — Blagor mirnim, ker bojo otrozi boshji imenovani. Blagor vam, kedar vas bojo kleli ino preganjali ino vse hudo soper vas govorili savolj mene; veselite se, ino od veselja poskakujte, sakaj vashe plazhilo je obilno v' nebeshih.“

Po tém svetim evangelijskim nauku hozhem shiveti ino vmreti, ter sim perpravljena tudi dati svoje shivljenje sa nja.

V é r a.

Vérjem v' Boga Ozheta i. t. d. Vse, kar je Bog rasodél ino naš sveta mati katolska zerkuv vérvati vuzhi, hozhem sa vezhno resnizo prave isvelizhanske vére imeti, v' tej sveti véri shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi me v' tej sveti pravi véri, povsdigni moje vupanje, vshgi v' meni gorezho ljubésn, ino pomagaj mi, de kar vérjem, tudi v'djanji pokashem. Amen.

Premišhloj Jesufa, kako je bil vjet, v' terplenje ino smert peljan sa našhe odreshenje.

D a r o v a n j e. 2)

Kedar se posvoni, ino maschnik kelih odkrijejo.

„Sveti, vezhni Bog, Ozhe nebeshki! jes tvoja vboga, revna stvar, sklenem vse svoje

1) Isvelizhani so. 2) Ofrovanje.

misli ino shelje s' tvojim maslnikam, ino tebi darujem te tvoje dare, kakor tvoja sveta zérkuv sheli; v' sahvalo sa vse prijetе dobrote, v' odpushanje grehov, sa vse shive ino mertve, ki potrebújejo tvoje milosti ino pomozhi.

Oh, kaj bi srota tebi dala, de bi tebi dopadlo! Vse, kar dobriga imam, je tvoje, le slabosti ino pregrehe so moje; ino ravno te so, katire ti sovrashish. S' Jesusam, svojim ljubim isvelizharjam se sklenem, ino tebi Ozhe nebeski, svojo dusho ino telo, posebno pa svoje serze, isrozhim, vse svoje shelje tebi darujem: saj ponishaniga ino potértiga serza ne bosh saver-gel, o Bog!

Vsemi Ozhe, kar je mojiga, ino daj mi, kar je tvojiga: vse kar tebi dopade. Shiva ino mertva naj vsa tvoja bom! Amen.

Kedar si maslnik roke vmivajo:

,Sveti Bog! le is nedolshnih rok tebi dar dopade, ino molituv is zhistiga serza oblake pre-dére. Ozhisti mojo dusho ino teló, naj tvoj sveti tempel bo; ino opêri moje serze, naj bo tebi posvezhen altár, is kateriga se naj k' tebi povsdiguje vezhna hvala ino zhašt. Zhašt ino hvala Bogu Ozhetu i. t. d.

Kedar se maslnik obèrnejo; rekózh: Molite bratje! moli:

Vsemi, o Gospód! te dar is maslnikovih rok v' hvalo ino zhašt svojiga imena, v' nashe isvelizhanje ino k' pridu vse svoje svete zérkve. Naj bo prijetna nasha darituv Bogu, Ozhetu vsiga mogozhnimu. Amen.

Sdaj premišluj, kakò, je bil' Jesuf sa naš kervavo tepen, s' ternjam kronan, ino po krivim k' smerti obsojen.

P r e d g l a s j e.

Kedar masbniik pòjejo, alj tiho molijo.

Povsdigni se moje serze is posemeljskiga prahú, moj duh povsdigni se k' svetim nebesam, ino jesik moj prepevaj hvalo Bogú, po Jesufu Kristufu, Gospodu našim. Kér pa tebe, kralj vezhne zhaſti, ſpodobno hvaliti ne morem, se s' vſimi angeli ino arhangeli, s' Kerubimi in Serafini ſklenem, ino s' njimi sdrushena neprenehama prepévati ſhelim: „Svét, ſvét, ſvét ſi Goſpód Bog, ſtvarnik vſih rezhi! Nebo ino ſemlja ſta polna tvoje zhaſti. Hvalen bodi, ki pride v' Goſpodovim imeni!

,S p o m i n s a s h i v e.

Ozhe nebeſhki, ki naš, ſvoje otroke, neſkonzhno ljubíſh, in tudi hozheſh, naj ſe kakor bratjé, ino ſeſtre med ſebo ljubimo, ino eden ſa drugiga mólimo; poníſhno te proſim, ſpomni ſe ſvojiga ſluſhavnika, našhiga pápeſha I. našhiga ſhkofa I. našhiga zefarja I. ino vſe našhe duhovſke ino deſheſke goſpoſke. Daj nam v' ſvoji miłoſti dobre poglavarje, ino viſharje modre, de naš k' vſimu dóbrimu napeljújejo, ino vſiga hudiga várjejo.

Osri 1) ſe miłoſtivo na moje ljube. I. I. do-

1) Ogledaj.

brotnike, prijatele, snanze, tovaršhe ino tovaršhize; pa tudi mojih sovrashnikov se spomni, ino daj vřim, kar jim v' isvelizhanje flushi.

Vi isvoljeni boshji, svetniki ino svetnize, ki ste she frezhno dořhli na dom vezhniga Ozheta! tudi vi sa nař profite, naj de bomo po vašhah stopinjah sa Jesufam sveřto hodili, ino se enkrat s' vami per njem veselili, njega hvallili ino zhařtili. Amen.

Premišhluj, kako je Jesuf s' teshkim krisham k' řmerti peljan ino krishan.

Pred povsdigvanjam.

Mišli ři Jesufa per sadni vezherji, ino rezi:

Vřmileni Jesuf, sdaj se bojo godile nar vezhi řkrivnořti nařhe řvete vėre, ino ponovile nar řvetejšhi rezhi, ki ři jih ti per sadni vezherji řtoril. Vřel ři kruh v' řvoje řpreřvete roke, ři ga poshegnal, raslomil ino řvojim vuzhenzam dal, rekózh: „To je moje telo;“ ino bilo je tvoje řpreřveto řreřhnje teló. Vřel ři kelih s' řvinam, ři ga poshegnal ino řvojim vuzhenzam dal, rekózh: „To je kelih moje kervi, nove ino vezhne řavesé, ki bo sa vař, ino sa veliko jih v' řdpuřřhanje grehov řprelita;“ ino bila je tvoja řpreřveta řreřhnja kri.

Ravno to ponóvľjajo tudi tvoj nameřtnik sdaj na altarji. Kruh in řvino se řpreměni v' tvoje telo ino kri: po njihovih rokah se sdaj, kakor nekđaj na krishi, Ozhetu nebėřřhkimu sa nař daruješh.

K' povsdigvanju presvete hostije.

Bodi posdravleno Jesufa reshno telo, od Marije rojeno, na krishi sa me vmorjeno. V' vfi ponishnosti tebe molim, svojiga Gospoda ino Bogá. Vsmili se me vboge greslnize, ino svelizhaj me sdaj in na mojo posledno uro. Amen.

K' povsdigvanju presvetiga kelha.

Bodi posdravljena Jesufa reshnja kri (kerv) do sadne kaplize sa me prelita! Vfih mojih grehov me omij, ino ohrani dusho mojo v' vezhno shivljenje. O moj Jesus! jes v' tebe vérjem; o vsmileni Jesus; jes v' tebe savupam; o dobrotlivi Jesus! jes tebe ljubim. Lepo te profim, vflisli me, vfih svojih vérnih vsmili se, shivih ino mertvih. Amen.

Po povsdigvanju.

Ozha nebeshki! tebi sdaj darujem s' maslnikam v' drushbi vfih vérnih ravno tisti dar, kí je bil na krishi sa nashe grehe darovan: Jesufa Kristusa tvojiga Sina presveto telo ino kri, ki sdaj na altarji v' podobi kruha ino vina shivi.

Oh, koliko je vender moja dusha vredna, de fi Jesus ti sa njo svoje shivljenje dal! Kako hudóben je gréh, ki je tebe na krishi vmoril! Svešto hozhem fkerbeti sa dusho svojo, zhisto varvati nevesto tvojo; rajshi hozhem vmreti, kakor v' grehi shiveti. Oh ljubi shenin dushe moje! ne !saversi neveste svoje, ino 'pomagaj mi tebe svešto ljubiti. Amen.

Spomín sa mertve.

Vezhni Ozhe! naj nekervava darituv tvo-
jiga, Sina tebi dopade, ki jo po maschnikovih
rokah sdaj sa shive ino sa mertve oprávljamo.
— Vsmili se vérnih dúsh rajnih (I. I.), na-
shih bratov, sester, snanzov ino prijatelov, ki
so pred nami v' Gospódu saspali. Daj jim ino
všim vérnim mertvim vézhniga svelizhanja vshi-
vati, ker so tudi tvoji otrozi. Tvoji neskonzhni
ljubesni jih isrozhimo; saj jih tudi ti ljubišh. —

Daj pa tudi nam, popotnikom na semlji
v' frezhno drushbo svojih isveljenih priti, ino
tebe, o Jesuf, s' všimi svetniki ino svetnizami
tamkaj od oblizhja do oblizhja glédati, kakor
tebe sdaj v' presvetim reshnim telefí pri-
zhejozhiga vérjemo, ino s' ponishnim serzam
molimo. Amen.

Ozhe nash.

Neskonzhno vezhni Bog! kako frezhna fim'
de tebe sa svojiga Ozheta imam, ino lahko molim'
kakor tvoje dete, rekózh: Ozhe nash i. t. d.

Všliski, Ozhe! nashé profhnje, ino daj nam
vše, kar tebi dopade. Ne nasha, ampak tvoja
sveta volja naj se vselej iside. Amen.

Prémishluj, kako je Jesuf na krishu vmerl,
ino rezhi:

Pred obhájanjam.

O Jesuf, jagne boshje! ki odjamlješh gre-
he sveta, vsmili se me; odvsemi mi grehe vse,
ino svoj ljubi mir mi daj, kteriga svét ne more
dati. S' tebo naj vekómaj sklénjena bom.

Ti si moja vinska terta, ino jes sim tvoja mladika. Le dokler v' tebi shivim, lahko veliko dobriga stórim; bres tebe nizh ne samorem. Suho véjo v' ogenj vershejo, de sgori; tako se tudi dushi godi, ki se je tebe lozhila.

Is ljubesni si nam sapustil svojo presveto teló ino kri; ino kdor tajisto vredno savshiva, v' tebi ostane, ino ti v' njem. Oh, naj bi tudi jes vredna bila, de bi tebe pogosto savshila!

Pomisli svojo nevrednost, ino po tem trikrat na persi terkni, s' maslnikam rekózh!

O Gospód! nisim vredna, de pod mojo streho grésh; temuzh rezi le besedo, in moja dusha bo osdrávljena.

Ako pa ravno nisim vredna, vender sim tebe možhno potrebna; in ti bosh mene vredno storil, tebe sdaj v' duhi prijeti.

Duhovsko obhajilo.

O Gospód Jesus Kristus, pravi shivi Bog ino zhlovek v' presvetim reshnim teléfi prizhejózh! jes v' tebe vérjem, tebe molim, tebo is zeliga serza ljubim, ino v' tebe savupam, de me ne bosh savergel, vboge greslhne stvari, ampak v' svoji gnadi ohranil, in mi dodelil vezhno shivljenje. Pridi, o Jesus! v' serze moje, ino ozhifiti ga vsih pregréh. S' svetimi zhednostimi ga olepslhaj, de bo vredno prebivalishe tvoje. Sdrushi se s' menó ino ne daj, de bi se kdaj vezh tebe lozhila. Pomagaj mi volju Ozheta nebesh-kiga svesto dopólniti po tvojim svetim nauki vselej shiveti, de bosh ti v' meni prebival, ino

jes v' tebi shivela. O prekladki Jesuf, ti ljubésn moja, vsa naj bom tvoja! Amen.

Premišljaj Jesufa, kako je bil pokopán, ino je tretji dan veselo od mertvih vstal. — Perporozhi se mu sa milost pravizhno shiveti, frezhno vmreti, ino tudi sodni dan veselo od mertvih vstati.

Po obhajanju.

Kedar maschnik na moshki strani molijo.

Vfigamogozhni vezhni Bog! ki hvaleshno serze ljubish, bodi sto tavsentkrat sahvalen sa vse mislosti ino dobrote, ki jih meni, ino vsmu svetu delish, posebno pa, de sim doneš darituv svete mashe frezhno oprávil. S' Jesufovím nekonzhním saflushenjam svojo slabo flushbo sklenem; on bo dodál, kar moji spodobni poboshnosti 1) pomankuje. Naj tebi dopade, Ozhe nebeshki; moje sahvale dar, po Jesufu Kristufu, Gospodu nashim. Amen.

Kedar maschnik krish storijo.

Blagoslovi (shegnaj) vfigamogozhni Bog O t zhe, Sin t ino sveti t Duh mene ino vse moje ljudi. Oblagodari vse moje pote ino oprávil, de bom vse frezhno storila, k' tvoji vezhi zhaſti, meni pa v' isvelizhanje. Amen.

Preden is zerkve grefh.

Ljubi Ozhe! oveseléna sdaj tvojo hifho sapuſtim, frezhno jo fhe sopet objiskati she-
lim, tebe tukaj zhaſtit ino hvalit. Poterdi moje

1) Andobti.

naprejšetje, dopolni vse pravizhne shelje, ino vsemi me enkrat v' vezhno veselje, de bom tam glédala, kar tukaj vérjem; tamkaj vshivala, kar tu savupam, ino tebe vezhno ljubila, svojiga Gospoda ino Bogá. Angel Gospodov vódi me! Vsi isvoleni boshji profite sa me! Amen.

K r a j f h i m o l i t v e p e r f v e t i m a š h i.

Kedar se poje, ali sv. roshenkranz moli.

K' s a z h e t k u.

Vezhni Bog, nebeshki Ozhe; ki si naš toliko ljubil, de si nam svojiga Sina dal naš isvelizhat, tebi v' dolshno hvalo sdaj shelim to sveto masho darvati, sa vse shive ino mertve, ino sa katére sim pósebnó dolshna moliti. — To nekervavo daritvo svete mashe sklénem s' kervavoj daritvijo, ki jo je Kristús sa naš na svetim krishi storil, ino per sadni vezherji v' svoj spomin ponovljati sapovedal. — Sveti Duh, rasveti me, de jo bom vredno obhájala! Amen.

I. K' E v a n g e l j u.

Veselo vřtanem ino sposnam ves svelizhanfki nauk, ki ga Jesuf po svoji sveti zérkvi vuzhi, ino se sdaj v' sv. evangelij bére. Sheljno bom te sv. nauk poslúřhala, pa tudi v' shivlenju svesto dopolnila. Po njem daj mi, o Bog, shiveti ino vmreti! Amen.

II. K' dar van ju.

Vfigamogozhni Ozhe! od tebe vse imamo, tebi v' dar po maslnikovih rokah kruha ino vina damo, naj se spremeni v' Jesusa meso in kri. Tebi isrozhimo svojo dusho in telo, naj tebi posvezheno bo vse nashe djanje in nehanje! Amen.

III. K' povsdigvan ju.

O Bog! sdaj se na altarji ponovilo, kar se je per sadni vezherji godilo, in po tem na krishi dopolnilo. Kruh se spremeni v' Jesusa reshnje teló, ki je b'lo sa mene krishano.

O Jesuf! v' tebe vérjem in savupam, tebe ljubim, ino te ponishno molim. Jesuf, vsmili se zhres me!

Sdaj se vino spremeni v' Jesusovo reshnjo kri, ki je bila na svetim krishi sa mene prelita, O Jesuf! tebe molim in ponishno profim: vsmili se zhres me! „Skos svojo sveto reshno kri vsih grehov me omij, in vsmili se zhres vérne dushe v' jizah! Amen.

IV. K' obhajan ju.

O Gospód! nisim vredna, de pod mojo streho gresh; pa rezi le besedo, in moja dusha bo osdrávléna. Kér sim pak tebe toljko potrebna; de mi bres tebe shiveti ni, o daj mi sdaj tebe sáj v' duhi prijeti! — Ozhisti moje serze. vse misli ino shelje; olépsahaj mojo dusho s' sveti-mi zhednostmi, ino vselej per meni ostani! Amen.

H' K o n z u.

Varstvo vfigamogozhniga Ozhe † ta, pomózh boshjiga ,Si † na, ino milost svétiga Du†ha pridi zhres naf, in oštani vsaki zha†, adaj ino vekomaj! Amen.

Vsemi nebeshki Ozhe to daritvo svete mašhe, in posveti všo shivljenje našhe k' tvoji vezhi zha†i. — S' tvojim svetim blagoslovom (shegnam) hozhem se od tod podati, in v' tvojim imeni vse sazheti in konzhati. Zha† ino hvala bodi Bogu Ozhetu i. t. d.

M o l i t u v

pred pridgoj alj keršh. naukam.

O Jesuf, moj preljubi vuzhenik, ki si nam pot, refniza ino shivljenje! ti škos svoje nameštnike k' nam govoríš, ter naf vuzhišh pravizhno shivéti, frezhno vmreti ino vezhno svelizhanim biti. Odpri moje vufhefa, de bom sheljno poslušhala in svešto ohranila besede vézhniga shivljenja. — ,Sveti Duh! perpravi serze moje, de bo seme boshjiga nauka na dobro semljo padlo, ino obilno dobriga sádu obrodilo. Amen.

Le rada poslušhaj, koljkorkrat samorešh, besedo boshjo; ona je tvoji dušhi, kar je shivesh tvojimu truplu. — Ne glej toljkò, kateri duhovnikov pridigjejo ino kako, ampak le na to pomni, kar pridigjejo; saj nauki niso pridgarjovi, temuzh Njega, ki jih je poslal.

M o l i t u v

po pridigi alj ker. nauki.

Hvala tebi, Jezus Kristus! sa vse tvoje svete nauke. Naj bojo vselej moje veselje, moje savupanje in moje shelje; Daj mi svojo milost ino pomózh, de jih svesto ohranim, skerbno po njih shivim, ino se enkrat per tebi v' nebesih veselim, kakor si nam ti obljubil, ki shivish ino kraljujesh s' Bogam Ozhetam v' edinosti svetiga Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Premishluj, kaj tebe v' sasilshanim nauki polenbo sadèva. — Skleni, kako boš po tem svoje shivljenje pobóljšala. — Ohrani strahne resnize, de te greha várjejo, pa tudi, vesele, de te tolašijo. — Pogovarjaj se rada per vsaki prilóshnosti od pridig ino keršhanskih naukov; tak bojo tebi ino drugim v' vezhno shivljenje.

XII. Opravilo sv. spovedi.

Kar so ráne truplu, to so grehi tvoji dushi. Huda, gresna navada je dushi nevarna bolèsn. Truplo se mora skerbno sdraviti, de ne vmerje, tudi dusha zhistiti skos pogosto vredne prejemanje sakramenta svete pokore. V' vezhih névárnostih ko si, hujshi skushnjave ko imash, bolj pogosto k' spovedi tezi. Sa odráshene devize je dobro, vsakiga mēsenza k' spovedi jiti; zhe pa v' smerten greh padesh, kar te Bog varji! o ne odlagaj nikólj zhrēs eno nedeljo; zhe mōresh, she tisti dan se spověj, alj saj popolnoma greven.

go hitro obudi, ino skleni beršh ko mogozhe, spovèdati se, ino nè vezh grešhiti.

Pojilhi si dobriga spovednika, ino prosi Boga, naj ti jih da. Dershi se jih, kakor òtrok svojiga ozhèta, ino v' velikih grehah jih ne sapusti. Perpravi se skerbno k' spovedi, po redi pèt rezhi, ki so k' spovedi potrebne.

M o l i t u v

se k' sveti spovedi vredno perpràviti.

Ljubi Ozhe, vézhna ljubésn! oglej se na mene vbogo gréshnizo, ki v' shálosti svojiga ferza pred tebo klezhim, ino ponishno v' tvoje vsmilenje klizhem. Ozhe! greshila fim, in ni fim vezh vredna se tvoja hzhér imenovati; alj vsemi me saj sa nar sadnjo deklo nasaj, kër nozhesh, de bi gréshniza v' svojih grehah vmerla, ino vékomaj savérshena bila, ampak naj se spokorim, in spokorna per tebi shivim. Vstati hozhem, in se podati pred sedesh milosti boshje, se svojih grehov spovedati, ino storiti pravo pokoro. O moj Bog! podpiraj me v' tim svétim opravili, in bodi mi vsmilen vbogi gréshnizi! Amen.

I. ,Sprafhovanje vesti.

M o l i t u v.

Vfigavédjozhi Bog! ki nashe nar skrivnejshi misli vésh, ino she toljko skrivne dela posnásh, rasvetli mojo vest, de bom na tenko sposnala, koljko in kako fim tebe rasshalila,

svojiga Gospoda ino Bogá! — Lepo ponishno te profim, poshli mi svetiga Duha, ki ga je vřim Ĵesuf obljubil, ki tebe sa - nj profijo, de si ne bom svojih grehov sakrivala, ne isgovárjala, ampak vse tako zhiřto sposnala, kakor řim jih pred tebó kriva, ino jih enkrat na řodbi boshji posnala bom. — O řveti Duh! ti moje duřhe svelizhanska luzh, ki ři me per řv. kerřti posvetil, pridi, ino rasjafni teme mojiga řerza, de nobéniga greha ne posabim, ino ne satajim, ampak svojo vbogo duřho řpet ozhiřtim, in odpuřhanje vřih svojih grehov řadobim. Po Ĵesufu Kriftufu, Gospodu našim. Amen.

R a s g l é d kako ře věřt isprařhuje

sa tiřte, ki po redko k' řpovedi gréjo,

Ĵedar věřt řprařhujesh, ře v' řamoto podaj. Miřli, de ři pred óřřrim řodnikam v' řodbi, ino řazhni svojo věřt prařhati, kako ři od řadnje řpovedi, alj od tega zhařa, ko ře řpovédati řhelish, v' miřli, v' poshelenji, v' řesedi, v' djanji! alj v' řamujenji svojih dolřnořt greřhila soper Boga, soper řama řebe, alj pa soper svojiga blishniga:

A. Zhres řeset řapoved boshjih.

1. Ali nimam kake prasne vėre na zopernijo, kvarte, řenje, podobe řvetnikov, alj do drugih takih rezhi rada? - Ali imam kake hudobne dvome alj zvisible v' řesnizah řv. kat. vėre? - Niřim ředaj

nad slabim vremenam mermrala? – Ali rada boshje nauke poslušam, od njih govorim? – Sim opravila vselej svojo dolžno molitvo? Ali me ni bilo kdaj fram Bogu lepo flushiti? – Ali se nisim po hinavsko brumno delala? i. t. d.

2. Ali nisim imena boshjiga, svetnikov, ali svetih rezhi nepridno imenovala? – se v' molitvi in flushbi boshji gerdo vedla? 1) – sanizhljivo govorila od duhovnikov, od pridig ino drugih svetih opravil? – Ali se nisim perdufhvala, rotila, Boga bres potrebe na prizho klizala? – Ali nisim kake obljuje storila, ino ne dopolnila? i. t. d.

3. Ali sim kdaj ob nedelih ino sapovedanih prasnkih s. mafho, pridigo, alj kerfsh, nauk is sanikernosti samudila? – se nesramno oblazhila, – v' slabih tovarshijah bila? – bres potrebe v' taberno alj ofhterijo s' moshkim hodila? – prasno postopala? Ali nisim bres file ino perpushtenja sa dobizhkarijo delale? i. t. d.

4. Ali sim ozheta, mater, gospodarja, gospodinjo, vuzhenika drashila? – jim vklubvala, jim besedvala, ino jih shalostila? Ali nisim starisham skrivala ali zhesa vkradla? – jih vdarla? – jih v revshini sapustila? – Sim bila pokorna svojim predpostavlenim? – sim veselej lepo od njih govorila? Ali sim kake stare, kruljove ljudi, ali druge fromake sanizhvala? – jih sasmehvala? i. t. d.

5. Ali sim sebe, alj koga drugiga na sdravji, shivlenji poshkodvala? – v' nevarnost postavila? –

1) Sadershala.

jesila, tepla? Ali sim nevarno plèfala? Ali nisim prevezh jedla, pijana bila? - se v' vrozhini ali v' jesi napila? - is kakih hudobnih misel arznije jemala, alj druge v' kaj takiga napeljala? - Ali sim v' bolesni sebi, alj drugim sa sdravje skerbela? ,Sim bila v' terplenji voljna? Ali nisim koga na dušhi vabila? - v' greh sapeljala, pohujshala, obrekla, ob dobro ime spràvila? - ,Sim bila rada jesna? - ali koga sovrasim? i. t. d.

6. Kako se varjem nezhišiga greha? ,Sim kaj nespodòbniga rada mislila? posheljela? poslušhala? - se nesramnim rezhmi smejala? - jih glèdala? Ali sim kaj nesramniga rekla, klafala, kvantala, pleparze ali netramne pèsme pèla? Ali sim kaj nezhišiga storila? se nespodobno oblàzhila? - moshkim nastavljala? po njih gledala, sa kom hodi-la? - se s' kom pezhala? - s' moshkim norela? Ali sim fama ali s' drugimi kaj gèrdiga, nespodòbniga storila, de bi me bilo strah na Boga misliti, ali fram povèdati? Ali me sa kaj takiga posebno serze boli, ino vèst opominja? - Kaj mi nar vezh strahu dela? Zhèsa se nar vezh bojim, de bi kdo svèdel? - Ali koga posebno shtimam, ino to svojim starisham ali predpostavljènim sakrivam? Ali sim she starisham ali spovedniku povèdala? - se s' nji-mi posvetvala? Ali sim kaj takiga per spovedi samolzhala? i. t. d.

7. Ali nisim komu kaj vkradla, po sili vsela, sladke jedi jemala? - Koga goljfalà? kaj ptujiga perdershala, fama sebi plazhvala? Ali nisim kaj vkrađeniga kupila? - najdeniga, posojèniga ne od-rajalà? - ne shkòde povernila? Ali nisim nesvešto

dělala? Ali sim ponidama saprávljala? predrage oblazhila kupovala? i. t. d.

8. Ali nisim zhres koga krivo prizhala? koga krivo obdolshila? po nedolshnim toshila, obrekla, rasnáfhala? Ali sim legata? - tajila? - obetala, pa ne storila? ,Sim se lashnivo bahala, ino druge sanizhvala? jim gerde perimke dajala? Ali sim se komu perlisovala? Ali sim drugim bres potrebe pravila; kar se per nafhi hifhi godi? Ali rada perpomorem, kedar drugi blishnimu zhasht ino dobro ime jemljo? Ali jih posvarim? Ali starisham ino predpostavlenim vselej po právizi povém? Ali sim kaj samolzhalá, kar, bi jim bila dolshna povedati? i. t. d.

9. Ali sim so neframnih sakonfskih moshakov vselej varvala?

10. Njsim nikolj posheljela, kar ni bilo moji-ga: lepo oblazhilo, dober shivesh, ki so ga drugi imeli? Ali sim bila shálostna, zhe so bili drugi frezhni, pohvaleni? ,Sim se veselila, zhe se je komu hudo godile? i. t. d.

B. Zhres pet zerkvenih sapoved.

Ali sim se v' sapevédanih poshtih, zhe nisim bila isvseta, prav poshtila? ,Sim kdaj o prepovedanih dneš mēsa jedla? Ali sim molila ino opravila, kar je nalòsheniga, kedar je ob poshtnih dneš od fhkofa perpusheno meso jesti?

Kako sim svoje spovedi opravljala, posebno o veliki nozhi? - ,Sim kak greh nalafsh samolzhalá, ali posábila? Ali sim bres potrebe drugim od

Spovedi pravila? Nisim kdaj spovednika vbògala?
Ali nisim po nevrednim k' obhajily fhla, in
boshji rop storila?

C. Zhres sedem poglavitnih grehov.

Ali sim rada shtimana? - jèsova? - lena? Ka-
tera je moja nar hujshi navada? i. t. d.

D. Zhres fhest grehov v' f. Duha.

Ali sim kdaj mislila alj govorila: „Naj gre-
shim, faj mi Bog grèhe odpusti?“ - Ali sim kdaj
obvupovala (zagala) rekòzh: „Bog mi grehov ne
bo odpustil, faj sim she pogublena?“ - Alj sim
kdaj rekla, de bi nezhistost, ali kaj takiga greh
ne bilo, kar Bog prepove? - Ali mi je teshko
djalò, zhe sim videla druge lepo Bogu flushiti,
pogosto svete sakramente prijemati? „Sim jih sa
tega del sovrashila, sanizhvala? - Ali sim se vstav-
ljala, sopergovarjala, kedar me je kdo po pravizi
svaril? - Ali sim spoved rada odlagala - se na sta-
rost poboljšhati mislila? i. t. d.

E. Zhres devèt ptujih grehov.

Ali nisim komu v' greh svètvala, naj ga stori,
kako naj se slashe i. t. d.? - Ali sim koga v' greh
napeljala, alj persilila? - Ali nisim perpuslila, de
so drugi greh dèlali, kèr bi bila lahko branila?
Ali sim druge drashila, de so se jesili? alj pri-
loshnost dala, de so obrekvali, klafali? i. t. d. - Ali
nisim drugih hvalila, zhe so kaj hudiga storili? -

Ali se nisim sama gèrdiga hvalila? - Ali sim drugih greh sakrivala, ino mólzhala, kedar bi bilo treba posvariti, ali satòshiti? - Ali se nisim kakiga greha deleshna storila, de bi mi kdo bil kaj vkradeniga dal, alj plazhal, de bi molzhela? i. t. d. - Ali nisim greshne ljudi sagovàrjala, jih shtrafi branila, kedar so nje bili vredni, ino potrebni? i. t. d.

F. Zhres dobre dela telefne ino dušhne milosti.

Ali nisim potrebnim kruha dala? - ne posodila - bolniku ne posregla? - se sa nedolshniga ne ponešla? in dóbriga, kedar bi lahko, ne storila? i. t. d. - Ali nisim koga v' hudim poduzhila? - ne posvarila? - ne potolashila? - ne sa shive in mertve molila, kedar sim imela priloshnost? i. t. d.

G. Zhres dolshnosti svojga stanu.

Ako si per starishah; Kako si jih vbògala? - jim veselja ali shalosti naredila? Ali jih sa odpusthanje profila, kedar si jih rasshalila? i. t. d.

Ako si v' slushbi: Ali si pridno ino vselej svestò dèlala, ne na ozhi, temuzh savólj Boga, ki bo tebe enkrat, plazhal? - Ali nisi s' svojim stanam nédovoljna? - ne poterpeshliva? Ali si ne shelish drugih stanov, katerih ti Bog odlozhil ni?

Ako si gospodinja, ino podloshne imash: Kako si svojim domazhim sa potreben shivesh, obleko ino plazhilo - kakò sa potreben nauk skerbela? Ali nisi kumu potuho dajala? Ali si dopusti-

la, de bi se bil per hifhi greh delal? - Ali si gledala, de so podlosbni pridno v' zerkuv hodili? Ali molish doma s' njimi pred jedjo, po jedi, sjutraj alj saj svezher? Ali pogledash po nozhi, zhe so moshki ino shenske doma? Ali nish dopustila, de bi se bilo pod tvojoj strehoj nestamno govorilo ino pehujshovalo? i. t. d. - Ali se vpirash sa boshjo zhasi? - Ali se v' vsih rezheh boshji volji isrozhish?

H. Sadnizh fhe prashaj:

1. Kdaj sim bila sadnokrat per spovedi?
2. Kolkokrat sim od sadne dobro storjene spovedi te alj uni greh storila? v' kakih okoljshinah? i. t. d.
3. Sim se od posledne spovedi pohujshala, ali poboljshala s' boshjoj pomozhjoj?
4. Ali sim pokoro, ino vse, kar so mi spovednik narozhili, svesto dopolnila?

De se bosb loshej vsiga spomnila, le pomisli, kodi si od sadnje spovedi hodila, s' kom si bila, kaj se je na tem alj unim kraji govorilo, godilo i. t. d.?

Po sprashovanji vesti prav shivo svoj grehen stan poglej, kako si nehvaleshna Bogu, sama sebi pa sovrashna; rasjokaj se, ino pravo shivo grevengo obudi.

II. Ksanje alj grevenga.

Is globozhine svoje nevrédnosti klizhem s' sgublenim finam: Ozhe! greshila sim, sgubila

tvojo prijasnost, saprávila sladek mir svoje vesti, fim sama sebe nefrezhno storila, ino vezh vredna nifim se imenovati tvojo déte. Oh, kamo se hozhem sdaj podati, kakor k' svojimu Ozhetu násáj.

O moj Bog, shal so mi vfi moji grehi, ne toljko sa to, kér fim nebesa sgubila, ino pekel saflushila, ampak nar vezh sa to, kér fim tebe rashalila, nar vezhi lepoto ino dobroto; de fim tebi ljubi Ozhe, nepokorna bila, ki mene tojko ljubifh. Oh, de bi ne bila tebe nikdar rasshalila!

O moj vsmileni Jesuf! ki fi se na Petra milo ogledal, kateri je tebe trikrat satajil, ino fi Magdaleni, ozhitni gréshnizi- vse grehe ljubesnivo odpustil, pogledaj milostivo tudi na me, de bom s' Petram svoje grehe milo objókala, s' Magdalenoj odpušhanje sadobila, ino spet tebe zhres vse ljubila. Amen.

III. Térdno naprèjvsetje, alj fklep poboljšhanja.

V' shivi ljubezni do tebe, o moj Bog! terdno fklenem se prav spokoriti, ino svoje shivlenje vredno pobóljšhati. Odpovém se vsmi greslnim navadam; vse slabe tovarshije bom sapustila, vfi hudih priloshnost se svesto varvala, vse fkušhnjave fkerbno premagala, tebe o Bog! bom vedno pred ozhmi imela, ino se tudi malih grehov varvala, de tvoja ljubésni meni ne vgafne, ino me sv. Duh ne sapusti. Zhišto se hozhem vfi svojih grehov spovédati,

vľako ſtorjeno ſhkodo, kar mi je mogozhe 'popraviti, ino od te dobe tebi, o Bog! prav ſveſto flushiti. Rajſhi hozhem vmreti, kakor ſhe vezh v' grehu ſhiveti. O moj Jeſuf! daj meni ſvojo pomózh, de bom] vſe to ſveſto ſtorila, kar ſim ſklenila. Amen.

IV. Zhĩata ſpoved.

K' Ozhetu pojdem ino porezhem: Ozhe! greſhila ſim, tebi nehvaľeshna bila, gerdo ſim te ſapuſtila; alj vsemi me ſpet ſa ſvojo nar manjſhi deklo. Pred nameſtnika hoſhjiġa bom pokleknila, ſe njim vſih ſvojih grehov obtoſhila, kakor ſim njih pred Bogam kriva. O Goſpod, bodi miľoſtliv meni vbogi gréſhnizi! Amen.

Spoved lepo ſazhni, rekozh: Proſim (zhe poprej krish ſtorijo, rezi: Sahvalim) duhovni ozhe! ſa ſvet ſhegen, de ſe ſvojih grehov prav ino zhiſto ſpovém. — Zhe je zhaſa, moli ozhitno ſpoved: „Spovém ſe Bogu vſigamógozhnimu, materi boſhji Mariji devizi, vſim ſvetnikam ino njim: nameſtnik boſhji! kar ſim greſhila od ſadnje ſpovedi, ki je bila: (Ne poſabi povedati, kdaj je tvoja ſadnja ſpoved bila) ſ' miſliġoj, ſ' beľedoj, ſ' djanjam, ino ſamudoġ dobrih del. —

Obtoſhi ſe grehov po redi deſet ſapeved boſhġih i. t. d. kakor ſi véſt iſpraſhala. — Ne toſhuj drugiġ ino perſhòn ne imenuj, ſ' katerim ſi greſhila. — Povéj, káterimu grehu ſi nar vezh vdana, ino ne ſamolzhi nobeniga! Povej ali ſi ſadnobart odvęso dobila, ali ſi vſe dopolnila, kar ti je bilo

nalosheniga, ali si se poboljšhala, alj pohujšhala. Spoved skleni, rekozh: Le ti, ino vsi moji grehi, ki jih vém, ino ne vém, so mi is serzasal, ker sim Boga, svojo nar vezhi dobroto rasshalila. Terdno sklenem s' boshjoj pomozhjoj svoje shivljenje pobóljshati, ino sa svoje grehe právo pokoro storiti. — Profim sa potrebno pokoro, ino sa odvésó, zhe sim nje vredna.

Poslufhaj svesto, kaj te podvuzhijo, ino pokore naloshijo; s' ponishnim serzam se podvershi všmu, kar s' tebó sklenejo. Kedar po spovedi nad tebó mólijo, she enkrat obudi grévengo ino terdno predvsetje.

Po spovedi, kedar odveso dobish, moli:

O neskonzhno všmilén Bog! kako nesfrezhna bi bila, ino kaj bi vboga gréshniza sazhela, ako bi toljko všmiléniga Ozheta ne imela v' nebesih! Povédala sim namestniku boshjimu vel svoj gréh: ino vesele Jesufove besede sim saflishala: „Savupaj moja hzher, tvoji grehi so ti odpušheni.“ Satorej pa tudi nozhem nikolj grešhiti vezh, de mi kaj hujshiga ne pergodi.

Po spovedi, kedar odvese ne dobish.

Oh, jes vboga nespókorjena gréshniza! kako strashno sim greshila, de me namestnik boshjinišo vredne sposnali grehov odvésati. Oh, she sim sgublena ovzhiza v' nevarni pušhavi pogubljenja. Jesuf moj pastir, ki sim ga nehvaleshno

sapuštíla, sa mé ne mara, dokler se v' resnizi ne poboljšham. Nifim fhe vredna k' njegovi sveti misi perstopiti, ino savshiti njegovo presveto telo. — Oh, ponishno sposnám, de fim vse to saflushila; ino namestnik boshji, ki imajo en kluzh spokorjene grehov odvésati, imajo tudi drugi kluzh nespokorjenim grehe sadershati; kar so tudi meni po pravizi storili, de svoj shalošten greschen stan sposnám, se prav spokorim ino vredno poboljšham. — Oh, kaj bom storila vboga srotiza! V' tvojo sveto voljo se podám, ino obljubim vse na tanko dopolniti, kar so men spovednik naloshili. Ozhe, tepi me! saj me doíber Ozhe tepefh. Le samo to te lepo profimdaj mi, de se prav spokorim, is zéliga serza k, tebi povernem, svoje gerde pregrehe sapuštím, sad prave pokore pernesem, de se v' prihodno odvese vredna storim, ino postanem sopet prijaatelza boshja! O Jesuf, fiu Davidov! ki si prišel jiskat, kar je sgubléniga, všmili se me! O Marija mati mila, de si moja všmilena mati, škashi se! Vsi ljubi angeli, svetniki ino svetnize, profite vi sa me! Jes pak bom jókala ino na boshjo milost klizala, dokler sopet per Bogu všmilenje najdem. Amen.

V. Naloshena pokora.

Opravi nalosheno pokoro, kakor hitro morefh ino zhisto tako, ko je tebi narozhena. Posebno ne posabi, zhe jo vezh dni oprávljati imafh. — Vse teshave poterpi v' duhi pokore ino se poboljš-

ſhanja ne ſramuj. Kedar nalosheno pokoro vſaj, kar ſo ti pred ſ. obhajilam opraviti vkisali, opravilſh, moli:

Nefkonzhen vezhni Bog, Ozhe vſiga vſmiljenja! vezhi je miloſt tvoja, kakor raſſhalenje moje. „Spet ſi me objél, ino vſel ſa ſvojo hzhér med ſhteſvilo ſvojih otrók, po ſafluſhenji mojiga Jeſufa, tvojiga ljubiga „Sina, kir je ſa moje grehe na ſ. krishi vmerl. Spet lahko tebe ſ' otroſhkim ſavupanjem klizhem: ljubi Ozhe! O ne daj, de bi tebe kdaj vezh ſapuſtila!

Jeſuf vſmileni, ki ſi is ljubezni do mene ſvojimu naméſtniku obláſt dal, meni moje grehe odpuſtiti, koljko ſahvalo ſim tébi dolſhna. Oh, ti moja vezhna ljubéſn! daj de bom tebe vſelej ljubila, ino nikdar vezh ponovila tvojih ran ſkos ſvoje pregrehe. Ne bom ſe veſelila ſapeliviga ſveta, ampak le tvojiga krisha ſe bom hvalila, kér ſim ſkos tvojo ſmert na krishi vſmilenje najdla.

„Sveti Duh, poſvezhovavez moje duſhe, ki ſi me vſih mojih grehov ozhiſtil, mi oblazhilo poſvezhejozhe gnade dal, in moji duſhi ljubi mir veſti ſopet podelil, o prebivaj vſelej v' mojim ſerzi, ino lepſhaj ga ſ' ſvojmi darmí, de bom vredna biti tvoj ſv. tempel.

Ino vi angeli boſhji! veſelite ſe ſ' menó, ino hvalite Boga, de ſim per njem ſopet vſmilenje najdla. Noſite ſolſe moje ſhaloſti, ino isdihleje moje pokore pred velizhaſten tron miloſti boſhje; enkrat pa ſaneſite mojo duſho v' narozhje Ozheta nebeſhkiga. Amen.

XIII. „Sveto obhajilo.

Kerfhanfka duſha! kedar ſe k' ſvetimu obhajilu perpravljafh, miſli ſi Jeſufa per ſadni vezherji v' fređi ſvojih apoſtelnov, kako jih ljubesnivo vuzhi, jim daja ſavſhiti ſvoje teló ino kri, rakózh: „To delajte v' moj ſpomín.“ V' tim ſpomini Jeſufa v' preſvetim reſhnim teleſi poſdravi, ino rezi:

M o l i t u v

pred ſvetim obhajilam.

Bodi poſdravlén preljubesnivi Jeſuf, v' nar ſvetejſhim ſakramenti! ki ſe nam v' podobi kruha vſhivati daſh. Bodi poſdravlén, moj Goſpod, moj vuzhenik ino ſvelizhar! ki ſi iſ ljubesni do mene rojen bil, na krishi ſa me kri prelil, in ſi ſapuſtil moji duſhi v' ſhivesh ſvoje laſtno telo ino kri.

Obudenje vére.

O moj Jeſuf! vérjem, de ſi kakor Bog in zhlovek v' preſvetim reſhnim teleſi prizhejozh, de bom tebe ſdaj prijela, ſvojiga Goſpoda ino Boga, kakor ſo tebe nekđaj prijeli tvoji vuzhenzi per ſadni vezherji, kedar ſi kruh v' ſvoje ſvete ino zheſtitlive roke vſel, ga poſvetil, raſlomil, ino jim dal rekózh: „Prejmite ino jejte vſi, ſakaj to je moje telo, ki bo ſa vaſ dano.“ — Vſe terdno vérjem, kar me ſkos ſvojo ſveto zérkuv vuzhiſh. O moj Bog! poterdi me v' tej ſveti véri; daj mi v' njej ferzhno ſhiveti ino vmreti, ſdaj pa vredno prijeti Jeſuſovo preſveto teló.

Obudenje vùpanja.

Terdno savupam, moj Svelizhar, de me sa-
vergel ne bošh, vbogo revno, greshno stvar, te-
muzh mi grehe odpuštil, ino me vredno storil
per tvoji misi tebe prijeti. „Saj mene vabišh, k'
tebi priti, ki fim s' teshávami oblóshena, de me
poshivel (pokrepzhal) bošh. Vse terdno vupam,
kar fi ti obljudil, vezhna rešniza ino dobrota,
de mi bošh na tim sveti vfiga dal, kar mi je k'
isvelizhanju potrébniga; tukaj tebe vredno sa-
vshivati, enkrat pa tamkaj tebe glédati. Vfiga
tega se veselím. O moj Bog! povsdigni moje
terdno savupanje.

Obudenje ljubesni.

Tebe is zéliga serza ljubim, is vse mozhi,
zhres vse rezhi, ker fi me ti toljko ljubil, de fi
nebesa sapuštil, na semljo prishel, sa mene
vmerl, ino mi is ljubesni svoje presveto telo sa-
vshivati dašh. Oh, de bi ne bila tebe nikolj
rasshalila, ino ne ranila tvoje ljubesni! Sdaj pa
obljudim tebe, ljubiti; ljubiti tudi svojga blish-
niga, dopolniti svestó tvoje sapovedi, ino poka-
sati, de tebe ljubim. Oh moj Bog, ti vezhna
ljubésni! naj tebe vredno ljubim. Amen.

Obudenje posheljenja.

Moje truplo potrebuje vsakdánjiga kruha, de
ne oslabi; tudi moja dušha sdihuje po nebésn-
kim kruhi, ki nam ga Jesus ti sam delíšh, ker
govoríšh: „Jes fim shivi kruh, ki fim prishel

is nebés. Kruh, ki ga bom jes dal, je 'moje mesó. Kdor savshiva moje mesó, ino pije mo-jo kri, imá vezhno shivljenje; ostane v' meni, ino jes v' njem."

Ti, o Jesuf! fi vinska terta, ino jes fim tvoja mladika. Ako ne bodem s' tebé sklenjena, se bom posushila, ino bom v' vezhen ogenj vérshena. Le zhe v' tebi ostanem, bom rodila veliko sadú sa vezhno shivljenje; bres tebe nizh ne samorem. Oh, tak pridi, ino oshivi me, svojo mladiko, skos svojo sveto meso ino kri!

Ljubi Shenin moje dushe, ti sdaj k' meni pridešh, ki fi svetlejšhi ko sonze, kralj vezhne zhašti! Oh, kako se pa hozhem tebi jes perbli-shati, ki fim v' popaki rojena, ki fim dosdaj le v' grehi shivela, ter nifim vredna tebe pod svojo streho sprijeti! — Hudobni Judash je tebe kushnil, ino isdal; ravno to bi tudi jes storila, ako bi po nevrednim savshila tvoje presveto telo. Ne bilo bi mi v' isvelizhanje, ampak v' obsodbo vézhniga pogublenja. Kdorkolj nevredno te kruh je, ino kelih Gospodov pije, se nad telefam ino kervjój Gospodovej pregreshi, ino fi pogublenje je ino pije, kér ne raslozhi telefa Jesufoviga. Skos nevredno obhaljilo bi moja dusha oflabéla, ino vmerla vékoma. — O moj Jesuf, tega ne daj! rajšhi hozhem vmreti, ko po nevrednim tebe prijeti. —

Alj ne boj se³ dusha moja! glej³ tvoj kralj pride krotek ¹⁾ ino ponishen, v' podobi béliga

1) Pohleven.

kruha, ne pogubljat, ampak tebe svelizhat. Ako ravno nisi vredna, saj si vender njega potrebna; on bo tebe vredno storil, kér njega ljubish. Svojim vuzhenzam je noge vmil, ino jih ozhistil, preden jim je dal savshiti svoje mesò ino kri; tudi tebe bo ozhistil ino posvetil, de bosh vredno obhájala shiv spomin njegove nefkonzhne ljubesni. — Dufha! glej tvoj Shenin pride; uzhenik je tukaj ino te klizhe. Oh le pojdi, pojdi njemu naproti, ino nesi mu svojo serzé!

Kedar k' obhájilu posvoni.

Oh moj Jesus! ti mene klizhesh, ino me k' svoji misi vabissh. S' serzhnim veseljam tebi naproti grém, s' shivoj véroj, s' terdnim savúpanjam, ino s' gorezhøj ljubesnjó. Obhajati hozhem presveto vezhérjo tvoje nefkonzhne ljubesni, velik spomin tvoje smerti na krishi. Prav ozhitno hozhem sposnati, de v' tebe vérjem, v' tebe savupam, tebe ljubim, ino skos tebe svelizhana biti shelim. Ako s'he najdessh kaj nad meno, de bi me tebe nevredno délalo, oj odysemi, ino ozhisti me! Vsimu hudimu se odpovém, ino s'he enkrat se vsish svojih grehov ozhitno obtoshim.

O z h i t n a s p o v e d.

Kedar flushavnik k' obhajilu konfiteor moli.

Spovém se Bogu, vsigamogozhnimu, Mariji vselej devizi, sv. Mihelu arhangelu, sv. Janesu kerstniku ss. apostelnam Petru ino Pavlu, vsim svetnikam ino vam, duhoni ozhe! de sim veli-

ko grešhila s' misléjó, s' besedó, ino s' djanjam: moj gréh, moj greh, moj preveliki greh! — Sa to prosim s. Marijo vselej devizo, s. Mihela arhangela, s. Janesa kerstnika, ss. apostelna Petra in Pavla, vse svetnike, ino vas duhovni ozhe! molite sa me per Gospodu našim Bogu.

Kedar maslnik odveso molijo.

Vsmili se me vezhni Bog! vse moje grehe mi odpusti, ino vezhno shivljenje daj, po Jesu-fu Kristusu, mojim Gospodu, ki sdaj pride mene svelizhat.

O Gospód! jes nisim vredna, de pod mo-jo streho grésh, ampak rezi le besedo, ino osdravljena bo moja dusha. (Tako trikrat s' maslnikam rezi, ino na persi poter kaj) Telo Gospoda Jesusa Kristusa ohrani mojo dusho v' vezhno shivljenje. Amen.

Sdaj ponishno Jesusa sheli - klizhi - prosi, ino vslifhal te bo. Spodobno ga prejmi s' svetò zhas-tjo - moli - hvali - svojo ljubésn mu obljudi. On je tvoj Bog, in tvoje vse.

Po svetim obhajili.

Moja dusha povelizhúj Gospoda, ino moj duh veseli se v' Bogu svojim Svelizharju, kér se je osérł (ogledal) na niskóšt svoje dek-le, ino mi stori velike rezhi, on ki je mogozhen, ino sveto njegovo imé.

Moja dusha, hvali Gospoda, in ne posabi njegovih dobrot. — Vse tvoje grehe je tebi od-pustil, vse tvoje slabosti osdravil. — Tvoje shiv-

lenje je smerti rešil, in ti obilno vsmilenja
skasal. Kakor se vsmili dober ozhe svojiga
otroka, se je vsmilil tebe Gospód.

Pridite, ino poslušajte vsi, ki se Boga
bojite, jes vam hozhem povédati, kaj je on
moji dushi storil.

Najdla sim, katériga moja dusha ljubi,
prijela sim ga ino ne ispuštim ga vezh. — Do-
nes je móji dushi isvelizhanje doshlo; prishel
je moj Gospód v' meni prebivat.

Hvalite Gospoda vsi njegovi angeli ino
flushávniki, ki njegovo voljo storite. Hvalite
Gospoda vse stvari po vsih krajih njegoviga
gospodstva. Moja dusha hvali Gospoda!

D a r o v a n j e.

Kdo sim jes, vboga Igréshniza, de moj
Gospód k' meni pridešh, ino sdaj v' meni
prebivašh! Tvoja neskonzhna ljubésn to stori.
O naj tudi moje serze gorí, vneto od tvoje
ljubesni! — Kaj bom tebi dala, o moj nebesh-
ki Gost, de bi tebi dopadla? kaj povernila tebi
sa vse, kar meni delish? Nimam drujiga, ka-
kor serze, ki tebe ljubi; to tebi dam; to je vse,
kar svojiga imám. Naj tedaj ono, v' veselje
samaknjeno, tebi hvalne pesmo pòje.

O moj Jesus, serze mojiga serza, dusha
moje dushe! naj, de bom sa napréj le to she-
ljela, kar ti shelish, vse to storila; kar me ti
vuzhish, de ne bom vezh sama shivela, an pak
ed Jesus ti v' meni shivish.

Ponishna hozhem biti v' svojim sadershanji, zhišta v' svojim poshelenji, poshtena v' svojim djanji, sadovoljna v' svojim štani, voljna v' terplenji, ino v' vřim svojim shivlenji sveřta sluřhavniza tvoja. Kakor ři se ti nekđaj na kriřhi, ino sdaj v' řvetim obhajili vřiga meni v' isvelizhanje đal, ře tudi řes tebi vřa, s' duřhoj ino s' teleřam darujem.

Kđo me bo lozhil ljubesni Kristuřove? Ali nadloga? ali bridkořt? ali lakota, ali golota? ali nevarnořt? ali pregánjanje? Sveřta řim ři, đe me ne bo ne řmert, ne shivljenje, ne druřga řtvar lozhila ljubesni boshje, ki je v' Jesuřfu Kristuřu Gořpodu nařhim.

Perporozhenje.

Duřha Kristuřova, posveti me!

Telo Kristuřovo, svelizhaj me!

Kri Kristuřova, napoji me!

Vóđa is đesne řtrani operi me!

Terplenje Kristuřovo, poterđi me!

O đobrotlivi Jesuř, vřliřhe me!

V' řvoje řvete rane sakri me!

„Se tebe lozhiti ne puřti me!

Pred peklenřkim řovrashnikam varúj me!

Ob uri moje řmertí poklizhi me,

Đe s' vřimi řvetniki bom hvalila te;

Hvalila sdaj ino vėkomaj! Amen.

Ako řhe vtegneřh ře đalje v' zėrkvi pomuđiti, ponovi kerřino oblđubo, alj oblđubo kerřhanřke đevize; perporozhi ře Mariji đevizi, angelu varřhu, ino řvoji řv. patroni. Moli tudi řa řvoje

starishe, sa brate, sestire, tovarshize, i. t. d.; pa tudi sa verne dushe v' jizah.

Ponovljenje kerstne oblube.

Vsagamogozhni, vezhni Bog, nebeshki Ozhe, stvarnik ino ohranjik vsih stvari! ti si me po svoji boshji podobi vstvaril, per svetim kersti prerodil, sa svojga otroka ino sa deléshnizo nebeshkiga kraljestva sprijél; — Bog, Sin Jesus Kristus edinorojen vézhniga Ozheta! ti si sa mene zhlovek postal, na krishi me vezhniga pogublenja odrešil, ino per svetim kersti sa svojo sestro v' sveto ker. zérkuv vsel, de bi me frezhno v' nebeshko kraljestvo perpeljal; — Bog sveti Duh, tretja pershona! ti si me per svetim kersti posvetil, ino mi v' svetih sakramentih svojo posvezhejozho gnado delish. Presveta Trojiza, v' treh personah en sam Bog! v' tebe vérjem, tebe molim ino hvalim sa vse, posebno pa sa nar vezhi milost ino dobroto svétiga kersta, ki je velika ino ime-nitna, de ne kraljeva krona tako.

O kako frezhna sim, de si me v' svojo sveto zérkuv poklizal, me vsih mojih grehov ozhistil, ino mi vse dal, zhesar sa vezhno isvelizhanje potrebujem.

Kar sim nekdej per svetim kersti po svojih hôtrih oblubila, to oblubo tudi sdaj s' hvaleshnim serzam ponovim. — Odpovém se hudizhu ino vsimu njegovimu djanju, kakor tudi vsim sapelivzam, njegovim najémnikam. Odpovém se napuhu, vsim napzhnim shagam, ino vsim drugim pregrehám, kakor vsimu sapelivimu svetu.

Vérujem v' Boga Ozheta, vfigamogozhniga stvarnika nebéf ino semlje, vérujem v' Jesufa Kristusa, edinorojeniga ,Sina boshjiga, ki je rojen bil, ino je terpel; vérujem v' svétiga Duha, sveto ker. katol. zerkuv, gmajno (obzhestvo) svetnikov, odpushtanje grehov, vstajanje shivota in vezhno shivljenje.

Po nauki svete ker. katol. zérkve hozhem kakor pokorna hzhér do smerti shiveti, svete sakramente vredno prijémati, ino skos te vrata nebesfke v' vezhno isvelizhanje priti; po Jesufu Kristufu, Gospodu nashim, skos proshnjo Marije devize, vseh boshjih angelov, svetnikov ino svetniz, posebno mojiga angelja varha, ino moje patrone, svete I. Amen.

Tri zhednosti boshje.

V é r a.

Vfigamogozhni vezhni Bog! jes v' tebe vérjem, tebe sposnám ino molim svojiga praviga shiviga Boga: Ozheta, Sina ino svetiga Duha, v'treh perfhonah eniga samiga Boga. Vérjem, de je ,Sin boshji zhlovek postal, sa naf terpel, ino na krishi vmerl; de bo pravizhne vezhno polonal, ino krivizhne vezhno poshtrafal. Vérjem vse, kar je Jesuf vuzhil, kar so apostelni pridgovali, ino kar nam sveta mati kat. zerkuv sa vérvati osnanjuje; kér fi ti, o moj Bog! vse to rasodél, ki fi vezhna refniza ino modróft. O kako frezhno me stori ta f. véra! V' njej she-

lim shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi me v' tej f. veri.

V u p a n j e.

O dobrotlivi, milostivi Bog! jes terdno vupam skos saflushenje Jesufa Kristufa, de mi bosih pomózh! dal, vsih! mojih !grehov se prav spokoriti, njih odpufhanje sadobiti, tebi svešto flushiti, ino priti v' vezhno svelizhanje. Vse to savupam, kér fi vse to obljubil, ki fi vsiga mogozhen ino svéšt v' svojih obljubah. V'tim savupanji hozhem! shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi v' meni mojo savupanje.

L j u b e s n.

O moj Bog, ti vezhna ljubésn! jes tebe ljubim is zeliga ferza, is zeze dushe, is vse svoje mozhi, zhes vse stvar; ker fi sam v' sebi vse zhasi ino lubesni vreden. Ljubim tudi savolj tebe svojiga blishniga svoje prijatele ino sovrashnike, kakor sama sebe. Ti posnásh mojo serze, ino vésh, de tebe ljubim.

Sa to mi je shal is zeliga ferza, de sim tebe toljko rasshalila. Ljubi Ozhe! odpusti mi vse moje grehe, ino ne saversi svojiga otroka, ki tebe vezhno ljubiti sheli. — Rajshi hozhem vmreti, in vse terpeti, kakor she tebe kdaj vezh rasshaliti. Nobena stvar me naj ne lozhi tvoje ljubesni. V' tej ljubesni hozhem shiveti ino vmreti. O moj Bog! pomnoshi (pogmiraj) v' meni shiv ogenj svoje ljubesni. Amen.

L i t a n i j e

od sladkiga imena Jesufa.

Gospód, vsmili se!

Kriste, vsmili se!

Gospód, vsmili se!

Kriste, slišhi nas!

Kriste, vslislihi nas!

Bog Ozhe nebeshki,

Bog ,Sin odreshenik svetá,

Bog sveti Duh,

,Sveta Trojiza en sam Bog,

Jesuf, ,Sin shiviga Boga,

Jesuf, ,Sin prezhiste devize,

Jesuf, nar mogozhnislihi,

Jesuf, nar popólnislihi,

Jesuf, nar zhasitlivslihi,

Jesuf, nar zhudnislihi,

Jesuf, nar veseljslihi,

Jesuf, nar ljubesnivslihi,

Jesuf, zhistejshlihi kakor sonze,

Jesuf, lepshlihi kakor luna,

Jesuf, svetlejshlihi kakor svésde,

Jesuf, vse zhaslihi vreden,

Jesuf, nar ponishnislihi,

Jesuf, nar vbóshnejshlihi,

Jesuf, nar krotkejshlihi,

Jesuf, nar poterpéshlivslihi,

Jesuf, nar pokórnejshlihi,

Jesuf, nar zhistejshlihi,

Jesuf, ki zhistost ljubish,

vsmili se nas!

Jesuf, ki mir ljubish,
 Jesuf, nasha ljubésn,
 Jesuf, isgléd nashiga shivlenja,
 Jesuf, nashé perbeshaljshe,
 Jesuf, ki nashé dushe ljubish,
 Jesuf, podoba zhednosti,
 Jesuf, isgled svetiga sadershanja,
 Jesuf, Ozhe vsih vbogih,
 Jesuf, trosht vsih shálostnih,
 Jesuf, bogástvo vsih revnih,
 Jesuf, shlahten kamen,
 Jesuf, bramba vse popolnosti,
 Jesuf, dober pastir svojih ovzhíz,
 Jesuf, svesda na morji,
 Jesuf, prava luzh,
 Jesuf, vezhna modróst,
 Jesuf, neskonzhna dobrota,
 Jesuf, veselje angelov,
 Jesuf, kralj patrijarhov (ozhakov),
 Jesuf, rasvetlovavz prerokov,
 Jesuf, mojster apostelnov,
 Jesuf, uzhenik evangelistov,
 Jesuf, mozh marternikov (muzhenikov);
 Jesuf, svetloba sposnovavzov,
 Jesuf, shenin zhistsih dush,
 Jesuf, krona vsih svetnikov,
 Bodi nam milostliv, sanesi nam o Jesuf!
 Bodi nam milostliv, vslisli nas o Jesuf!
 Od vsiga hudiga, reshi nas o Jesuf!
 Od vsiga greha, reshi nas o Jesuf!
 Od svoje jese, reshi nas o Jesuf!
 Od skushnjáv hudobniga duha, reshi nas o Jesuf!

Od duha nezhišeti,
 Od pregréšnih perlošnost,
 Od prelomljenja tvojih svetih sapoved,
 Od vezhne smerti,
 Po skrivnosti svojga svetiga vzhlovezhenja,
 Po svojim prihodi,
 Po svojim rojstvi,
 Po svojim gajshlanji,
 Po svojim kronanji,
 Po svoji smerti na krishi,
 Po svojim snotranjim ino svunanjim terplenji,
 Po svojim od smerti vstajanji,
 Po svojim v' nebohodi,
 Pe svoji nebeshki zhaſti ino veselji,
 Na prošnjo svoje presvete martere,
 Na prošnjo vsih svojih svetnikov,
 Jagnja boshje, ki greha sveta odjemljesh, sa-
 nesi nam, o Jesuf!
 Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, vſli-
 ſhi naſ, o Jesuf!
 Jagnja boshje, ki greha sveta odjemljesh, vſmi-
 li ſe naſ, o Jesuf!
 Kriſte, ſliſhi naſ! Kriſte vſliſhi naſ!
 Goſpod vſmili ſe naſ! Kriſte vſmili ſe naſ!
 Goſpod, vſmili ſe naſ!
 Ozhe naſh i. t. d. Zheſhena ſi Maria i. t. d.

M o l i t u v.

O Bog! ki ſi zhaſtitlivo ime naſhiga Go-
 ſpoda, svojiga edino rojéniga, Sina Jeſufa Kri-
 ſtufa, svojim vérnim ljubeshnivo in ſladko, hu-
 dobnim duhovam pa, ki to ſveto ime ſliſhijo,
 ſtraſhno ſtoril; dodeli miloſtivo, de bojo vſi kteri

reſhi naſh, o Jeſuf!

to sveto ime na semlji zhaštijo, sladkóšt tvojiga
trošhta na semlji prijeli, ino vezhno veselje ino
svelizhanje v' nebesih vshivali. Po ravno tem
Gospodu našim Jesusu Kristusu, tvojim Sinu,
kteri s' tebo shivi ino kraljuje v' edinosti svetiga
Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Lavretanfke litanije, od Marije devize.

Gospód vsmili se! — Kriste vsmili se!

Gospód vsmili se! — Kriste slišhi naš!

Kriste vslišhi naš!

Ozhe nebeshki, vfigamogozhni Bog,

,Sin, vfiga sveta refhni Bog,

,Sveti Duh, refnizhni Bog,

,Sveta Trojiza, en sam Bog,

,Sveta Marija,

,Sveta mati boshja,

,Sveta deviz deviza,

Mati Kristusova,

Mati milosti boshje,

Mati prezhišta,

Mati bres madesha,

Mati nedolshna,

Mati prefveta,

Mati ljubesniva,

Mati prezhudna,

Mati našhiga stvarnika,

Mati našhiga odreshenika,

Deviza premodra,

Deviza zhaštitiva,

Deviza hvale vredna,

Deviza, mogozhna,

vsmili se
naš!

proš Boga za naš!

Deviza vsmilena,
 Deviza svešta,
 Sgled pravize, (bogabojezhiga shivlenja)
 Sedesh modrosti boshje,
 Sazhetik nashiga vesélja (savolj rojstva
 Jesufoviga)
 Posóda duhovna, (polna dufhnih darov)
 Posóda isvoljena (mati bosjiga ,Sina)
 Posóda prelepa poboshnosti,
 Duhovna rosha, (nar lepsihi med devizami)
 Turn Davidov, (nasha mogozhna brambarza)
 Turn flonokosten (nar imenitnihi shensfkiga
 spola)
 Hisha slata, (polna prelepih zhednost)
 ,Skrinja miru ino sprave, (mati odreshenika,
 ki nas je s' Bogam spravil, ino nam mir
 dodelil)
 Vrata nebesfke, (mati tistiga, ki nam je
 nebefa odperl)
 Sgodnja deniza, (ki si nam ródila Jesusa
 luzh sveta)
 Sdravje bolnikov,
 Perbeshaljshe gréshnikov,
 Tolashniza shálofnihi,
 Pomózh kershnikov,
 Kraljiza angelov,
 Kraljiza ozhakov, (patrijarhov)
 Kraljiza prerokov,
 Kraljiza apostelnov,
 Kraljiza muzhenzov, (marternikov)
 Kraljiza sposnovavzov,
 Kraljiza vsih deviz,
 Kraljiza vsih svetnikov.

prof. Boga sa nas!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemlješ, sanesi nam o Gospód!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemlješ, vslihi nas, o Gospód!

Jagnje boshje ki grehe sveta odjemlješ, vsmili se nas, o Gospód!

Kriste slihi nas! — Kriste vslihi nas! Gospód vsmili se! Kriste vsmili se! Gospód vsmili se!

Ozhe nash i. t. d. Zhefhena si Marija i. t. d.

Perporozhenje Mariji devizi.

M o l i t u v.

Všigamogozhni vezhni Bog! ki si dušno ino telo zhešite devize matere Marije po djanji svetiga Duha vredno prebivaljshe svojimu Sinu perpravil, daj, de bom, ki se njeniga spomina veselím, po njenih milostljivih prošnjah od prihodnih slegov (hudih pergodov) in vezhne smerti réfhena. Po Jesusu Kristusu Gospodu nashim. Amen.

℣. Prosi sa me sv. Joshef! ℞. De bom vredna Kristusovih obljub.

M o l i t u v.

Naj mi, prošim, o Gospód! saflushenje shenina tvoje presvete matere Marije pomaga, de kar moja slabóš ne premore, po njegovih prošnjah mi bo dodeljena, ki shivish in kraljuješ s' Bogam Ozhetam in svetim Duham Bog od vékomaj, do vékomaj Amen.

Molituv kerfhanfke devize.

Ozhe nebéfiki, neskonzhno vsmilen Bog, ki sveto zhistost posebno ljubish, ino vslifish profhnje nedolshnih dufh; ogledaj se milo na mene svojga otroka, ki ponishno k' tebi sdihujem, ino vsmilenje tvojo shelim! — Ne prosim sa posvetno lepoto, ne sa veselje tiga sveta; samo nedolshnost mojiga serza daj mi ohraniti, naj le tebi dopadem, na sapelivimu svetu. — Ljubi Ozhe, varji me pérviga greha; ako bi enkrat grefhila, faj bi ne bilo sadnokrat. Pomagaj mi, kedar bom skúfhana in sapéljvana, de me sov-rashnik premagal ne bo. Naj ne posabim- de me ti vidish, zhe mene ravno tema sakriva; vse je pred tebó ozhitno. Sveta grosa naj me objide, kedar se v' hudi perlóshnosti snajdem, de sa kratko flast vezhniga veselja ne predám. — Svešto se tebe primem, ljubi Ozhe, v' tvoje roke se isro-zhim, naj nevesta tvójiga Sina ostanem. Ti mene vishaj, varji ino podpiraj, enkrat pa krono veselja vézhniga meni daj, po Jesusu Kristusu, tvo-jim Sinu ino Gospodu nashim. Amen.

Molituv kerfhanfke fpokornize.

Ljubi Ozhe, ki nozhesh gréfhize smerti, ampak shelish, naj se fpokori ino shivi; ogledaj se milo na mene, svojo revno sgubleno hzhér! — Tebe svójiga nar beljshiga Ozheta sim nehvalesh-

no sapuštala, ino fim flushila pregréshnimu svetu. Jesufu, svojimu shénimu fim nesvésta bila; napravlja fim angelsko oblazhilo ljube zhistosti, ki fim ga per svetim kersti prijala. Svoje teló, posvezhen tempel svetiga Duha fim s' gerdó pregrehó omámila, (ogerdila) ino nifim vredna vezh, de bi se tvoja hzhér imenovala. Moje serze mene boli, ino moja vést mene pezhe, kedar premislim, kaj fim storila, kaj fim sgubila! — Sgrešhila fim pot nedolshnosti, ki ljubesnivo proti nebesam peljá; - o ne daj, de bi tud terdo steso ojtire pokore samudila, ki je sadno savúpanje mojiga svelizhanja. — O neskonzhno ufileni Jesuf, ki ozhitne gréshnize nifi savergel, fi Petra milo pogledal, ino rasbojniku na krishi svet raj obljudil, ogledaj se tudi na moje vjókano serze, vflifhi svoje nevredne ovzhize slab glas, ino vsemi me sopet sa svojo flushávnizo, naj tvoja svešta dekla se tebe vékoma lozhila ne bom; ki shivish in kraljujesh s' Bogam Ozhetam, v' edinosti svetiga Duha Bog na vékomaj. Amen.

Perporozhenje Mariji devizi.

Bodi zhesheha premila Mati mojga Svelizharja, vflih deviz deviza, nebél ino semlje kraljiza, mati zhiste ljubeshi, veselje ino savúpanje moje, bodi zhesheha! — K' tebi vpijem, Evina hzhher, k' tebi sdihujem is te doline sols, nevarnosti ino skufhnjav. — Pod tvojo pomózh perbeshim, mati milosti boshje, ne saversi moje

proshnje v' mojih potrebah. Nevesta isvóljena Jesufa, tvojiga ljúbiga ,Sina, in tvoja vredna hzhér biti shelim. — Oh oberní, preljubesniva mati, v' mene svoje milostive ozhi. V' vsih nevárnostih pod svet plajsh mogozhne priproshne svoje me sakri. — S' svojim ,Sinam me spravi, svojimu ,Sinu me perporozhi, svojimu ,Sinu me isrozhi. O dobrotliva, o milostiva, o ljubesniva deviza Marija: moja gospá, moja fredniza, moja pomozhniza! Prosi sa me sveta boshja porodniza, če bom vredna Jesufovih obljúb. Amen.

Perporozhenje Angelu varhu.

,Sveti Angel varh, meni sa prijátela ino tovarsha dan, de bi me spremljal ino vishal po nevarnim poti zhásniga shivlenja, ino perpeljal is te ptuje deshele v' Ozhetov dom vézhniga isvelizhanja; lepo te pozhestim, ino se ponishno tvojimu varstvu isrozhim. — Pomagaj mi, de v' dobrim ne oflabim; varji me, de v' nevarnosti ne greshim, ino terdno me podpiraj, de vse vidne ino nevidne sovráshnike svoje frezhno premagam. — ,Skerbno me vódi po voski stesi svete zhédnosti k' mojimu ljúbimu Ozhetu, kjer sdaj pred njim stojish, njegove boshje oblizhje gledash, moje molitve in dobre dela njemu darujesh, ino sa mene profish; naj de bom tudi jes s' tebo ino s' vsemi isvólenim' neskonzhnimu Bogu vezhno zhasht ino hvalo péla. Amen.

Perporozhenje svoji f. Patroni.

Isvoljena boshja ,Svetniza, sveta I. moja posebna patrona, svesta perjatelza ino mogozhna priproshniza moja v' nebesih, ki si frezhno dosegla, kar she jes v' nevarnosti jishem, ino she vshivljash, kar jes shelim; naj tebe vredno posdravim, ino se tvoji priproshni perporozhim. — V' narozhji Ozheta nebeshkiga se sdaj veselish, pred tronam milosti boshje stojish, se na mene svojo imenko na to revno semljo ogledujesh, ino me k' sebi shelish. — ,Sprosi mi vsmilenje ino pomozh, de ne bom samo imela tvoje sveto ime, ampak tudi posnemala tvoje lepe zhednosti; enkrat se pa s' tebo veselila v' nebeshkim kraljestvi, hvalila ino zhestila s' vsm, svetniki ino svetnizami Boga Ozheta, ,Sina, ino svetiga Duha, kterimu bodi zhasht ino hvala vekomaj. Amen.

Molituv sa svojga spovednika.

Jesuf Kristuf, moj Gospod ino svelizhar! ki si svojim namestnikam svetiga Duha dal, ino jim nebeshke kluzhe svoje oblasti sapustil, !naš grehov odvesati, alj nam jih sadershati; tebe ponishno prosim; rasvetli svojiga flushavnika, mojiga spovednika, de bojo vselej moj greshtan prav sposnali, meni potrebne nauke dajali, modro svetvali, vredno pokoro nalagali, ino me kakor moj angel varh po pravi poti pokore ino poboljschanja sa tebo v' vezhno shivlenje peljali.

Poverni jim pa tudi vse poterplenje ino persadévanje, ki ga s' meno imajo; ter jim daj enkrat v' fredu svojih ovzhiz se v' nebesih per tebi vékomaj veseliti. Amen.

Molituv sa shive štarifhe.

Ako imafh le ozheta ali mater shivih, le sa njih rezi:

O Bog! ki mi štarifhe sposhtovati sapovedujesh, ino dolgo, frezhno shivljenje sa to na semlji obetafh; lepo te profim, vsmili se mojiga ljubiga ozheta, moje ljube matere. Poverni jim na dushi ino telefi vse, kar meni dobriga štorijo. Daj pa tudi meni svojo pomózh, de jih bom rada vbógala, jim veliko veselja v' dobrim naredila, enkrat se pa per tebi v' nebeshkim krajlestvi s' njimi veselila. Amen.

Molituv sa mertve štarifhe.

Vezhni Bog! ki si meni mojiga ljubiga ozheta, ljubesnivo mater vsel, ino jih k' sebi poklizal; bodi sdaj moj vsmilen Ozhe, ino vsmili se rajniga ozheta, rajne matere moje. Odpusti jim vse grehe, ki so jih lahko savolj mene štorili. Naj jim sveti vezhna luzh tam v' kraljestvi isvoljenih; naj pozhivajo v' miru. Daj pa tudi meni pravizhno shiveti, frezhno vmreti, ino sa njimi k' tebi priti v' vezhno veselje, kjér naf nobena smert vezh lozhila ne bo. Amen.

Molituv sa vse shive.

Všigamogozhni, neskonzhno vsmilen Bog. Ozhe mira ino ljubesni! ki shelish de bi vsi

tvoji frezhni otrozi kakor bratjé ino festre v' lepim miru, sastopnosti ino ljubeshni med sebo shiveli; daj nam svojiga svetiga Duhe, de nas napolni s' svojimi darmi. Prosim te sa svoje tovarshche in tovarshize, prijatele ino prijatelze, snanze ino snanke, sovrashnike ino sovrashnize; posebno pa sa svoje domazhe; daj nam vsim pravizhno pamet, de bomo poshteno shiveli, tebi svesto slushili, vsiga potrebniga sa dusho ino telo imeli, enkrat pa k' tebi, svojimu Ozhetu, v' vezhno isvelizhanje frezhno doshli; po Jesufu Kristufu Gospodu nashim. Amen.

Molitu sa vse vérne mertve.

O Bog vsiga vsmilenja, stvarnik ino odrešhenik vsih vernih! ki odpushtanja delish, ino nashe isvelizhanje ljubish; ponishno te prosim, dodeli mojim bratom in sestram, dobrótnikam ino dobrótnizam, tovarsham, in tovarshizam, snanzam ino snankam, ki so pred menó se tiga sveta lozhili, po prošnji Marije devize ino vsih svojih svetnikov, svoje vsmilenje. Odpusti jim vse gréhe, ino daj jim v' drushhino svojih isvoljenih priti, de kar so vselej sheljeli, frezhno doséshejo; tebe od oblizhja do oblizhja glédati, tebe savshivati; tebe zhashtit ino hvaliti vékomaj. Sa vse to tebe prosim po Jesufu Kristufu, tvojim Sinu, Gospodu nashim, ki s' tebó shivi ino kraljuje v' edinosti s. Duha Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

7. Shalujte le, in jókajte 1)
Vse sápeljane déklize;
Vefelo moje ferze bo,
In Jesufu ne da flovó.
8. „Se sjutraj sgodaj sprebudím,
Vefelo njega pozheštím:
Pohvalen bodi Jesuf moj,
Ki mene varval fi nizoj.
9. Kér slata sarja gori gre,
„So roshnate mi gore vse;
„She lépfhi oblazhilo bo
V' nebesih mojo svátovsko. 2)
10. Sa svetloj sarjoj vidim pa
Marijo, mater Jesufa:
S' devishtram je ogérjena,
Sa mene svetel venez 3) 'ma.
11. Is ferza fim svolila njo,
De vefélj vodila 4) moja bo;
Drushize 5) pa devize vse,
In svatji 6) trume angelske.
12. Sa sarjoj vstaja sónzhize,
Prelepo slato sonze je;
„She lépfhi vidim Jesufa,
Ki se po sonzi k' men' peljá.
13. Shé nefe mi sa juterno 7)
Vfo bogatijo ángelsko,
Sa slati perstan meni da
Ljubésen svojiga ferzá.

1) Jókajte se. 2) Ohzetno. 3) Kranzel. 4) Rínshniza.
5) Kranzeljungfrave. 6) Ohzetniki. 7) Likof.

14. Prelépe rosh'ze pifane,
Moj shénin jih safadil je;
V' nebefa ona glédajo, 1)
Kjér moja vézhna svatba bo. 2)
15. Prekladko ptíze pòjejo,
Mi dobro voljo délajo,
Kér fim nevésta Jesufa,
Gospoda zéliga svetá.
16. Kjérkolj se snajdem, kamor grém,
Vesela fim, sa to ker vém,
De so per meni angelzi
Moji svesti prijáteli.
17. Naj bo she den, alj temna nozh,
Zhe pride vša sovrashna mozh,
,Se meni bat' potreba ni,
,Saj Jesuf nad meno bedi. 3)
18. Jes nimam srebra ne slatá,
Katerga svét tem svojim da;
Sadosti frezhna pa shivím
V' Marijnim krili, 4) kjer sedim.
19. Pregreshen svét me ne shtímá,
Pa tud ne maram jes sa njá:
Le tam v' nebefih je moj dom,
Kjér s' Jesufam veséla bom.
20. Oj ljubi Jesuf! profim te,
Nevesto svojo varji me;
Po smerti, shenin moj, mi daj
Nevesti svoji sveti raj!

1) ,Se osiraja. 2) Ohzet. 3) Shivi, zhuje.

4) Narozhji.

II. Hvalen bodi Jesuf Kristuf!

1. Kér sjutraj se sbudim,
Nar pervo sgovorim:

Hvalen bod' Jesuf Kristuf!

2. De sazhne svitati,
Me vabi klizati: Hvalen bod.
3. In ker oblazhim se,
Vsa moja misel je: Hvalen bod.
4. Po poti tud' gredózh
Posdravim vse, rekózh: Hvalen bod.
5. Amen, odgovorím,
Posdravo zhe dobím: Hvalen bod.
6. Kér memo krisha grém,
V' ponishnosti povém: Hvalen bod.
7. Zhe v' zérkuv perhítim,
Rekózh se poshkropím: Hvalen bod.
8. Posabiti ne smém,
Zhe v' kako hišho grém: Hvalen bod.
9. Kér vsemem spet slovó,
,Se poslovim takó: Hvalen bod.
10. Naj pijem ali jém,
In sdrava k' delu grem: Hvalen bod.
11. Gre delo mi od rok;
In ga poshegna Bog: Hvalen bod.
12. Kér, delati nehám,
,Se tebi v' roke dám: Hvalen bod.
13. Zhe mi po frezhi gre,
Sahvalim tebi se: Hvalen bod.
14. In kedar pa terpím;
Tudí voljno sgovorim: Hvalen bod.

15. Sa vsaki boshji dar,
„She tako malo stvar: Hvalen bod.
16. Od tebe vse imám,
Sa vse ti hvalo dám: Hvalen bod.
17. Kér bliska in gromí,
Me hvaliti vuzhí: Hvalen bod.
18. Preshlahen roshen zvét
Vuzhi me lepo pét: Hvalen bod.
19. Veseli ptizbji rod
Prepéva vse povsód: Hvalen bod.
20. Tud sonze prelepo
Mi osnanuje to: Hvalen bod.
21. In luna s' svésdami
Prijasno govori: Hvalen bod.
22. Naj semlja in nebó,
Naj vse stvarí pojó: Hvalen bod.
23. In preden ko saspim,
Naj vselej ponovím: Hvalen bod.
24. Zhe pa rashalim te:
Sdihujem milo she: Hvalen bod.
25. „Serze objokano
Hvalilo tebe bo: Hvalen bod.
26. Ne bosh savergel me,
Zhe le poboljšham se: Hvalen bod.
27. Predober moj pastir,
Sa ljubi dušhen mir: Hvalen bod.
28. Sdaj ino vsaki zhať
Bo moj veseli glať: Hvalen bod.
29. Kér pride enkrat smert,
In bo moj jesik terd: Hvalen bod.
30. Moj duh te naj flovi
Tam v' dolgi vézhnosti:
Hvalen bod' Jesuf Kristuf!

III. Zhefhena fi Marija!

1. Kar lese ino gre,
S' menó prepévaj vse:
Zhefhena fi Marija!
2. Is serza vsaki zhať
Bom spévala na glaf: Zhefhena fi.
3. Kér v' jutru sasvoni,
Me tebi pet' budi: Zhefhena fi.
4. Kér poldné spet svoni,
Posdravit' te veli: 1) Zhefhena fi.
5. Kér vezhno luzh 2) svoni,
,Se tebi sporozhi: Zhefhena fi.
6. Zél svét rasveselíl,
K' je angel pozheftíl: Zhefhena fi.
7. Zhloveka Bog odtél,
Kér je molit' sazhél: Zhefhena fi.
8. Hudimu je oblást
Saterla tvoja zhást: Zhefhena fi.
9. Veselo teb' sa to
Kristjani fpevljajó: Zhefhena fi.
10. Naj bode star alj mlad,
Prepéva tebi rad: Zhefhena fi.
11. Kdor te sa mater 'ma,
To lepo pesem sna: Zhefhena fi.

1) Vuzhi. 2) Verzhernzo.

12. Nam shalošt ohladi,
V' veselje spremeni: Zhefhena fi.
13. V' nebesih tam pojó
To pésem angélsko: Zhefhena fi.
14. Na semlji krog in krog
Je pésem vših otrók: Zhefhena fi.
15. Bogu se dobro sdi,
Zhe 's ferza se glafi: Zhefhena fi.
16. „Sam Bog shegnuje naš.
Sa te veseli glaf: Zhefhena fi.
17. Sgubleno dete ni,
Ki mater prav zhešti: Zhefhena fi.
18. Zhe jishemo pomózh,
Sdihujmo le rekózh: Zhefhena fi.
19. „Skufhnjava odbeshi,
Zhe se le oglafi: Zhefhena fi.
20. Rasveselí ferzé,
Tolásh v' teshavah je: Zhefhena fi.
21. Tud vso hudobno mózh
Premagamo rekózh: Zhefhena fi.
22. In na posleden zhaš
Nar flajshi nam bo glaf: Zhefhena fi.
23. „Slovo bo lahko vsél,
Kdor je to pésem pél: Zhefhena fi.
24. Njemu perštopla bo,
Ki sadnizh sdihnili to: Zhefhena fi.
25. Bogu srozhila ga
Lepo posdrávljena: Zhefhena fi.

26. Kraliza milosti!
Naj te 'moj duh zheſti. Zheſhena fi.
27. Kér pride ſmert po me,
Tud mene vſmili ſe: Zheſhena fi.
28. Pokaſhi mi takrat
,Svojiga telefá ,Sad: Zheſhena fi.
- 29 V' nebeſih te zheſtim
Naj s' pétjam angelſkim: Zheſhena fi.
30. Kér pridem v' ſveti raj,
Bom péla vekomáj:

Zheſhena fi Marija!

K a s a l o

naukov, isglédov ino molitev ker-
shanskiga devishtva.

	Stran
Shlahnost devishkiga stana	7
Sovrashniki ino sovrashnize devishtva . . .	10
Prijatli ino prijatelze devishtva	25
Isgledi boshjih svetniz, devishtva posebnih prijatelz	38
1. ,S. Agata, isgléd shufhnjave premagati	38
2. ,S. Ana, isgléd frezhne matere . . .	41
3. ,S. Anastasja, isgléd vsmilene shene .	42
4. ,S. Armela, isgléd poboshne dekelze .	44
5. ,S. Barbara, isgléd sposnave boshje .	46
6. ,S. Brigita, isgléd poshtene sakonske shene	48
7. ,S. Dorotėja, isgléd neveste Jesufove .	51
8. ,S. Elisabeta, isgléd prijatelze vbogih .	53
9. ,S. Evdoksija, isgléd kaj s. petje premore	54
10. ,S. Evfrasiya, isgléd devizhne ponishnosti	56
11. ,S. Evlalija, isgléd kerfshanske serzhnosti	58
12. ,S. Evstohija, isgléd pametne noshinje .	60
13. ,S. Fina, isgléd devishke framoshlivosti	61
14. ,S. Flora, isgléd kako dobre dela opravljati	63

15.	,S. Franzifhka, isgléd sakonfke shene .	65
16.	,S. Genofefa, isgléd kmetifhke dekelze	67
17.	,S. Helena, isgléd dobrodarne kristijane	69
18.	,S. Hema, isgléd kerfhanfke gospodinje	71
19.	,S. Isabela, isgléd vfmilene devize .	74
20.	,S. Jedert, isgléd kerfhanfhiga devifhtva	75
21.	,S. Julija, isgléd flushavnize boshje .	77
22.	,S. Julijana, isgléd kerfhanfke ljubesni	79
23.	,S. Katarina mart. isgléd modre devize	81
24.	,S. Klara, isgléd vuzhenke Jesufove .	82
25.	,S. Kristina, isgléd kerfh. stanovitnofi	84
26.	,S. Kunigunda, isgléd fвете sak. shene	85
27.	,S. Lidvin , isgléd poterpeshlive deklize	87
28.	,S. Luzija, izgléd zhisfke devize	90
29.	,S. Marija Magdalena, isgléd poboljshanja	93
30.	,S. Magdalena od Paxis, isgléd pridoe fholarze	96
31.	,S. Marjeta, isgléd kerfh. stanovitnofi	98
32.	,S. Marjeta Kortonska, isgléd velike fpokornize	100
33.	,S. Marina, isgléd praviga poboljshanja	103
34.	,S. Marzelina, isgléd devifhke tovarfhije	105
35.	,S. Matilda, isgléd festerne ljubesni .	107
36.	,S. Monika, isgléd isvelizhanfkiga po- fvarjenja	109
37.	,S. Neshá, isgléd nepremaglive devize	110
38.	,S. Nothburga, isgléd kerfhanfke dekle	113
39.	,S. Apolonija, isgléd gorezhe ljubesni	116
40.	,S. Potamjana, isgléd devifhke framo- shlivofsi	117
41.	,S. Regina, isgléd bogabojezhe pasterize	118

42. ,S. Rosa, isglèd devishke poterpeshlivoſti	120
43. ,S. Rosalija, isglèd isvelizhanſke ſamote	122
44. ,S. Sinkletika, isglèd devishkiga ſader- shanja	124
45. ,S. Tajda, ſapelvanja ſhaloſten isglèd	126
46. ,S. Tekla, kako ſe Bog velizheſti . .	128
47. ,S. Teodosija, isglèd ſhive vère . .	130
48. ,S. Teresija, kaj branje bukov velja .	131
49. ,S. Urfhula, isglèd ſeſterniga poſvarjenja	134
50. ,S. Veronika, isglèd moliti ino dèlati	136
51. ,S. Zezilja, isglèd tovarſhije angeliſke	138
52. ,S. Zita, isglèd kmetiſhke deklize .	140
Poſeben opomin devishkiga ſhivlenja . .	143
Pèt ſlatih naukov devishkiga ſhivlenja . .	144
Deviſhki venez is ſedem ſhlahnih roſhiz .	151
Proſhnja in obluba kerſhaniſke devize .	151
Juterni isdiblèji ino molitve	156
Poſebni isdihleji zhres dan	159
Vezhèrne molitve ino isdihleji	161
Vezhèrni blagoſlov alj ſhegen	164
Maſhne molitve	165
Krajiſhi molitve per ſv. maſhi	166
Molituv pred pridgoj	180
Molituv po pridigi	181
Opravilo ſv. ſpovedi	181
Rasglèd kako ſe vèſt iſpraſhuje	183
,Sveto obhajilo	195
Ponovljènje kerſtne oblube	202
Tri zhedoſti boſhje	203
Litanije od ſladkiga imena Jeſuſa . . .	205
Lavretanſke litanije	208

Molituv ker. devize	211
— — spokornize	211
Perporozhenje Mariji devizi	212
— — Angelu varhu	213
— — svoji sv. Patroni	214
Molituv sa svojga spovednika	214
— sa shive starishe	215
— sa mertve starishe	215
— sa vse shive	215
— sa vse verne mertve	216
Pesem neveste Jesusove	217
— Hvalen bod' Jesus Kristus!	220
— Zefhena si Marija!	222

I Pelem neveste Jesulove.

Vivace

Ve = se lje se mi ja mi ne ho, sme = no pre pe vaj prav le = po
Pre - Je - po pelem Je su fu Mo = ji - mi hju mi she = ni mi.

II. Hvalen bod Jesul Kristul.

Adagio

Ker sjutraj se sb. dan, Nar perva go vo .. rim: Hva = len bod Je - sul
Kri - stul! Hva = len bod Je - sul Kri - stul!

III. Zhe shena si Marija.

Kar le = se i - no gre, Sme = no pre pe - vaj vle
Zhe = shena - si Ma - ri - ja! Zhe = shena - si Ma - ri - ja.

